

El
Treball de
Recerca
del
TR

Pseudònim: Nero

Síntesi del treball

Aquest treball de recerca té l'objectiu de comprovar si els alumnes de 2n de Batxillerat fan bé el treball de recerca, pel que fa a l'elaboració del treball escrit, tot depenent de si aquest treball és del tipus comparatiu, descriptiu o explicatiu. Per poder assolir aquest objectiu, aquest treball està dividit en tres apartats:

- El primer apartat del treball és la base teòrica. En aquest primer apartat s'ha fet un recull de totes les parts que ha de tenir un treball de recerca de manera teòrica amb l'explicació de cadascuna. A més, cada explicació està adaptada segons del tipus de treball que sigui. Algunes explicacions són compartides pels tres tipus de treball, mentre que n'hi ha d'altres són exclusives de cadascun.

De forma resumida, l'explicació de cada tipus de treball estudiat és:

Comparatiu: es basa en comparar informació; Descriptiu: es basa en recollir molta informació per poder establir alguna generalització; Explicatiu: es basa en crear hipòtesis i comprovar quina concorda millor amb la realitat o problema a estudiar. Aquests treballs es divideixen en: Introducció, on l'alumne fa un breu resum on parla de que anirà el treball; Base teòrica, on l'alumne fa un recull de tota la informació que necessitarà per fer el treball; Part pràctica, on l'alumne farà un treball de camp per crear informació; Conclusions, on l'alumne expondrà els resultat del seu treball.

- El segon apartat del treball és la part pràctica. En aquest apartat es comprovarà mitjançant una comparació els dossiers dels alumnes amb "el dossier teòric"¹. Per fer això, s'han utilitzat unes rúbriques on hi constaven tots els apartats que hi havien d'haver, amb les seves característiques.
- El tercer apartat i final són les conclusions. En aquest apartat final, l'autor del treball donarà la seva opinió dels resultats obtinguts, explicant els errors més greus que han fet els alumnes.

¹ Amb dossier teòric, vull dir amb el que hauria de tenir cada apartat de manera teòrica.

Índex

Síntesi del treball	1
Introducció	4
Justificació del tema	4
Objectius	4
Base teòrica	6
Què és un TR?	7
Tipus de TR	8
Tema del TR	10
Hipòtesis	10
Marc teòric	12
Que és un marc teòric?	12
El marc teòric en els tres tipus de treballs	12
Treball comparatiu	13
Treball descriptiu	16
Treball explicatiu	17
On buscar la informació?	17
Part Pràctica	19
Treball comparatiu	19
Treball descriptiu	20
Treball explicatiu	22
Conclusions	23
Bibliografia	24
Errors més comuns	25
Treball pràctic	26
Redacció	28
Tema/Introducció	30
Treball Comparatiu: Base teòrica	32
Treball descriptiu: Base teòrica	34
Treball explicatiu: Base teòrica	36
Treball comparatiu: Part pràctica	38
Treball descriptiu: Part pràctica	40
Treball explicatiu: Part pràctica	42
Conclusions	43
Bibliografia	44
Pregunta especial	46
Conclusions finals	48

Conclusions arribades + opinió personal	48
Consells per als alumnes	50
Error més comuns. Comparació teoria amb pràctica	51
Nova rúbrica	52
Bibliografia	66
Annexos	69
#1	70
#2	75
#3	81
#4	88
#5	96
#6	102
#7	107
#8	118

Introducció

Aquest treball té la finalitat de comprovar si els alumnes de 2n de batxillerat fan correctament el treball de recerca. Per arribar a aquesta conclusió s'analitzaran alguns realitzats anteriorment per diferents alumnes. Aquests es compararan amb un model teòric, inclòs en aquesta memòria, de com ha de ser un TR².

Justificació del tema

Aquest tema va sorgir per pura casualitat. Va sorgir degut a que jo, com a autor, no tenia clar quin tema escollir per fer el treball de recerca. Vaig estar tota una tarda pensant en quin tema escollir, fins que em va venir la següent idea: "I si faig un TR sobre com es fa un treball de recerca?". Al principi vaig rebutjar aquesta idea, però se'm va quedar romanent al cap i, poc a poc, va anar guanyant força fins que vaig decidir agafar-ho com a tema a tractar. Al principi tenia només com a referència treballs fets a biologia seguint el mètode científic, però una vegada vaig començar a investigar, vaig descobrir que els treballs de recerca eren un món apart. Quan estava a meitat del treball, vaig decidir canviar d'objectius perquè els que m'havia plantejat primerament no m'acabaven d'agradar i no veia del tot possible fer el treball de camp bé amb aquests que tenia. Els nous i actuals objectius es poden trobar a la següent secció.

Objectius

Aquest treball de recerca té dos objectius clars:

- Comprovar si els alumnes de 2n de batxillerat fan correctament els treballs de recerca respecte a com s'ha de fer teòricament.
- Amb l'experiència obtinguda fent el treball, donar consells als futurs alumnes a l'hora de fer el TR.

Per assolir el primer objectiu proposat, cal crear el model teòric d'un treball de recerca on s'explicarà què ha de contenir cada apartat. La informació per fer aquest

² TR: Acronímia de la paraula Treball de Recerca.

apartat ha estat extreta principalment d'uns documents pujats a una pàgina web que pertany a l'institut on estudià l'autor d'aquest treball. A més d'aquests documents, també s'han utilitzat com a referència altres pàgines web especialitzades en el tema i referenciades a l'apartat de la bibliografia. Una vegada creat el model teòric, el següent pas és analitzar diferents treballs de recerca d'anys anteriors i comprovar, mitjançant una taula comparativa, si els alumnes segueixen l'esquema que ha de tenir un TR.

El segon objectiu s'acomplirà una vegada s'hagi finalitzat el treball. A les conclusions existirà un apartat on l'autor d'aquest treball proposa consells destinats als alumnes que estiguin per començar el seu treball de recerca. Aquest apartat es farà al final perquè la finalitat d'aquest apartat és que un alumne que ja hagi passat pel procés de fer un TR doni consells a un altre alumne que està per començar amb el seu treball.

Base teòrica

La base teòrica d'aquest treball consisteix en fer una cerca de com hauria de ser un treball de recerca de manera teòrica, és a dir, com s'hauria de fer i quins apartats i característiques hauria de tenir. Tota la informació aquí present ha estat feta per poder realitzar aquest TR comparatiu i ajudar a un alumne a fer-se una idea de com ha de ser. Tot el que s'inclou s'ha extret de documents que el meu institut té penjats en una pàgina web a la que els seus alumnes tenen accés. En aquestes pàgines hi ha uns documents on s'explica que és un treball de recerca. En aquesta base teòrica s'ha sintetitzat la informació trobada allà. Aquesta secció no conté res d'opinió personal per part de l'autor d'aquesta memòria.

En aquest apartat teòric, es desglossarà per apartats un TR i s'anirà explicant, punt per punt, què significa cadascun d'ells i què hi ha de constar. Hi haurà alguns apartats en que es dividirà el treball depenent de si es del tipus comparatiu, descriptiu o explicatiu, atès que, tot i tenir algunes semblances, hi ha alguns altres aspectes en que són molt diferents. .

A més, haurà opinions dels mateixos professors sobre alguns dels apartats del treball. Atès que són ells qui avaluen la tasca realitzada per l'alumnat, també s'hauria de tenir en compte la seva opinió, com a docent, a l'hora de fer el treball.

Què és un TR?

El treball de recerca és una tasca obligatoria que han de fer tots els alumnes de batxillerat, des de finals de 1r fins a mitjans de 2n i que representa un 10% en la nota final del Batxillerat. L'aprenentatge durant la recerca és molt útil per als alumnes de batxillerat, perquè els ajuda a desenvolupar unes habilitats d'organització, de cerca i de tractament de dades que li seran molt útils de cara a estudis posteriors. Aquest format de treball té força semblança a alguns que es realitzen a la universitat. A més, el marc legal català actual registra el decret que regula els ensenyaments de batxillerat i on es recull la necessitat de fer un TR i les seves bases:

~~

Referències al treball de recerca en l'articulat del Decret 142/2008, de 15 de juliol, pel qual s'estableix l'ordenació dels ensenyaments de batxillerat³

Article 12

Treball de recerca

Tot l'alumnat ha de fer un treball de recerca. Aquest treball, que ha de contribuir decisivament a assolir la competència en recerca, es computa entre les matèries de segon curs.

~~

El treball de recerca consisteix en fer que l'alumne faci una investigació d'un àmbit a la seva elecció que durarà un total de nou mesos aproximadament. Una vegada hagi passat aquest termini, haurà de fer una exposició davant de tres professors, els quals avaluaran la feina realitzada. Aquest treball està dirigit per un professor (tutor) que servirà de guia, atès que sovint els alumnes es troben davant d'aquest tipus de treball per primer cop. Aquest tutor avaluarà al seu alumne durant tot el seu

³Generalitat de Catalunya. Gencat.cat. (29/07/2008) *DECRET 142/2008, de 15 de juliol, pel qual s'estableix l'ordenació dels ensenyaments del batxillerat* Disponible a:

<<https://portaljuridic.gencat.cat/eli/es-ct/d/2008/07/15/142>> [Consulta: 6-12-2019].

Comprovar Article 12

recorregut i l'anirà guiant i donant consells sobre com fer el treball, fins el moment de trobar-se davant el tribunal d'avaluació final.

Aquest és un treball, que ha de ser escrit en un procesador de textos, amb un tipus de lletra determinada (Arial mida 11, Verdana mida 11, etc) i ha de tenir un mínim de 25 pàgines, sense comptar annexes, imatges, gràfiques... i serà lliurat en una data determinada, que dependrà del propi institut. L'alumne, a l'hora de redactar, ha de fer-ho utilitzant un llenguatge formal, estàndard i impersonal. Cada explicació que faci, ha de ser objectiva en tot el que faci referència directa a la recerca. El treball es divideix, simpticant, en: Introducció, base teòrica, part pràctica i conclusions. Cadascun d'aquests apartats estan explicats més endavant i constitueixen la base teòrica.

Tipus de TR

Els treballs de recerca es classifiquen de diferents formes segons la seva tipologia, tot depenent de com es vulgui plantejar el tema i com es volen aconseguir i tractar les dades. Tots són diferents els uns dels altres, encara que hi ha aspectes on comparteixen similituds. Com ja s'ha argumentat amb anterioritat, en aquest document es tractaran tres tipus de treballs de recerca de batxillerat:

- **Treball comparatiu:** Aquest tipus de treball es caracteritza per obtenir nova informació a partir de la comparació de dades. Aquest format es fa servir quan es vol comparar dos o diversos temes respecte a un àmbit en específic. També es pot realitzar una comparació d'un mateix tema, per exemple anàlisi dels mètodes de cultius fa 50 anys i avui dia.
- **Treball descriptiu:** Un treball descriptiu es basa principalment en la recollida exhaustiva de dades per detectar alguna regularitat i poder establir alguna generalització, catalogació, fer alguna estadística... Aquest tipus de treball no es preocupa de conèixer les causes o el perquè d'algun fenomen, només el com afecta a la població a estudiar.

- **Treball explicatiu:** és típic quan es vol crear nova informació mitjançant la contrastació de moltes hipòtesis. S'utilitza aquest format quan es vol conèixer les causes del perquè d'algun fenomen, ja sigui social o d'àmbit científic.

Tema del TR

El tema escollit és la columna vertebral, d'aquest depèn tot el treball sencer, com és lògic. El tema ha de ser escollit pels alumnes de batxillerat a mitjans/finals del 1r curs. Els alumnes tenen quasi total llibertat per escollir un tema de la seva elecció. Es poden tractar temàtiques més controvertides o tabú, sempre i quan es faci una bona tasca d'investigació, com és natural⁴. Els professors tenen la tasca d'aconsellar als seus alumnes enfront el tema o l'abast del mateix. D'altra banda, hi ha alguns que no poden ser abarcats per un alumne de batxillerat pel seu grau de complexitat o per l'extensió dels mateixos⁵.

Una vegada l'alumne hagi escollit un tema per al seu treball, haurà de parlar amb el seu tutor per començar a acotar-lo. Segons l'opinió del professorat entrevistat, els alumnes acostumen a escollir temàtiques molt àmplies i que ells sols no poden abarcar per l'excés d'informació que comporten.

En tot treball de recerca és obligatori que hi hagi uns objectius a assolir, els quals, una vegada hagi acabat el treball, s'haurà d'analitzar el grau d'assoliment de cadascun d'ells. Aquests objectius ajudaran a l'alumne a saber què ha de buscar en tot moment per no desviar-se del tema a tractar.

Hipòtesis

Apart dels objectius, en un treball de recerca també poden haver-hi unes hipòtesis a demostrar, i la creació d'aquestes dependrà del tema escollit i de la metodologia a seguir. Hi ha un tipus de treball concret (explicatiu) que necessita tenir una o més hipòtesis a demostrar obligatòriament. La resta (descriptiu i comparatiu) es poden incloure de forma opcional. Lògicament, una vegada acabat el treball, cal haver analitzat si aquestes hipòtesis estaven correctament formulades i si s'han refutat o, pel contrari, s'ha verificat la seva veracitat.

⁴ Per saber l'opinió dels professors, anar als annexos del treball i mirar les preguntes amb el núm. **15**

⁵ Per saber l'opinió dels professors, anar als annexos del treball i mirar les preguntes amb el núm. **4**

La creació d'unes hipòtesis pot semblar fàcil, però ha de complir unes condicions mínimes per a que sigui considerada com a tal:

- La hipòtesi ha d'haver estat pensada cuidadosament, és a dir, aquesta ha de donar una explicació lògica a un problema o fet de manera raonada.
- La hipòtesi ha de ser precisa, és a dir, s'ha de formular de forma que no doni lloc a malentesos o vaguetat lingüística. Ha de ser formulada de manera objectiva.
- La hipòtesi ha de ser general, és a dir, apart de donar solució al problema, aquesta ha de tenir sentit i relacionar-se amb altres explicacions ja fonamentades del tema.
- La hipòtesi ha de ser simple, és a dir, s'ha de formular de manera senzilla, natural i lògica, sense haver de recórrer a éssers sobrenaturals o situacions irrealistes.
- La hipòtesi ha de ser contrastable, és a dir, aquesta hipòtesis ha de ser verificada, però no només per l'investigador, sinó per qualsevol altre per comprovar si, de veritat, és correcta o no.
- La hipòtesi ha de tenir caràcter provisional, és a dir, en qualsevol moment aquesta pot ser modificada o rebatida.

Una vegada feta la/les hipòtesi/s, només queda contrastar, que és un procés pel qual l'investigador comprovarà la seva veracitat mitjançant un experiment o mitjançant una recopilació significativa de dades. Primerament, a l'hora de comprovar una hipòtesi, cal pensar en què hauria de passar si fos certa. Fer aquesta suposició ajuda a conèixer quines dades s'han de tenir en compte per, una vegada feta la suposició, començar el procés de contrastació. Es tracta d'un conjunt d'actuacions que depenen molt del tipus de treball que s'estigui realitzant. Potser fent un o diversos experiments és suficient per comprovar la veracitat de les hipòtesis. En altres casos, s'haurà de fer una recollida de dades exhaustiva que hauran de ser analitzades.

Marc teòric

Que és un marc teòric?

El marc teòric és un apartat del treball on l'alumne ha d'escriure tota la informació que cal conèixer per poder entendre la lectura del document. Per poder escriure aquesta informació és necessari que el propi alumne tingui uns coneixements previs del tema a tractar i, a mesura que vagi aprofundint, anirà trobant informació més especialitzada.

Es dona per suposat que l'alumne ha de llegir tota la informació que té a la seva disposició (llibres, revistes, pàgines web...), sintetitzar-la i escriure amb les seves pròpies paraules. Només d'aquesta manera sabrà si ha entès allò que ha cercat. Fer copy-paste⁶ només està permès quan es vol fer una cita directa d'alguna font, no es poden copiar textos sencers i posar-los en el marc teòric. A més d'això, l'alumne ha de contrastar que les fonts d'on està traient la informació siguin fiables, és a dir, que qui ha escrit aquella informació sigui una persona especialitzada en el tema.

“La qüestió és, siguin pàgines web, siguin llibres, el que s’ha de buscar són fonts fiables, aleshores, a partir d’aquí, una font fiable són aquelles fonts que tenen un autor i sabem que aquell autor pot respondre a les dades que dóna...”⁷

A més, hi ha una part de la informació que variarà en funció del treball escollit (comparatiu, descriptiu o explicatiu) per l'alumne. A continuació, s'explicarà quina informació necessita cada tipus de treball, atès que, les dades necessàries són diferents respecte la resta.

⁶ Copy-paste: Copiar i enganxar. El que es coneix com fer Ctrl+C i Ctrl+V.

⁷ Cita extreta d'una pregunta feta a un professor. Per veure el text sencer, anar als annexos i buscar el professor #4 pregunta 1.

El marc teòric en els tres tipus de treballs

Treball comparatiu

El marc teòric del treball comparatiu consisteix en, primerament, fer una recollida d'informació on s'expliqui el context del tema a comparar. En altres paraules, si s'està fent un treball on s'han de comparar diverses tribus urbanes, el material informatiu a aportar seria: quan van començar a haver-hi tribus urbanes, per què van aparèixer, què és una tribu urbana, etc. Aquesta informació ha d'ajudar a posar al lector i al propi autor en context del tema a treballar.

A més d'això, una altre aspecte molt important que ha de constar en el marc teòric d'aquest tipus de treball són els criteris de comparació. Aquests criteris són unes característiques específiques de què buscar a l'hora de fer recerca d'informació sobre el tema a tractar. Aquests criteris ajudaran a l'alumne a saber amb certesa què ha de buscar per poder fer el treball. Podem trobar un exemple de criteris de comparació en la base teòrica d'aquest mateix treball. En aquesta base teòrica s'ha desglossat el treball de recerca en parts i s'ha anat explicant en què consistia cadascuna i que hi havia de constar. Els criteris de comparació d'aquest treball són aquests mateixos, què hi ha de constar en cada apartat d'un TR.

Un altre punt a destacar seria la confecció de fitxes de comparació. Una fitxa de comparació ajuda a l'alumne a buscar i ordenar millor la informació que necessita, degut a que, amb l'ajut d'aquesta fitxa li resultarà més senzill establir la comparació. Els criteris comparatius escollits prèviament ajudaran a poder crear amb més facilitat la fitxa comparativa. Un exemple de fitxa seria aquesta:

Treball comparatiu	Dossier 1
Redacció	
Utilitza llenguatge tècnic especialitzat/llenguatge estàndard?	

El llenguatge especialitzat dificulta la lectura?	
Explica les paraules especialitzades del text?	
Utilitza un llenguatge vulgar?	
El text és objectiu?	
Parla de forma impersonal?	
Ha fet el mínim de fulls que es deia que s'havien de fer? (25)	
Hi ha faltes ortografia?	
Està ben estructurat, visualment el treball?	
Els apartats de l'Índex concorden amb el treball?	
Tema/Introducció	
El tema establert està acotat (apte per fer el treball)	
**Ha fet una introducció al tema?*	
El tema escollit, és interessant? (Des del meu punt de vista)(si pot tenir alguna repercussió)	
Quants objectius es va plantejar?	
Els objectius delimiten bé el tema?	
Si en el treball hi ha hipòtesis	
Les hipòtesis han estat redactades correctament?	
Quantes hipòtesis s'han definit?	
Aquestes han estat pensades i raonades?	
Aquestes són precises?	
Aquestes són generals?	

Aquestes són simples?	
Base teòrica	
Està ben estructurat la base teòrica?	
**La informació seleccionada és rellevant?*	
Es desvia del tema a tractar?	
Posa en context el treball?	
Una vegada llegit, s'entén el tema a tractar?	
Les seccions tenen connexió les unes amb les altres? (És a dir, si les seccions no són totalment independents les unes de les altres)	
**Aporta alguna imatge/annexos/...?*	
La informació ha estat plagiada? (no redactar amb les seves paraules, copiat del lloc on ha extret la info)	
L'autor explica quins criteris de comparació utilitzarà?	
Els criteris de comparació agafats són adequats?	
Part pràctica	
Ha explicat quina metodologia seguirà?	
Explica quines dades es compararan?	
Explica què ha fet per fer la part pràctica?	
Ha fet alguna fitxa de comparació?	
Esmenta quins han estat els materials utilitzats?	
Fa una comparació?	
Fa bé el procés de treball comparatiu?	

Es pot replicar el treball fet?	
Té una quantitat bona de dades a comparar?	
Les dades extretes de la part pràctica són rellevants?	
Ha fet un tractament estadístic?	
Conclusions	
**Les conclusions es poden extreure de les dades obtingudes?*	
**Les conclusions extretes són rellevants?*	
Explica en què podria haver millorat?	
Fa alguna referència als objectius proposats?	
Ha complert els objectius?	
Fa alguna referència a les hipòtesis? (si en té)	
Les ha verificat?	
Bibliografia	
Les fonts utilitzades són especialitzades?	
Hi ha fonts consultades que són de prestigi?	
La majoria són pàgines web?	
Té fonts fora de internet?	
Es podia aconseguir aquella informació fora de internet? (Possible per l'alumne)	
Ha citat les fonts?	
Les ha citat bé?	
Ha escrit la bibliografia bé?	

Han estat contrastades les fonts?	
-----------------------------------	--

Aquesta és una de les fitxes que han estat utilitzades per fer aquest mateix treball de recerca. L'explicació de com s'han utilitzat es troba a la part pràctica d'aquest document.

Pel que fa a la quantitat de preguntes, no fa falta que sigui tan extensa, això depèn completament de la forma que es vulgui tractar el tema.

Treball descriptiu

El marc teòric d'un treball descriptiu es basa principalment en la creació d'un model d'anàlisi, apart dels aspectes abans mencionats per posar en context el treball.

Un model d'anàlisi és un procés pel qual es defineix de forma precisa el tema a tractar. Per poder fer això, primerament es defineixen les seves dimensions. Una dimensió en aquest context són els aspectes o "subapartats" del tema. Per a que s'entengui millor, utilitzant com a exemple les tribus urbanes, les seves dimensions serien: la seva forma de vida, la seva estètica, la música que escolten... Una vegada s'ha definit la dimensió o dimensions que es treballaran, s'han d'establir indicadors. Els indicadors són les característiques o aspectes propis de cada dimensió. Utilitzant una vegada més l'exemple de les tribus urbanes, en la dimensió de la música, seria: la seva música preferida, els grups musicals que escolten... en el cas del aspecte, doncs seria: la seva indumentària, possibles símbols que podrien portar...

Fer un model d'anàlisi consisteix en definir què es vol buscar concretament en el tema a tractar. Aquest procés és especialment útil en aquells temes on hi ha molta informació a tractar.

Treball explicatiu

En aquest tipus de recerca, el marc teòric és el punt més important del treball. En aquest apartat, l'alumne haurà de pensar diverses hipòtesis que pretenguin donar resposta al problema plantejat. El procés de creació d'una hipòtesi ha estat explicat a l'apartat 'Tema del TR'. Aquestes hipòtesis seran sotmeses a un procés de contrastació més endavant, però el disseny del procediment de contrastació també anirà en aquest apartat. Un punt important a l'hora de crear les hipòtesis és el fet que l'alumne ha de tenir una bona base del tema a investigar. Si les formula sense tenir coneixements previs, aquestes poden arribar a ser molt allunyades de la realitat.

On buscar la informació?

A l'hora de buscar informació, un alumne pot consultar tant fonts físiques com fonts electròniques. El problema amb les fonts electròniques és que, degut a la quantitat ingent d'informació, hi ha la possibilitat de que part d'aquella informació no sigui del tot correcta. Per fer aquest treball s'ha entrevistat professors, i una de les preguntes era "Quines pàgines web hauria de buscar l'alumne la seva informació?" Quasi tots van arribar a la mateixa conclusió: Consultar pàgines de prestigi per fer el treball⁸.

"Sempre s'ha d'assegurar, depèn de la temàtica, però sempre s'ha d'assegurar que la informació sigui de pàgines que siguin revisades per institucions que sapiguem que són bones. Per exemple, Wikipedia no està malament per fer depèn de quin tipus de treball, però per a un treball de recerca, potser la informació que hi surt no és la més adient, perquè la pot editar qualsevol persona. Llavors, si has de buscar informació científica a pàgines científiques, reconegudes; si és de l'àmbit de la literatura també, a pàgines de l'àmbit de la literatura"⁹.

⁸ Per saber l'opinió dels professors, anar als annexos del treball i mirar les preguntes amb el núm. 1

⁹ Frase extreta d'una pregunta feta a un professor. Per veure el text sencer, anar l'annex i buscar el professor #6 pregunta 1

Part Pràctica

La part pràctica d'un treball de recerca consisteix, bàsicament, en fer un treball de camp on l'alumne pugui crear nova informació. Aquesta nova informació ha de servir per complir l'objectiu proposat al principi del treball. En el cas de tenir hipòtesis, aquesta informació ha de servir per comprovar si les hipòtesis abans creades eren certes o no.

Hi ha molts tipus de treballs de camp, depenent del tipus i del tema de treball que l'alumne hagi escollit. Alguns exemples serien: crear un experiment, fer enquestes, entrevistar a gent, analitzar textos... tots diferents els uns dels altres. Però, malgrat les seves diferències, hi ha alguns aspectes que, en l'apartat pràctic d'un treball de recerca han de constar, sigui quina sigui la metodologia escollida.

L'alumne aquí també haurà d'explicar la metodologia que s'ha fet servir per fer aquest apartat, haurà d'explicar tots els passos a seguir i el material utilitzat. Ha de constar tot això principalment perquè qualsevol persona ha de ser capaç de replicar el que s'ha fet en aquest treball per poder assegurar que les dades extretes són veritablement bones.

A continuació s'explica, per a cada tipus de treball, la metodologia més comuna que es fa servir.

Treball comparatiu

La metodologia més comuna en els treballs comparatius és, valgui la redundància, comparar les dades que es disposen. En un treball d'aquest àmbit l'alumne haurà de, utilitzant els criteris de comparació prèviament fets (i utilitzant la fitxa comparativa, si n'ha fet una), cercar tota la informació que necessita per poder fer l'anàlisi comparatiu. Una vegada obtingudes totes les dades, és hora de fer el propi treball de comparació en sí. La tasca de l'alumne serà trobar alguna relació entre les dades que disposa, com per exemple:

- Semblances/Diferències: Aquesta relació consisteix en trobar similituds o diferències en les dades obtingudes.
- Complementarietat/Oposició: L'objectiu és comprovar si les dades adquirides, respecte a un tema en concret, l'afavoreixen o el desfavoreixen (si el complementen o s'oposen a ell)
- Acord/Desacord: En aquesta relació es pretén esbrinar si les dades que disposa l'alumne estan a favor o en contra d'un argument o idea.
- Mimetisme/Recreació: Aquí el que es vol determinar és si les dades que estem comparant són idèntiques les unes de les altres, o si alguna ha sorgit a partir de l'altra. (Aquesta comparació és més comú utilitzar-la en objectes, obres teatrals...)
- Evolució/Involució: Aquest tipus de comparació s'utilitza per comprovar si les dades han anat millorant (evolució), o si bé pel contrari ha anat empitjorant (involució).

Es poden establir més relacions entre les dades, però amb aquestes cinc un ja pot fer-se a la idea de com fer el treball comparatiu.

Treball descriptiu

En aquest tipus de treball, abans de començar la recol·lecció de dades per fer el posterior tractament, s'ha de respondre a unes tres preguntes bàsiques: Què, a qui, com?

Aquestes preguntes es fan per tenir clar quines dades volem recolectar, a qui preguntar per obtenir-les i quina serà la metodologia a utilitzar.

L'explicació més detallada de cada apartat és la següent:

- La pregunta **què** es fa per conèixer quines dades són les que necessita l'alumne en el seu treball. Aquesta pregunta queda normalment resposta una vegada s'hagi fet el model d'anàlisi en el marc teòric. .

- La pregunta **a qui** serveix per conèixer la població a estudiar, és a dir, a qui o què observarem per poder aconseguir la nostra informació. La població poden ser persones, organitzacions, obres, documents, etc. Tot depenent del tema i tipus d'informació necessària. Existeixen diversos mètodes a l'hora d'escollir la quantitat de població que estudiarem:
 - Recollir informació sobre la totalitat de la població, és a dir, recollir les dades que necessitem del 100% de la població que volem estudiar. Això es fa quan no necessitem dades específiques o particulars dels integrants de la població. Aquest mètode és especialment útil si la persona té els medis necessaris per poder abarcar tanta població. També és força útil si el nombre de membres que componen la població és relativament baix.
 - Recollir informació d'una mostra representativa. No sempre es podrà abarcar tota la població, ja sigui perquè no és necessari tanta informació o perquè, directament, no hi ha medis necessaris. En les mostres representatives s'agafa una part de la població a estudiar per determinar una generalització de cara a la població total. Atès que no s'està abarcant tota la població, aquesta ha de ser prou significant com per poder generalitzar al conjunt de la població.

Hi ha dues formes d'agafar aquesta mostra representativa, tot depenent de la situació i de les característiques de la població:

- El primer mètode és agafar mostres a l'atzar, és a dir, triar una quantitat important de membres de la població de manera aleatòria, fent que tothom tingui les mateixes possibilitats de ser escollit. Aquest mètode és utilitzat quan es creu que la població a estudiar no presenta diferències significatives entre ells pel que fa als indicadors escollits.

- L'altre mètode és la mostra estratificada. Aquest mètode s'utilitza quan no és viable agafar una mostra aleatòria perquè tenim sospites de que dins de la població hi ha subgrups que, pel que fa als nostres indicadors, són rellevants (per exemple, el nivell socioeconòmic en una societat). Aquest mètode consisteix en agafar de cada subgrup una mostra per poder representar-la amb posterioritat o estudiar-la de la manera correcta.
- La pregunta **com** fa referència a com haurà d'obtenir la informació que necessita l'alumne per al seu treball. Hi ha diversos mètodes d'obtenció de dades, però en aquest treball s'esmentaran dos dels més comuns:
 - L'observació directa. Aquest mètode consisteix en obtenir la informació que es necessita directament de la mostra a estudiar. És a dir, obtenir la informació necessària mitjançant l'observació directa de la mostra. Un exemple d'això seria observar el que fa una tribu urbana quan es reuneixen els seus membres. Aquest tipus d'observació es fa alterant el mínim possible la mostra a observar per evitar distorsions o errors a l'hora de recollir dades. És imperatiu observar a la mostra en el seu estat natural sense interferir.
 - L'enquesta. Aquest tipus de mètode s'utilitza quan la mostra a estudiar és molt gran i es necessita molta informació del conjunt de la població. Fer una enquesta consisteix en formular un conjunt de preguntes, normalment tancades, que han de ser contestades per l'enquestat durant el treball de camp. Aquesta tècnica de recollida de dades permet aconseguir molta informació amb relativa facilitat i fer un tractament estadístic.

En el treball pràctic han de quedar implícites aquestes tres preguntes, és a dir, hi ha d'haver una explicació on s'esmenti quines dades es volen obtenir per fer el treball

de camp, a qui o que s'ha d'observar o enquestar i quina serà la metodologia a seguir.

Una vegada s'hagi respost a aquestes preguntes, ja es pot començar amb el procés de recollides de dades.

Treball explicatiu

La part pràctica d'un treball explicatiu no és complicada, però sí llarga. En aquest apartat l'alumne haurà de contrastar totes les hipòtesis que ha fet, i comprovar si alguna d'elles dona explicació o soluciona el problema plantejat. Ja que el disseny del procediment de contrastació de les hipòtesis ja l'ha hagut de fer en el marc teòric, el que ha de fer aquí és anar explicant el treball de camp que ha fet per aconseguir les dades i, naturalment, aportar d'alguna forma (ja sigui mitjançant una explicació, una taula de dades, etc.) les dades obtingudes per poder extreure les conclusions.

Conclusions

En aquest apartat l'alumne haurà de dir si ha assolit els objectius proposats i si les hipòtesis (si n'hi havien) han estat corroborades o no. En aquest punt l'alumne haurà de fer un resum i un anàlisi del seu propi treball, comentant en quines parts ha anat millor i en quines podria haver millorat. A més, també es pot afegir un apartat de valoració personal, on podrà dir la seva opinió sobre el tema, els resultats i sobre el treball en sí.

Les conclusions, segons tots els professors, és el punt més important del treball, perquè és en aquest apartat on es veuran els resultats i l'explicació dels mateixos. Un exemple d'opinió d'un professor sobre aquest apartat és, i cito textualment:

- Pregunta feta: ***“Es pot considerar un bon treball si ha fet una bona part teòrica i pràctica però les conclusions no són encertades?”***

“Bueno, aquí hem tingut casos de parts pràctiques molt bones, però, què es valora més?, aquí que es valora? El treball de recerca què és?, un treball, i un treball què és? Una redacció d'un tema. Sabeu que teniu que fer vintipicu pàgines mínim... això és el treball. Que aquest treball ha de venir acompanyat d'una part pràctica?, des de la meua perspectiva científica, per descomptat que sí. Les conclusions són indispensables, perquè és com el resum d'allò que has investigat. Hem dit que el mètode científic comença amb una introducció, una observació, has de crear la teua hipòtesi i després fer una recerca per refutar-la o afirmar-la. I és en les conclusions on has de dir si la teua hipòtesi inicial era veritat o no.”¹⁰

¹⁰ Frase extreta d'una pregunta feta a un professor. Per veure el text sencer, anar a l'annex i buscar el professor #2 pregunta 17

Bibliografia

En tot treball, sigui quina sigui la temàtica, és total i absolutament necessari citar les fonts utilitzades, atès que, si no es fa, s'està fent veure que tota la informació presentada és pròpia. És probable que realment no sigui així i, en aquest cas, es considera plagi. Per evitar això, s'han de citar totes les fonts.

Hi ha diverses formes de citar les fonts, però en aquest treball s'utilitzarà l'esquema següent de citació:

- Llibre:
 - Cognom de l'autor en majúscules i després el nom
 - El títol de l'obra en cursiva o subratllat
 - El lloc d'edició
 - L'editorial
 - L'any d'edició

- Web:
 - L'autor o la institució que edita la web
 - L'any d'edició (i la data de la darrera actualització)
 - El títol del document (en cursiva o subratllat)
 - L'adreça electrònica (Disponible a: URL)
 - La data de la consulta

Errors més comuns

En aquest apartat s'esmenten els errors més comuns realitzats pels alumnes. La informació present s'ha extret d'un document on es llisten els errors que fan els alumnes i, a més d'això, també s'esmentaran els errors que els professors entrevistats diuen que més fan els alumnes. A la part pràctica, es comprovarà si els autors dels treballs analitzats cauen en aquests errors, a més de comprovar si també en fan d'altres.

- S'agafa un tema que és poc rellevant, o un que el/la sobrepassa i que no el pot fer, perquè hi ha molt treball a fer o perquè el/la sobrepassa intel·lectualment.
- No delimita bé el tema o especifica bé els objectius.
- L'estratègia metodològica no és adequada per abordar el treball correctament, o no s'ha aplicat amb el rigor necessari per assegurar que les respostes són les correctes.
- L'alumne ha fet un marc teòric pobre, els conceptes teòrics no estan ben definits i/o acotats.
- La recollida de dades ha estat insuficient. Les dades obtingudes són molt parcials o poc rellevants. L'alumne no ha fet un treball prou exhaustiu a l'hora de buscar les dades significatives.
- Fa un tractament poc escrupolós de les dades obtingudes.
- Les conclusions no s'adeqüen als objectius proposats, no recull en les conclusions els objectius proposats.
- Les conclusions extretes no són les esperades o són molt poc significatives amb les dades obtingudes.
- Extreu conclusions sense aportar alguna evidència, o les conclusions extretes són molt generals, vagues o imprecises.
- L'alumne es limita a acumular informació sense fer cap treball de camp.

Treball pràctic

En aquest treball, l'objectiu principal de la part pràctica serà, amb els indicadors proposats, comparar treballs de recerca d'anys anteriors amb el que, teòricament, hauria de ser un treball de recerca d'un àmbit específic (comparatiu, descriptiu, explicatiu). Per poder fer aquesta comparació, s'ha fet ús d'unes rúbriques que s'explicaran a continuació en cada tipus de treball.

Per poder realitzar aquesta part pràctica, l'autor d'aquest treball ha anat preguntant a diversos professors si podien aportar TRs d'anys anteriors per poder realitzar la tasca comparativa. És cert que hi ha treballs molt bons pujats a l'internet, però per poder fer aquesta comparació de forma justa, es necessiten tant treballs bons com dolents (i en el cas que només s'hagi pogut tenir accés a treballs bons, es faria saber). Els dossiers analitzats es tractaran de forma anònima i no es farà cap menció específica sobre cap treball en concret.

Per poder diferenciar cada tipus de treball, s'ha hagut de comprendre bé quines eren les característiques de cadascun. Per als treballs comparatius un havia de saber que principalment l'objectiu i la part pràctica del treball era fer una comparació. En els descriptius, el seu objectiu era recollir molta informació per poder establir alguna generalització o fer alguna estadística, i per fer això normalment es recorria a les entrevistes, les enquestes o l'observació directa. En els explicatius el seu objectiu era conèixer el perquè d'algun fenomen o alguna cosa, i es caracteritzava per tenir moltes hipòtesis. Amb això un ja hauria de ser capaç d'identificar cada tipus de treball. El problema radica en el fet que els treballs dels alumnes no són d'una única dinàmica, sino que barregen els tres tipus de treballs que hi ha. Amb això, l'únic remei que hi ha és llegir-se amb molta atenció el treball per poder identificar quin és el tipus de treball que domina sobre la resta. Una vegada identificat, ja es pot fer la comparació.

Metodologia a seguir:

Amb l'ajut d'una rúbrica s'analitzaran els dossiers que es disposen, tant a l'internet com en físic, per comprovar si aquests concorden amb l'esquema que, teòricament, s'ha de seguir pel que fa a cada tipus de treballs. En les rúbriques hi ha preguntes específiques sobre cada especialitat de treball, totes enfocades a la forma de fer el treball escrit. Una vegada feta la comparació, s'esdevindrà una explicació/comentari dels resultats trobats.

En les rúbriques s'utilitza un sistema de puntuació especial. (++, +, +-, -, --, //). Hi ha aquesta gamma d'opcions atès que un apartat es pot haver assolit completament, parcialment o no haver-se assolit directament. El significat de cada puntuació és:

++: L'alumne ha complert l'apartat totalment o amb una mica d'error.

+: L'alumne ha complert l'apartat parcialment, però es pot donar per bo.

+ -: L'alumne ha fet l'apartat, però no tant com per a que sigui considerat bo, ni tan poc com per a que sigui considerat dolent. També s'utilitza quan l'apartat que s'avalua està en una altra secció (per exemple, un apartat que havia d'estar en la part teòrica, està en la part pràctica)

-: L'alumne no ho ha complert, però ha fet alguna cosa.

--: L'alumne no ho ha fet, o ho ha fet molt malament.

//: Aquest signe indica que no ho ha fet, però a diferència del "--", significa també que no feia falta que ho fes, és a dir, que el fet que no ho hagi fet no el penalitza.

Una cosa a aclarar és que aquest sistema de puntuació no valora el nivell d'importància que té cada apartat. Aquest sistema només indica si l'alumne ho ha fet o no i en quin grau. Per comprovar quin pes té cadascuna de les parts, en l'apartat de les conclusions hi haurà un prototip de rúbrica d'avaluació, on hi ha un sistema numèric que determina la importància de cada apartat.

Redacció

Aquest és el primer apartat de la rúbrica utilitzada. De forma resumida, en aquest bloc es comprova si l'alumne ha escrit bé, utilitza les paraules adequades (formal, especialitzat...), si ha fet el mínim de fulls... Està més enfocat a aspectes generals del treball, no tant en apartats específics. Tampoc es centra en cap tipus de treball específic.

Aquesta és la taula utilitzada

Redacció	TR 1	TR 2	TR 3	TR 4	TR 5	TR 6	TR 7	TR 8	TR 9	TR 10	TR 11	TR 12
Utilitza llenguatge tècnic especialitzat/llenguatge estàndard?	++	++	++	++	+	+	++	++	+			
Encara que hi hagi llenguatge especialitzat, es pot entendre el text?	//	++	//	//	++	++	++	++	++			
Explica les paraules especialitzades del text?	+	++	//	//	--	++	++	++	++			
Utilitza un llenguatge vulgar?	++	++	++	++	++	++	++	++	++			
El text és objectiu?	++	++	++	+	+	++	++	++	//			
Parla de forma impersonal?	++	++	-	++	--	--	++	+-	++			
Ha fet el mínim de fulls que es deia que s'havien de fer? (25)	++	++	++	++	++	++	++	++	+			
Hi ha faltes d'ortografia i/o puntuació?	+	++	+	++	++	++	++	++	++			
Està ben estructurat, visualment el treball?	+	++	++	++	++	++	++	++	+			
Els apartats de l'Índex concorden	-	++	++	++	++	++	++	++	-			

amb el treball?																			
-----------------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Generalment, els alumnes fan molt bé aquesta part, ja que només s'han d'encarregar d'escriure bé i utilitzar un bon registre.

- Hi ha casos en que els alumnes no utilitzen paraules especialitzades, però és perquè el treball no ho necessita o perquè el tema escollit no té un llenguatge tècnic molt marcat o estricte. És per aquesta raó que en algunes cel·les hi ha “//”, que significa que no n'hi ha de paraules especialitzades.
- En els treballs on hi havia paraules especialitzades, l'autor del treball les explicava, de forma que no dificultava la lectura.
- Cap alumne parla o fa servir vulgarismes.
- A vegades, els alumnes no redacten de forma impersonal i utilitzen la primera persona per parlar del seu treball. Aquest no acostuma a ser un error comú, generalment redacten impersonalment¹¹, però no és que siguin estranys els casos de redacció en primera persona.
- Pel que fa al tema de les pàgines, tothom assoleix les 25 pàgines. De fet, hi ha molts casos que els alumnes dupliquen aquesta xifra.
- No es detecten molts errors ortogràfics, tot i que l'autor d'aquest TR no té bon ull per detectar-los.
- El treball està visualment molt ben estructurat, és a dir, la informació està ben dividida en els múltiples paràgrafs que hi ha.
- L'índex està ben redactat i les pàgines concorden amb les de l'índex.

¹¹ Autor: Puc fer aquesta afirmació perquè he vist molts més treballs, i molts d'ells estan escrits de forma impersonal.

Tema/Introducció

En l'apartat de la introducció/tema es comprova, d'una banda, si el tema del treball està ben delimitat i, d'altra, si els objectius són acurats. A més, també cal determinar si les hipòtesis (si en té) són precises, generals i simples. (En el cas del treball explicatiu, les hipòtesis es troben a l'apartat on es tracta la base teòrica)

La taula utilitzada per fer la comparació és aquesta:

Tema/Introducció	TR 1	TR 2	TR 3	TR 4	TR 5	TR 6	TR 7	TR 8	TR 9	TR 10	TR 11	TR 12
El tema establert està acotat? (apte per fer el treball)	++	++	++	++	++	++	++	++	++			
**Ha fet una introducció al tema?*	++	++	++	++	++	++	++	++	++			
El tema escollit, és interessant? (Des del meu punt de vista)	+	++	++	++	++	++	++	++	++			
Quants objectius es va plantejar?	1	1	1, 5	1	7	1	1	1	1			
Els objectius delimiten bé el tema?	++	++	++	+	++	++	+	++	++			
Si en el treball hi ha hipòtesis										Aquests són treballs explicatius i les hipòtesis s'avaluen en el marc teòric.		
Les hipòtesis han estat redactades correctament?	//	no	--	//	si	no	si	si				
Quantes hipòtesis ha escrit?	//	1	//	//	1	1	2	3				
Aquestes han estat pensades i raonades?	//	++	//	//	++	+	++	++				
Aquestes són precises?	//	++	//	//	+	+	+	++				
Aquestes són generals?	//	++	//	//	++	+	++	++				
Aquestes són simples?	//	++	//	//	++	+	++	++				

Al igual que l'anterior apartat, s'acostuma a fer força bé aquesta part. Té certa lògica. És l'apartat del qual dependrà la resta del treball.

- Tots els treballs analitzats tenen el tema ben acotat. És possible que al principi els alumnes tinguin dubtes, però al final fan un bon treball en delimitar el tema.
- En cada treball vist, es fa una introducció molt bona al tema i un resum del que es trobarà el lector. A més, es justifica l'elecció del tema.
- La majoria (per no dir quasi tots) els treballs presenten temàtiques interessants (tenint en compte les conclusions que es poden extreure).
- Gran part de l'alumnat declara un objectiu global per al tema. Hi ha casos en que fan molts més¹², però, per norma general, solen fer un objectiu que delimita tot el tema.
- Dels treballs analitzats, molt pocs tenen hipòtesis, quasi tots es centren en assolir l'objectiu proposat, però els pocs que fan hipòtesis cometen un error, i és posar les hipòtesis en forma de pregunta quan en realitat és una afirmació. Apart d'això, la resta d'apartats estan força bé.

¹² Treballs vistos que no han estat analitzats.

Treball Comparatiu: Base teòrica

En aquest apartat, s'ha preguntat, com bé diu el títol, sobre la base teòrica del treball comparatiu.

Aquesta part de la rúbrica es centra en comprovar si la informació que s'ha inclòs és rellevant, si s'entén una vegada llegit, si hi ha plagi...

Pel que fa a la part del treball comparatiu, en aquest cas només hi ha dues preguntes, atès que en el marc teòric d'un TR comparatiu no és que hi hagi molta cosa a comprovar, només si s'han establert els criteris de comparació i si aquests són adequats. Encara que pot semblar poc, fer-ho bé és molta feina.

Base teòrica (Comparatiu)	TR 5	TR 6	TR 7	TR 8
Està ben estructurada la base teòrica?	++	++	++	++
La informació agafada és rellevant?	++	++	++	++
Es desvia del tema a tractar?	++	++	++	++
Posa en context el treball?	++	+	++	++
Una vegada llegit, s'entén el tema a tractar?	++	++	++	++
Les seccions tenen connexió les unes amb les altres? (És a dir, si les seccions no són totalment independents les unes de les altres)	++	+	++	++
**Aporta alguna	++	++	++	++

imatge/annexos/...?*				
La informació ha estat plagiada? (no redactar amb les seves paraules, sinó copiat del lloc on ha extret la info)	++	++	++	++
L'autor explica quins criteris de comparació utilitzarà?	++ (indirectament)	++ (indirectament)	+ (indirectament)	--
Els criteris de comparació agafats són adequats?	++	++	+-	--

Els alumnes a l'hora de fer aquesta part, ho fan molt bé, a excepció d'algun cas puntual.

- Tots tenen ben estructurada la base teòrica, és a dir, les seccions segueixen un ordre.
- La informació que han agafat és rellevant, és a dir, la gran majoria de la informació agafada és necessària per poder entendre el treball.
- Cap dels treballs es desvien del tema que tracten, és a dir, la informació que hi ha no surt del tema central del treball.
- Una vegada llegida la base teòrica, s'entén el context i tot el treball a tractar.
- Les seccions tenen connexió les unes amb les altres, és a dir, no són totalment independents, mantenen alguna relació entre elles.
- Hi ha alguns treballs que aporten annexos i d'altres que n'aporten imatges per poder entendre millor el treball.
- En cap cas hi ha hagut plagi.
- Tots els alumnes creen criteris de comparació, però no ho diuen explícitament, sinó que, per com està dividit i per com s'explica el treball, un pot arribar a intuir quins són els criteris escollits.

Treball descriptiu: Base teòrica

En la base teòrica del treball descriptiu, apart del punts en comú, es comprova si s'ha fet un model d'anàlisi, i això inclou les preguntes "Què?, qui? i com?".

Base teòrica (descriptiu)	TR 1	TR 2	TR 3	TR 4
Està ben estructurada la base teòrica?	++	++	++	++
La informació agafada és rellevant?	+	++	++	++
Es desvia del tema a tractar?	++	++	++	+
Posa en context el treball?	++	++	++	++
Una vegada llegit, s'entén el tema a tractar?	++	++	++	+
Les seccions tenen connexió les unes amb les altres? (És a dir, si les seccions no són totalment independents les unes de les altres)	++	++	+	+
**Aporta alguna imatge/annexes/...?*	+	++	--	+
La informació ha estat plaguada? (no redactar amb les seves paraules, sinó copiat del lloc on ha extret la info)	-	++	++	++
Elabora un model d'anàlisi?	+	++	++	--
Concreta bé el problema que pretén tractar?	++	++	++	-
Estableix algun indicador?	+	++	++	+/-

Els indicadors establerts, són correctes per al tema a tractar?	--	++	++	++
---	----	----	----	----

La base teòrica d'un treball descriptiu concorda amb el model teòric, exceptuant alguns apartats.

- La informació, estructuralment, està ben repartida.
- La teoria que han posat els alumnes per poder entendre el treball és molt bona. Explica molt bé el treball i, una vegada llegit, s'entén el problema a tractar.
- Posa en context adequadament el treball sense desviar-se molt (de fet, s'observa una desviació mínima).
- Totes les seccions tenen connexions les unes amb les altres, és a dir, cada espai no és del tot independent.
- Quasi cap alumne ha fet un cas de plagi en la teoria (exceptuant un cas puntual).
- Els alumnes solen fer un bon model d'anàlisi.
 - Defineixen bé el problema que volen tractar, és a dir, concreten bé quins aspectes del treball treballaran.
 - Els indicadors escollits han estat, en alguns dels casos, força bons.
 - El model d'anàlisi l'han fet indirectament, és a dir, no hi ha hagut un apartat on estigui implícit això, sinó que es pot preveure quins aspectes i quins indicadors faria servir.

Treball explicatiu: Base teòrica

En aquest apartat, es comprovarà si hi ha fet hipòtesis i si hi ha creat un procés per contrastar-les, atès que la base teòrica d'aquest tipus de treball es basa en això (apart de posar en context el treball, informació necessària per entendre-ho, ...).

Base teòrica (explicatiu)	TR 9	TR 10	TR 11	TR 12
Està ben estructurada la base teòrica?	++			
La informació seleccionada és rellevant?	++			
Es desvia del tema a tractar?	++			
Posa en context el treball?	++			
Una vegada llegit, s'entén el tema a tractar?	++			
Les seccions tenen connexió les unes amb les altres? (És a dir, si les seccions no són totalment independents les unes de les altres)	++			
**Aporta alguna imatge/annexos/...?*	--			
La informació ha estat plagiada? (no redactar amb les seves paraules, sinó copiat del lloc on ha extret la info)	++			
Quantes hipòtesis ha escrit?	3 +-			
Aquestes han estat pensades i raonades?	-			
Aquestes són precises?	-			
Aquestes són generals?	-			
Aquestes són simples?	-			
Ha dissenyat un procés de contrastació per les hipòtesis?	++			
Aquest disseny és adequat?	++			

No fet. Disculpeu les molèsties.

Aquest apartat no ha sigut fet degut a que, amb un sol TR analitzat, les conclusions que pogués arribar a extreure no serien pas fiables i no es podria generalitzar.

Treball comparatiu: Part pràctica

Aquesta part ja es centra en el propi treball comparatiu en sí. Les preguntes estan relacionades amb l'esquema i els elements generals que ha de tenir tot TR comparatiu. En aquest cas no cal molta explicació, de fet, les preguntes s'expliquen per si mateixes.

Part pràctica (comparatiu)	TR 5	TR 6	TR 7	TR 8
Ha explicat quina metodologia seguirà?	++	++	--	++
Explica quines dades es compararan?	+	+	+-	++
Ha fet alguna fitxa de comparació?	++	++	+-	+
Esmenta quins han estat els materials utilitzats?	+	++	--	++
Fa una comparació?	++	++	+	++
Fa bé el procés comparatiu?	++	++	+	++
Es pot replicar el treball fet?	++	++	+-	++
Té una quantitat bona de dades a comparar?	++	++	++	++
Les dades extretes de la part pràctica són rellevants?	++	++	+	+
Ha fet un tractament estadístic?	--	--	++	//

En aquesta secció, ja comença a haver-hi una mica de diferències entre el treball teòric i el treball real que fan els alumnes.

- Exceptuant un cas, tots els alumnes expliquen quina serà la metodologia que seguiran per fer el treball.
- Tots expliquen quines dades compararan, però alguns no especifiquen quines seran, només ho diuen per damunt.
- Només la meitat dels treballs analitzats van fer una fitxa de comparació. L'altre meitat no ho va fer, però no els calia fer-la.

- Un dels dos va fer analítiques i diversos experiments per extreure les dades que necessitava. Va fer la comparació dels resultats dels experiments. Podria haver fet la taula de comparació, però de la manera com l'havia abordat, no li feia falta.
- L'altre no podia utilitzar una taula de comparació perquè es basava només en un sol aspecte del tema a tractar. Al tractar-se només un sol aspecte la taula de comparació no tenia gaire sentit.
- Quasi tots esmenten quins han estat els materials utilitzats per fer el treball. Hi ha un cas que, a l'hora d'esmentar els materials, només ho fa per sobre i no especifica gaire la resta de materials. Hi ha un altre que ja directament no n'esmenta cap.
- En tots els treballs feien una comparació, i el procés comparatiu que fan, en la majoria, està força bé.
- En tots els treballs excepte un es pot replicar el treball pràctic. Aquest únic treball es podria replicar però amb moltes dificultats, degut a que en el treball no s'explica ni la metodologia a seguir, ni els materials utilitzats.
- La quantitat de dades que han utilitzat, en tots els casos, ha estat molt bona.
- Les dades extretes de la comparació estan força bé, excepte per dos casos en que es podria haver millorat.
- Només un sol treball va fer una estadística. Dels tres que no ho van fer, dos podrien haver-la fet i l'altre no la va crear perquè, per com havia abordat el treball, no podia fer-ho.

Treball descriptiu: Part pràctica

Aquest apartat ja es centra en el propi treball descriptiu en sí. Com cada cas és un món diferent a la resta, s'haurà de tenir en compte només els aspectes generals que ha de complir tot treball descriptiu.

Treball pràctic (descriptiu)	TR 1	TR 2	TR 3	TR 4
S'esmenta en algun moment quina informació anirà a recollir?	++	--	--	--
S'esmenta en algun moment la població a estudiar?	++	++	++	+-
S'esmenta la quantitat de població que estudiarà?	++	+	++	--
Explica com obtindrà la informació que necessita?	++	++	++	+-
Es farà una enquesta?	No	No	No	Si
Es farà una entrevista?	Si	Si	Si	No
Es farà el mètode d'observació directa?	No	No	No	No
Ha fet un tractament quantitatiu?	No	No	No	Si
Ha fet un tractament qualitatiu?	Si	Si	Si	No
Ha fet una estadística?	--	--	--	+
Esmenta quins han sigut els materials utilitzats?	+	+	+	//
Es pot replicar el treball fet?	++	++	++	-
Ha fet un tractament correcte de les dades?	++	-	++	+
Ha tingut una bona quantitat d'informació?	--	+-	+-	++
(En cas contrari) La poca informació que té, és rellevant i important?	-	+	+	//

Les preguntes de l'enquesta/entrevista han estat encertades?	+	++	+	++
Les preguntes en si mateixes estan ben formulades?	++	++	++	++
En el cas de l'enquesta, les respostes que proposa són encertades?	//	//	//	++

En la part pràctica del treball descriptiu té diverses discrepàncies respecte al model teòric.

- Només va haver-hi un cas d'un treball que va incloure quines dades es pretenia recollir. La resta de treballs no ho van argumentar.
- En tots els treballs s'esmenta quina serà la població que s'estudiarà i quina serà la quantitat.
- Dels treballs analitzats, en tots s'explica com obtindran la informació necessària. Hi ha casos on l'explicació era més detallada i d'altres que n'era de més simple. Aquesta diferència del grau d'explicació venia donada perquè, en alguns casos, no es necessitava fer una explicació tan detallada.
- El mètode més comú per obtenir la informació és l'entrevista. També solen fer enquestes, però, de moment, en els treballs analitzats, no s'ha vist cap fet una observació directa.
- Els alumnes tendeixen, pels treballs observats, a fer un tractament qualitatiu de les dades.
- Només va haver-hi un cas d'un tractament estadístic. En els altres casos no va poder ser possible ja que, amb les dades obtingudes, no es podria haver fet una estadística.
- Pràcticament, cap esmenta quins han estat els materials utilitzats. Això pot ser pel fet que, com la majoria feia entrevistes i enquestes, els materials utilitzats se sobreentenen quins eren.

- Quasi tots els treballs es podrien replicar, atès que, encara que no expliquin quins han estat els materials utilitzats, es pot entreveure quins han estat i no suposa un gran problema a l'hora de fer la rèplica (entrevistes i enquestes).
- Quasi tots han fet un bon tractament de les dades.
- Alguns dels treballs han basat la seva part pràctica en una quantitat d'informació baixa, però aquesta informació donada està recolzada per fonts de prestigi.
- Les preguntes que han fet en les entrevistes han estat ben formulades i encertades.

Treball explicatiu: Part pràctica

Aquesta secció del treball es basa completament en comprovar si les hipòtesis abans creades són certes o falses. És comprovarà si els “experiments” fets són aptes i si hi ha una quantitat suficient d’ells. A més, també és necessari comprovar si l’anàlisi dels resultats són adequats.

Part pràctic (explicatiu)	TR 9	TR 10	TR 11	TR 12
Ha fet un o diversos experiments per contrastar les hipòtesis?	1			
Explica d’on ha tret les dades?	+ -			
Explica què ha fet per fer la part pràctica?	+ -			
Esmenta quins han sigut els materials utilitzats?	+			
Es pot replicar el treball fet?	++			
Ha fet un tractament correcte de les dades?	++			
Ha tingut una bona quantitat d’informació?	//			
(En cas contrari) La poca informació que té, és rellevant e important?	++			

No fet. Disculpeu les molèsties.

Aquest apartat no ha sigut fet degut a que, amb un sol TR analitzat, les conclusions que pogués arribar a extreure no serien pas fiables i no es podria generalitzar.

Conclusions

Aquesta part de la rúbrica pretén comprovar si les hipòtesis tenen tots els elements necessaris per ser considerades com ben formulades de cara al treball.

Conclusions	TR 1	TR 2	TR 3	TR 4	TR 5	TR 6	TR 7	TR 8	TR 9	TR 10	TR 11	TR 12
**Les conclusions extretes es poden extreure de les dades obtingudes?*	+	++	++	++	++	++	++	++	++	++		
**Les conclusions extretes són rellevants?*	-	++	++	+	++	++	+	++	++	++		
Explica en què podria haver millorat?	--	--	--	--	--	++	+	++	--	++		
Fa alguna referència als objectius proposats?	+	++	+	+	++	+	++	++	++	+		
Ha complert els objectius?	++	++	++	++	++	++	++	++	++	++		
Fa alguna referència a les hipòtesis? (si en té)	//	++	--	//	++	//	++	++	++	//		
Les ha complert?	//	++	//	//	++	//	++	++	++	//		

L'alumnat fa molt bé la part de les conclusions, però s'ha observat un error comú.

- Quasi tots els/les alumnes no han posat en què podrien haver millorat o en què han estat limitats.
- Tots i totes expliquen els resultats i a quina conclusió arriben amb ells.
- Tothom esmenta els objectius proposats i com aquests s'han assolit.
- Els/Les que han fet hipòtesis, al igual que amb els objectius, les han mencionades i han dit en quin grau s'han complert.

Bibliografia

Aquí es tracta com està redactada la bibliografia, si hi ha una varietat de fonts suficient i si hi ha més webgrafia que bibliografia.

Bibliografia	TR 1	TR 2	TR 3	TR 4	TR 5	TR 6	TR 7	TR 8	TR 9	TR 10	TR 11	TR 12
Les fonts utilitzades són especialitzades?	++	++	++	++	++	++	++	++	++			
Hi ha fonts consultades que són de prestigi?	++	++	++	+	++	++	++	++	++			
La majoria són pàgines web?	--	++	++	++	-	+	++	++	+			
Té fonts fora de l'internet?	-	++	+	++	++	+	++	++	++			
Es podia aconseguir aquella informació fora de l'internet?	No ho sé	//	++	//	//	++	//	//	///			
Ha citat les fonts?	++	++	++	+-	++	++	+-	--	++			
Ha citat bé les fonts?	++	++	-	//	++	+	++	--	++			
Ha escrit la bibliografia bé?	-	++	+	-	+	++	++	++	-			
Han estat contrastades les fonts?	+	++	++	++	++	++	++	++	+			

Gairebé tots els alumnes han sabut fer bé la part de la bibliografia.

- Tots han utilitzat fonts especialitzades per fer el seu treball (fent referència a si la temàtica de les fonts era afí al treball)
- Tothom ha utilitzat alguna pàgina de prestigi per fer el seu treball.
- Hi ha algun cas en que hi havia més pàgines web que bibliografia, però, en la majoria dels casos observats, hi havia una quantitat bona tant de pàgines web, com de bibliografia.

- En la pregunta de si es podia aconseguir informació fora de l'internet està més enfocada a tots els casos on l'alumne ha posat només webgrafia o ha posat poca bibliografia. Aquesta pregunta serveix per justificar aquesta acció i que no el penalitzi a l'hora de posar la nota. Òbviament, si l'alumne ha posat molta bibliografia, aquesta pregunta perd el sentit.
- Amb fonts em refereixo si en tot el dossier han citat d'on han extret part de la informació, i en la seva majoria, ho fan bé.
- En la forma de com han d'escriure la bibliografia, hi ha una mica de tot. Hi ha alumnes que ho escriuen molt bé, d'altres que es deixen alguna cosa, i d'altres que no ho fan gens bé.

Pregunta especial

Aquesta pregunta té l'objectiu de comprovar si la part pràctica del treball crea informació o no. La pregunta està feta per motius obvis, un treball de recerca ha de crear nova informació.

La pregunta està separada de la resta perquè les respostes no són amb el sistema de puntuació utilitzat abans, aquesta pregunta s'ha hagut de respondre mitjançant una petita explicació del què ha fet.

Algunes de les respostes que hi ha en aquest apartat són de treballs que no han sigut analitzats. Això és degut a que, durant la meua búsqueda de treballs explicatius, em vaig trobar d'altres tipus de treballs i com que fer l'anàlisi complet requeria molt de temps, només vaig fer aquesta pregunta.

La dinàmica d'aquesta pregunta és senzilla. Comprovar si es crea informació comparant el que fan amb els objectius proposats, a més de comparar si la informació que extreuen del treball pràctic ja està documentada en la base teòrica.

“Crea nova informació, o només comprova que les dades de la base teòrica són certes?”

- (TR 1) Comprova que la informació de la base teòrica és certa.
- (TR 2) Si crea informació, més o menys. El que va fer va ser preguntar l'opinió d'un expert per obtenir la resposta a la seva hipòtesi. En el treball això es considera un àmpliament.
- (TR 3) Crea informació. Aquesta informació pot canviar amb el pas del temps.
- (TR 4) Sí, crea informació, l'opinió de la gent.
- (TR 5) Comprova que la teoria és certa, però perquè va trobar un estudi que resolía el seu treball.
- (TR 6) Sí, genera informació.
- (TR 7) Si, crea informació.
- (TR 8) Si, amb les comparacions que fa, genera informació.
- (TR 9) Crea informació analitzant texts.

- (TR 13) Crea informació. Només amb la base teòrica no es podria respondre la pregunta.
- (TR 14) Sí i no. A la base teòrica es respon, en part, l'objectiu proposat, i la part pràctica és una complementació d'aquesta.
- (TR 15) Comprova que la teoria és certa. En la base teòrica respon l'objectiu proposat.
- (TR 16) Complementa el treball amb entrevistes. En la base teòrica té un estudi de la universitat d'Oxford que dona resposta al seu objectiu.

Conclusions finals

Conclusions arribades + opinió personal

Després d'haver llegit i d'haver analitzat diversos Treballs de Recerca, es pot arribar a una conclusió clara: Hi ha diversos treballs que no concorden amb el model teòric. Primerament, l'error més greu observat és el fet que alguns dels alumnes, a l'hora de plantejar-se com aniran a fer el Treball de Recerca, no s'ho plantegen molt bé. Aquest és un patró que he vist sovint: Em plantejo uns objectius, faig la part teòrica i contesto els objectius allà, i a la part pràctica faig un treball de camp que em serveix com a informació extra per aportar. El problema és que això no es recerca, no estan creant informació pròpiament dit. L'objectiu d'un Treball de Recerca és: plantejar-se uns objectius, fer una cerca d'informació que serveixi com a base, i fer un treball de camp per obtenir informació nova i complir els objectius proposats. El que fan els alumnes és fer una part pràctica que serveix més com a material extra per al seu treball. Aquesta part pràctica pot ser: entrevistar a gent per comprovar si pateixen del mal que es tracta al treball, comprovar si coneixen del tema, saber la seva opinió, o ja directament, un treball enfocat en comprovar que el que diu la base teòrica és cert. Tot això no estaria gens malament, crea informació, sinó fos perquè els objectius que s'havien plantejat els alumnes no eren entrevistar a la població per saber la seva opinió o res semblant, sinó que el seu objectiu era, generalment, saber més del tema i donar-ho a conèixer. Això provoca casos en que els objectius es resolen en la base teòrica i, una vegada arribada a la part pràctica, aquesta no té a veure amb els objectius.

En referència a això em vaig plantejar la següent pregunta: Si trec la part pràctica del treball, aquest segueix tenint sentit? I, per desgràcia, en diversos casos així era. Si un es llegia només els objectius i la part teòrica, ja podia extreure conclusions del treball, perquè en el marc teòric ja es resolien els objectius.

Part d'aquest problema el veig en que el seu objectiu, des del principi és només obtenir més informació sobre un tema que els fascina. Aquest és un dels principals motius per fer un Treball de Recerca, però l'objectiu real d'un TR és crear informació

sobre un aspecte del treball del que encara no s'ha investigat prou. En altres paraules, l'objectiu de l'alumne és crear informació nova sobre un aspecte del que encara no hi ha informació documentada. És en aquesta part on fallen sovint els/les alumnes. El seu objectiu, des del principi, és obtenir més informació i, per això, fan una gran cerca exhaustiva del tema on queden resolts molts dels dubtes inicials. Fent així que l'objectiu del treball ja estigui resolt, ja sigui perquè només es tractava això des del principi, o perquè el dubte que tenien ja es resol amb aquella cerca que han fet.

Per solucionar això proposo dues alternatives:

1. Fer veure a l'alumne que un Treball de Recerca consisteix en crear informació nova. S'ha d'enfocar en fer una part pràctica per resoldre l'objectiu. Si amb la teoria ja es pot resoldre el dubte, és que no estan fent recerca.
2. Que l'objectiu del treball sigui entrevistar a la gent per conèixer la seva opinió...

Després, un altre error important és el fet que hi ha un bon grup d'alumnes que no diuen en què podrien haver millorat en el seu treball. Fan unes bones conclusions, explicant els resultats que han obtingut, però en cap moment fan propostes de millora. No dir-ho pot fer pensar al lector que per a l'autor del treball, aquest TR s'ha realitzat en les millors condicions que es podrien haver fet i que no hi ha res a millorar, quan en la realitat, no és així.

Pel que fa a la resta d'errors, aquests han estat més puntuals, no tan importants com els anteriors. Per solucionar-los, només dir-li a l'alumne/a perquè ho canviés.

La resta d'aspectes tals com: l'ortografia, la introducció, la delimitació del tema, les conclusions; concorden amb el model teòric d'un TR, i crec que això és normal, atès que el tutor de l'alumne l'ha d'haver guiat i l'ha d'haver rectificat si ho va arribar a fer

malament. Personalment, prefereixo centrar-me més en els errors que han comès els alumnes que en les parts que han fet bé.

Tampoc no em centraré en explicar com ha anat cada tipus de treball individualment (comparatiu, descriptiu, explicatiu) perquè la majoria dels errors prèviament comentats es fan en els dos tipus de treballs analitzats¹³ i no hi ha cap error greu que sigui d'un tipus en específic.

I dic dos tipus de treballs analitzats perquè, per desgràcia, a l'hora de trobar treballs explicatius, només vaig trobar un. Aquest va ser aportat per un dels professors. Com que en necessitava més per poder fer una comparació, en vaig buscar més a l'internet¹⁴. Obviament, com es pot veure, no en vaig trobar més. En vista de tenir només un, vaig decidir no fer el procés comparatiu en aquell tipus de treball, perquè les conclusions que pogués arribar a extreure no serien pas fiables.

Una vegada vist els resultats del treball, queda parlar dels objectius que s'havien proposat. El primer objectiu, el principal, s'ha assolit quasi completament. S'ha pogut comprovar que els alumnes, en general i sense comptar l'error que alguns no saben com plantejar-se el TR, fan força bé el treball escrit, els errors que tenen són puntuals. Aquest objectiu no està assolit completament a causa de no tenir treballs de recerca del tipus explicatiu per poder comprovar com ho fan.

Pel que fa a l'altre objectiu, al de donar consells als alumnes, aquest estarà assolit en el següent apartat. A més d'això, crec que aquest treball en si pot ajudar a un alumne a fer-se una idea de què ha de fer i quins són els errors que ha d'evitar a l'hora de fer el seu propi TR.

En vista de tot el treball fet, hi ha molts aspectes en que aquest treball es podria haver millorat. Primer i el més important, hauria estat molt bé trobar treballs explicatius poder fer una comparació i poder extreure conclusions d'aquell tipus de

¹³ Més endavant s'explica perquè dic "dos" en comptes de "tres".

¹⁴ Generalitat de Catalunya *Cercador de treballs de recerca* Disponible a: https://www.edubcn.cat/ca/suport_educatiu_recursos/plans_programes/impuls_recerca/cercador_de_treballs_de_recerca [Consulta: 6-11-2019]

treball. A més, personalment, m'agradaria haver pogut analitzar més treballs de recerca, però no dels que hi ha a l'internet, que són els bons, sinó del altres, dels dolents, perquè així potser hagués pogut trobar errors que els professors em van dir que podria trobar¹⁵.

Consells per als alumnes

En aquest apartat jo, com a alumne que ja ha fet el TR, proposaré uns consells als futurs alumnes que estan encara per començar.

- A l'hora d'escollir tema, centrat més en què faràs a la part pràctica. Teoria hi ha molta, i si no hi ha, serà el teu treball crear-la.
- Organitzat bé el temps. És fàcil dir-ho, però de veritat, no voldràs trobar-te en la mateixa situació que molts dels meus companys on quedant poc, han d'anar de pressa per poder acabar.
- A l'estiu, avança en la part pràctica. I per poder fer això bé, organitzat abans de l'estiu. Abans que comenci, has de tenir més o menys clar que faràs a la part pràctica, perquè la teva ment desconnectarà i et costarà molt fer la part teòrica del TR. Per pròpia experiència.
- Assegura't d'entendre bé el que estàs llegint i escrivint. Si des del principi entens el tema que estàs tractant, cada vegada et serà més fàcil realitzar el treball, si més no, no t'afegirà dificultat una vegada vagis avançant en el treball.
- Intenta escriure bé des d'un principi. Creu-me, després és molta feina estar corregint totes les faltes, les expressions, els connectors, les aclaracions, ...
- Intenta llegir treballs d'alumnes anteriors. Ajudarà a fer-te una idea de l'estructura que ha de tenir un TR.
- Queda sovint amb el teu tutor. El treball del tutor és ajudar-te a que facis un bon treball. Si et diu que has de canviar parts, és millor que t'ho digui quan tens poc fet, que quan tens escrit/fet molt.
- Llegeix-te la rúbrica amb la que t'avaluaran els professors. Fent això, comprovaràs de primera mà si et falta alguna cosa en el teu treball.

¹⁵ Per saber l'opinió dels professors, anar als annexos del treball i mirar les preguntes amb el núm. 8.

- Aquest treball no es un sprint, és una maratón. Si fas treball contant cada dia, encara que sigui poc, a la llarga, t'ajudarà molt.
- Passat-ho bé, en la mesura que sigui possible.

A més d'això, en l'annex d'aquest treball hi ha les transcripcions de les entrevistes fetes a alguns professors. És recomanable llegir-ho, ja que algunes preguntes poden ser d'interès per als alumnes.

Errors més comuns. Comparació teoria amb pràctica

En la base teòrica d'aquest treball, figura un apartat on s'argumenten els errors més comuns que feien els alumnes. Ara, en aquesta secció, faré un comentari de cada error que diuen que cometien, seguint el mateix ordre que hi ha en el marc teòric.

- En tots els treballs analitzats, el tema que han triat els alumnes ha estat interessant i, al final, aquest estava acotat. Aquest error pot ser degut a que és al principi quan l'alumne té aquest problema, i al jo analitzar només els treballs escrits finals, aquest error no es veu reflectit.
- El tema escollit està delimitat i els objectius estan ben acotats. Aquesta diferència pot ser degut també a l'esmentat anteriorment.
- En el cas de l'estratègia metodològica, també ho fan bé, exceptuant algun cas, però en general, ho fan força bé.
- A diferència del que diu la teoria, els alumnes fan bé el marc teòric.
- Pel que fa a la quantitat de dades per fer el treball de camp, en alguns casos aquestes segueixen sent insuficients. Això pot ser degut a la dificultat de trobar-ne més o perquè aquella poca informació ja era suficientment valiosa.
- En el tractament de les dades, en general, ho fan molt bé. Hi ha algun cas aïllat en que aquest tractament podria haver estat millorable.
- En quasi tots els treballs, les conclusions s'adeqüen als objectius proposats.
- En la majoria de treballs, les conclusions tenen relació amb les dades obtingudes en la part pràctica.

- En quasi tots els treballs, les conclusions extretes tenien alguna evidència. No estaven sense fonamentar.
- En tots els casos, els alumnes van fer un treball de camp.

Encara que hagi posat en alguns apartats que els alumnes no feien certs errors, això pot ser perquè, a l'hora d'analitzar dossiers, només tinguéis accés a aquells que no van cometre molts errors. Aquesta és una possibilitat que no es pot descartar, tot i que, a l'hora de demanar als professors treballs, vaig demanar tan bons com dolents. Existeix la possibilitat de que els professors només es quedessin amb treballs bons i que es desfessin dels dolents. Aquesta possibilitat pot haver condicionat els resultats del treball.

Nova rúbrica

Per fer aquest treball vaig haver de confeccionar una rúbrica per comprovar si els dossiers dels alumnes dels anys anteriors concordaven amb la teoria de com hauria de ser un TR. En un moment determinat, vaig pensar si aquesta rúbrica es podria fer servir per avaluar un dossier. Havia de canviar el sistema de puntuació que tenia jo assignat per un numèric. Una vegada em vaig posar a fer el canvi va sorgir un problema. El treball podia estar escrit tant amb llenguatge especialitzat, com només amb llenguatge estàndard. A més d'això, també existia la possibilitat de que en un TR no hi haguessin hipòtesis (excepte en els treballs explicatius). Amb aquest problema, vaig haver de confeccionar un sistema de puntuació adaptat a aquests problemes.

A un alumne se'l pot avaluar de 4 formes (excepte en els explicatius, en aquell format només es pot de 2 formes), depèn de si ha utilitzat llenguatge estàndard o especialitzat i de si en el seu treball hi ha hipòtesis o no. En vista d'aquestes possibilitats, a la rúbrica que hi ha a continuació hi ha dues columnes. En la columna A està l'opció si l'alumne ha utilitzat llenguatge especialitzat i si ha fet hipòtesis. En la B està l'opció si ha utilitzat llenguatge estàndard i sense fer hipòtesis. Amb aquestes dues ja es poden fer les 4 combinacions possibles.

Utilitzar una columna no condiciona el fet que no es pugui utilitzar més endavant l'altra, és a dir, si l'alumne ha utilitzat llenguatge especialitzat, no significa que obligatòriament en el seu treball hagi de tenir hipòtesis, es poden utilitzar les dues a la vegada, depenent del cas que sigui necessari.

Si un utilitza la columna B, la puntuació a tenir en compte en aquell apartat només serà el de la B.

Aquestes rúbriques són un prototip de rúbriques per avaluar un dossier, atès que estan puntuades amb el meu criteri i no són les versions finals. Per poder utilitzar de veritat aquestes taules, s'hauria de fer una reunió amb els professors on tots opinessin sobre la puntuació per arribar a un acord comú. La puntuació que hi ha a cada columna és la puntuació màxima que jo crec que debería haver-hi.

Descriptiu	A	B	
Redacció			
Utilitza llenguatge tècnic especialitzat/llenguatge estàndard?	10	20	Si només utilitza llenguatge estàndard, però perquè el tema no disposa de molt llenguatge especialitzat
Encara que hi hagi llenguatge especialitzat, es pot entendre el text?	10		
Explica les paraules especialitzades del text?	20		
Utilitza sovint vulgarismes?	10		
El text és objectiu?	20		
La redacció és formal?	40		
Ha fet el mínim de fulls que es deia que s'havien de fer? (25)	30		
Hi ha errors d'ortografia i/o puntuació?	20		

Està ben estructurat, visualment, el treball?	10		
Els apartats de l'Índex concorden amb el treball?	10		
Tema/Introducció			
El tema establert està acotat? (apte per fer el treball)	40		
Ha fet una introducció al tema?	20	30	Si no hi ha hipòtesis en el TR
El tema escollit, és interessant? (Des del meu punt de vista)	50		
Quants objectius es va plantejar?			
Els objectius delimiten bé el tema?	30	50	
Si en el treball hi ha hipòtesis			
Quantes hipòtesis ha escrit?			
Les hipòtesis estan redactades correctament?	20		
Aquestes es veuen ben pensades i raonades?	10		
Aquestes són precises?	10		
Aquestes són generals?	10		
Aquestes són simples?	10		
Base teòrica			
Està ben estructurat la base teòrica?	20		
La informació agafada és rellevant?	20		
Es desvia del tema a tractar?	10		
Posa en context el treball?	20		
Una vegada llegit, s'entén el tema a tractar?	50		

Les seccions tenen connexió les unes amb les altres? (És a dir, si les seccions no són totalment independents les unes de les altres)	10		
**Aporta alguna imatge/annexes/...?*	20		
La informació ha estat plagiada? (no redactar amb les seves paraules, si no copiat del lloc on ha extret la info)			
Elabora un model d'anàlisi?			
Concreta bé el problema que pretén tractar?	30		
Estableix algun indicador?	30		
Els indicadors establerts, són correctes per al tema a tractar?	40		
Part pràctica			
S'esmenta en algun moment quina informació anirà a recollir?	30		
S'esmenta en algun moment la població a estudiar?	30		
S'esmenta la quantitat de població que estudiarà?	30		
Explica com obtindrà la informació que necessita?	30		
Es farà una enquesta?			
Es farà una entrevista?			
Es farà el mètode d'observació directa?			
Ha fet un tractament quantitatiu?	20		
Ha fet un tractament qualitatiu?	20		

Ha fet una estadística?	20		
Esmenta quins han estat els materials utilitzats?	10		
Es pot replicar el treball fet?	20		
Ha fet un tractament correcte de les dades?	50		
Ha tingut una bona quantitat d'informació?	40		En el cas que la poca informació sigui rellevant, es compta el segon
(En cas contrari) La poca informació que té, és rellevant e important?		40	
Les preguntes de l'enquesta/entrevista han sigut encertades?	30		
Les preguntes en si mateixes estan ben formulades?	10		
En el cas de l'enquesta, les respostes que proposa són encertades?	20		
Crea nova informació, o només comprova que les dades de la base teòrica són certes?	500		
Conclusions			
**Les conclusions extretes es poden extreure de les dades obtingudes?*	50		
**Les conclusions extretes són rellevants?*	50		
Explica en què podria haver millorat?	20		
Fa alguna referència als objectius proposats?	10	20	No te hipòtesis
Ha assolit els objectius? (O justificat el perquè no s'han pogut assolir?)	20	30	
Fa alguna referencia a les hipòtesis? (si en té)	10		

Les ha complert?	20		
Bibliografia			
Les fonts utilitzades són especialitzades?	20		
Hi ha fonts consultades que són de prestigi?	20		
La majoria són pàgines web?	20		
Té fonts fora de internet?	20		
Es podia aconseguir aquella informació fora de internet? (Possible per l'alumne)		20	Si la informació no es podia aconseguir en un altre lloc que no fos internet
Ha citat les fonts?	10		
Ha citat bé les fonts?	20		
Ha escrit la bibliografia bé?	20		
Ha estat contrastades les fonts?	30		

En haver-hi diferents combinacions de puntuació, a l'hora de sumar i posar la nota, es requerirà d'una fórmula o una altra. Per sort, de les combinacions possibles, totes es redueixen a aquestes 4:

Formula si l'alumne utilitza paraules especialitzades i no ha utilitzat hipòtesis			
	Nota del alumne		
	1770	*10	= Nota Final
Formula si l'alumne utilitza paraules especialitzades i ha utilitzat hipòtesis			

	Nota del alumne	*10	= Nota Final
	1830		
Formula si l'alumne utilitza llenguatge estàndard i no ha utilitzat hipòtesis			
	Nota del alumne	*10	= Nota Final
	1750		
Formula si l'alumne utilitza llenguatge estàndard i ha utilitzat hipòtesis			
	Nota del alumne	*10	= Nota Final
	1810		

En els treballs comparatius s'utilitza aquesta:

Comparatiu	A	B	
Redacció			
Utilitza llenguatge tècnic especialitzat/llenguatge estàndard?	10	20	Si només utilitza llenguatge estàndard, però perquè el tema no disposa de molt llenguatge especialitzat
El llenguatge especialitzat dificulta la lectura?	10		
Explica les paraules especialitzades del text?	20		
Fa servir vulgarismes sovint?	10		
El text és objectiu?	20		
La redacció és formal?	40		

Ha fet el mínim de fulls que es deia que s'havien de fer? (25)	30		
Hi ha errors ortogràfics i/o de puntuació?	20		
Està ben estructurat, visualment el treball?	10		
Els apartats de l'Índex concorden amb el treball?	10		
Tema/Introducció			
El tema establert està acotat (apte per fer el treball)	40		
Ha fet una introducció al tema?	20	30	Si no hi ha hipòtesis en el TR
El tema escollit, és interessant? (Des del meu punt de vista)(si pot tenir alguna repercussió)	50		
Quants objectius es va plantejar?			
Els objectius delimiten bé el tema?	30	50	
Si en el treball hi ha hipòtesis			
Les hipotesis han sigut redactades correctament?			
Quantes hipòtesis ha escrit?	20		
Aquestes han sigut pensades i raonades?	10		
Aquestes són precises?	10		
Aquestes són generals?	10		
Aquestes són simples?	10		
Base teòrica			

Està ben estructurat la base teòrica?	20		
**La informació agafada és rellevant?*	20		
Es desvia del tema a tractar?	10		
Posa en context el treball?	20		
Una vegada llegit, s'entén el tema a tractar?	50		
Les seccions tenen connexió les unes amb les altres? (És a dir, si les seccions no són totalment independents les unes de les altres)	10		
**Aporta alguna imatge/annexes/...?*	20		
La informació ha sigut plagiada? (no redactar amb les seves paraules, si no copiat del lloc on ha extret la info)			
L'autor explica quins criteris de comparació utilitzarà?	40		
Els criteris de comparació agafats són adequats?	50		
Part pràctica			
Ha explicat quina metodologia seguirà?	30		
Explica quines dades es compararan?	30		
Esmenta quins han sigut els materials utilitzats?	10		
Fa una comparació?	50		
Fa bé el procés de treball comparatiu?	30		
Es pot replicar el treball fet?	20		

Té una quantitat bona de dades a comparar?	40		
(En cas contrari) Les poques dades que té són rellevants?		40	
Les dades extretes de la part pràctica són rellevants?	50		
Ha fet un tractament estadístic?	15		
Crea nova informació, o només comprova que les dades de la base teòrica són certes?	500		
Conclusions			
**Les conclusions extretes és poden extreure de les dades obtingudes?*	50		
**Les conclusions extretes són rellevants?*	50		
Explica en què podria haver millorat?	20		
Fa alguna referència als objectius proposats?	10	20	No te hipòtesis
Ha complert els objectius?	20	30	
Fa alguna referència a les hipòtesis? (si en té)	10		
Les ha verificat?	20		
Bibliografia			
Les fonts utilitzades són especialitzades?	20		
Hi ha fonts consultades que són de prestigi?	20		
La majoria són pàgines web?	20		
Té fonts fora de internet?	20		
Es podia aconseguir aquella informació fora de internet?		20	Si la informació no es podia aconseguir en un

(Possible per l'alumne)		altre lloc que no fos internet
Ha citat les fonts?	10	
Ha citat bé les fonts?	20	
Ha escrit la bibliografia bé?	20	
Ha estat contrastades les fonts?	30	

La taula a utilitzar per posar la nota és aquesta:

Formula si l'alumne utilitza paraules especialitzades i no ha utilitzat hipòtesis			
	Nota del alumne	*10	= Nota Final
	1695		
Formula si l'alumne utilitza paraules especialitzades i ha utilitzat hipòtesis			
	Nota del alumne	*10	= Nota Final
	1735		
Formula si l'alumne utilitza llenguatge estàndard i no ha utilitzat hipòtesis			
	Nota del alumne	*10	= Nota Final
	1675		
Formula si l'alumne utilitza llenguatge estàndard i ha utilitzat hipòtesis			
	Nota del alumne	*10	= Nota Final
	1715		

I per últim, la rúbrica per els treballs explicatius és aquesta:

Explicatiu	A	B	
Redacció			
Utilitza llenguatge tècnic especialitzat/llenguatge estàndard?	10	20	Si només utilitza llenguatge estàndard, però perquè el tema no disposa de molt llenguatge especialitzat
El llenguatge especialitzat dificulta la lectura?	10		
Explica les paraules especialitzades del text?	20		
Utilitza sovint vulgarismes?	10		
El text és objectiu?	20		
La redacció és formal?	40		
Ha fet el mínim de fulls que es deia que s'havien de fer? (25)	30		
Hi ha errors d'ortografia i/o puntuació?	20		
Està ben estructurat, visualment el treball?	10		
Els apartats de l'Índex concorden amb el treball?	10		
Tema/Introducció			
El tema establert està acotat? (apte per fer el treball)	40		
**Ha fet una introducció al tema?*	20		
El tema escollit, és interessant? (Des del meu punt de vista)	50		
Quants objectius es va plantejar?			

Els objectius delimiten bé el tema?	30		
Base teòrica			
Està ben estructurat la base teòrica?	20		
**La informació agafada és rellevant?*	20		
Es desvia del tema a tractar?	10		
Posa en context el treball?	20		
Una vegada llegit, s'entén el tema a tractar?	50		
Les seccions tenen connexió les unes amb les altres? (És a dir, si les seccions no són totalment independents les unes de les altres)	10		
**Aporta alguna imatge/annexes/...?*	20		
La informació ha sigut plagiada? (no redactar amb les seves paraules, si no copiat del lloc on ha extret la info)			
Quantes hipòtesis ha escrit?			
Aquestes han sigut pensades i raonades?	20		
Aquestes són precises?	20		
Aquestes són generals?	20		
Aquestes són simples?	20		
Ha dissenyat un procés de contrastació per les hipòtesis?	40		
Aquest disseny és adequat?	50		
Part pràctica			

Ha fet un o diversos experiments per contrastar les hipòtesis?			
Explica d'on ha tret les dades?	30		
Explica què ha fet per fer la part pràctica?	40		
Esmenta quins han sigut els materials utilitzats?	10		
Es pot replicar el treball fet?	20		
Ha fet un tractament correcte de les dades?	50		
Ha tingut una bona quantitat d'informació?	40		
(En cas contrari) La poca informació que té, és rellevant e important?		40	
Crea nova informació, o només comprova que les dades de la base teòrica són certes?	500		
Conclusions			
**Les conclusions extretes es poden extreure de les dades obtingudes?*	50		
**Les conclusions extretes són rellevants?*	50		
Explica en què podria haver millorat?	20		
Fa alguna referència als objectius proposats?	10		
Ha complert els objectius?	20		
Fa alguna referencia a les hipòtesis?	15		
Les ha complert totes?	25		
Bibliografia			
Les fonts utilitzades són especialitzades?	20		
Hi ha fonts consultades que són de prestigi?	20		

La majoria són pàgines web?	20		
Té fonts fora de internet?	20		
Es podia aconseguir aquella informació fora de internet? (Possible per l'alumne)		20	Si la informació no es podia aconseguir en un altre lloc que no fos internet
Ha citat les fonts?	10		
Ha citat bé les fonts?	20		
Ha escrit la bibliografia bé?	20		
Ha estat contrastades les fonts?	30		

I la seva fórmula per treure una nota és:

Formula si l'alumne utilitza paraules especialitzades			
	Nota del alumne	*10	= Nota Final
	1680		
Formula si l'alumne utilitza llenguatge estàndard			
	Nota del alumne	*10	= Nota Final
	1660		

Bibliografia

- Universitat de Barcelona. (2017) *GUIA PRÀCTICA PER FER UN BON TREBALL DE RECERCA (TR) A BATXILLERAT #20 CONSELLS ESSENCIALS* Disponible a:
<<http://diposit.ub.edu/dspace/bitstream/2445/114030/6/Guia%20practica%20per%20fer%20un%20bon%20TR%20BTX%2020%20consells.pdf>> [Consulta: 19-4-2019]

- Generalitat de Catalunya. Departament d'Educació (2014) *treball de recerca* Disponible a:
<<https://sites.google.com/a/xtec.cat/treball-de-recerca-de-batxillerat/home>> [Consulta: 8-10-2019] (pàgina web on es veu l'autor dels documents amb relació amb el TR penjats al Institut Maria Aurèlia Campany)

- Institut Maria Aurèlia Capmany (2018) *Treballs comparatius TR* Disponible a:
<<https://docs.google.com/a/institutcapmany.cat/viewer?a=v&pid=sites&srcid=aW5zdGl0dXRjYXBtYW55LmNhdHxjb29yZGluYWNPby1iYXR4aWxsZXJhdHxneDoyZDM4YWIwNDQ4MDUzOWJl>> [Consulta: 19-4-2019]

- Institut Maria Aurèlia Capmany (2018) *Treballs descriptius TR* Disponible a:
<<https://docs.google.com/a/institutcapmany.cat/viewer?a=v&pid=sites&srcid=aW5zdGl0dXRjYXBtYW55LmNhdHxjb29yZGluYWNPby1iYXR4aWxsZXJhdHxneDo3ZmViODkxOThmNjA5NmMx>> [Consulta: 19-4-2019]

- Institut Maria Aurèlia Capmany (2018) *Treballs explicatius TR* Disponible a:
<<https://docs.google.com/a/institutcapmany.cat/viewer?a=v&pid=sites&srcid=aW5zdGl0dXRjYXBtYW55LmNhdHxjb29yZGluYWNPby1iYXR4aWxsZXJhdHxneDo0MTAzOTcyZWl2ZmU5MmY>> [Consulta: 19-4-2019]

- Institut Maria Aurèlia Capmany (2018) *Plantejament i estructura del TR* Disponible a:
<<https://docs.google.com/a/institutcapmany.cat/viewer?a=v&pid=sites&srcid=aW5zdGl0dXRjYXBtYW55LmNhdHxjb29yZGluYWNPby1iYXR4aWxsZXJhdHxneDoyMjgyZmVhNjQ5ZmU4ODcw>> [Consulta: 19-4-2019]

- Institut Maria Aurèlia Capmany (2018) *Informació general sobre el treball de recerca*
Disponible a:

<<https://sites.google.com/a/institutcapmany.cat/coordinacio-batxillerat/llistes-de-batxillerat>>

[Consulta: 19-4-2019]

·Escola Gravi. Escola Cooperativa Catalana *Dossier-TR-Alumne-1718* Disponible a:

<<https://www.gravi.com/wp-content/uploads/2018/07/Dossier-TR-Alumne-1718.pdf>>

[Consulta: 19-4-2019]

·Institut Celestí Bellera *EL TREBALL DE RECERCA A BATXILLERAT* Disponible a:

<<https://www.bellera.cat/tdr/tdr.pdf>> [Consulta: 19-4-2019]

·Wikipedia (2019) *Estudio descriptivo* Disponible a:

<https://es.wikipedia.org/wiki/Estudio_descriptivo> [Consulta: 14-5-2019]

·Institut Antoni de Martí i Franquès *Normes per a la realització del TR de 2n de Bat*

Disponible a:

<<http://www.institutmartifranques.com/public/userfiles/file/Departaments/Biologia/Normes%20per%20a%20la%20realitzaci%C3%B3%20del%20TR%20de%202n%20de%20Bat.pdf>>

[Consulta: 8-6-2019]

·Generalitat de Catalunya. gencat.cat. *El treball de recerca* Disponible a:

<<http://xtec.gencat.cat/ca/curriculum/batxillerat/treballrecerca/>> [Consulta: 25-8-2019]

·FACULTAD DE FILOLOGÍA. Universidad de Sevilla. *Qué es el TFG (descripción y*

proceso) Disponible a: <<http://filologia.us.es/tfg-la-facultad-filologia/>> [Consulta:

25-8-2019]

·Universitat de Lleida. Institut de Ciències de l'Educació. *Treball de Recerca* Disponible a:

<<http://www.ice.udl.cat/ca/activitats/itinera/treballs/>> [Consulta: 25-8-2019]

·LA VANGUARDIA *Treball de recerca* Disponible a:

<<https://www.lavanguardia.com/participacion/cartas/20131225/54397542526/treball-de-recerca.html>> [Consulta: 25-8-2019]

·Solo Ejemplos *Las hipótesis, elementos, clases y ejemplos* Disponible a:

<<https://www.soloejemplos.com/las-hipotesis-elementos-clases-y-ejemplos/>> [Consulta: 25-8-2019]

·Institut Cubelles *ACTIVITAT 4* Disponible a:

<<http://www.xtec.cat/inscubelles/docs/ACTIVITAT%203.%20El%20treball%20de%20camp.pdf>> [Consulta: 27-10-2019]

·Generalitat de Catalunya *Cercador de treballs de recerca* Disponible a:

<https://www.edubcn.cat/ca/suport_educatiu_recursos/plans_programes/impuls_recerca/cercador_de_treballs_de_recerca> [Consulta: 6-11-2019]

·Generalitat de Catalunya. Gencat.cat. (29/07/2008) *DECRET 142/2008, de 15 de juliol, pel qual s'estableix l'ordenació dels ensenyaments del batxillerat* Disponible a:

<<https://portaljuridic.gencat.cat/eli/es-ct/d/2008/07/15/142>> [Consulta: 6-12-2019].

·També s'han consultat treballs de recerca d'anys anterior, però cap dels alumnes dels treballs analitzats ha donat el seu consentiment per poder exposar el seu treball en aquest dossier. Per aquest motiu, tots els treballs analitzats es mantindran de forma anònima.

Annexos

En els annexos d'aquest treball es troben les entrevistes fetes als professors. Aquestes entrevistes han sigut transcrites una a una, amb les seves mateixes paraules.

A l'hora de fer les entrevistes, vaig dir que aquesta seria anònima, és a dir, que no posaria el nom del professor. És per aquest motiu que cada professor té un número assignat a la seva entrevista.

#1

1. Quina tipologia de pàgines web hauria de buscar l'alumne la seva informació (especialitzades, blogs, youtube, xarxes socials, universitats, estudis, revistes de divulgació, Wikipedia, etc..)?

- Desde l'àmbit científic, han de ser pàgines web oficials d'institucions, d'investigació... En el nostre cas nosaltres ofertem treballs de recerca bastant acotats en principi sobre mètode experimental, doncs serien pàgines web com el Cesire, el Institut de Català de la Recerca, llavors seria pàgines oficials més que Youtube.

(Youtube seria més complementari)

2. Quin tipus de pàgines hauria d'evitar buscar?

- Bé... evitar, no es que s'hagi d'evitar si no que s'ha de contrastar tota la informació i mirar més totes aquelles pàgines que estiguin relacionades amb el tema, però després contrastar tota aquesta informació i veure qui ha estat l'autor d'aquesta informació, d'aquesta manera es podrà saber si aquesta informació és fiable o no.

3.

3.1. Com hauria de redactar l'alumne el treball?

(Quin tipus de redacció hauria de fer servir l'alumne en el seu TR?)

- En un treball d'investigació, ha de ser una redacció formal, i sobretot ha de ser objectiva, i alhora de justificar tota aquesta investigació i fer les conclusions, l'alumne s'ha de basar en uns criteris, t'has de basar en uns fets, i tot molt contrastat, de manera que no pot tenir una tendència política...

3.2. Al final l'alumne ho fa tal com ho has descrit?

- Si, perquè es comenta que no ha de donar opinió, que la opinió només ha de ser al final en l'apartat de la opinió personal, però en principi hauria de ser tot objectiu.

(Si, però vull dir si els alumnes ho fan realment. En ciències, normalment es fa, potser en altres àmbits és més difícil, però en ciències sí.)

4. La majoria d'alumnes agafen temes de TR que li venen grans (coneixements previs, dificultat en el desenvolupament de la temàtica, dificultat en la recerca d'informació, quantitat d'hores de treball, dificultat en l'obtenció de materials i/o eines)?

- Si, sobretot els problemes que hem trobat són a l'hora de buscar la informació, d'acotar el treball i de trobar una hipòtesis relacionada amb el tema. Potser tenen un tema que els apasiona, però trobar la hipòtesis és difícil i haver d'acotar el tema en aquest sentit, i demostrar aquesta hipòtesis, de vegades, és difícil degut a que no poden accedir als materials o les instal·lacions necessàries per poder fer la part pràctica i demostrar la hipòtesis. Solen ser aquests problemes.

5. Quins treballs han anat millor, per norma general, els treballs on els alumnes pregunten al tutor i li demanaven ajuda, o els treballs on l'alumne ho feia tot sol?

- Els treballs que van millor són aquells que hi ha un seguiment darrera, on el tutor no ha de fer el treball, sinó que ha de supervisar si va per bon camí i està fent una recerca adequada.

6. Per què es fa el TR?

- És una activitat necessària per desenvolupar unes habilitats per aprendre, fer recerca d'informació i saber seleccionar-la i adaptar-la.

7. Creus que aquest treball li serveix de veritat als alumnes?

- Si, el que passa és que potser si l'alumne no s'organitza bé i no fa una bona gestió del temps, pot patir molt per que el temps moltes vegades pot jugar en contra, però sí que es pot aprendre moltes coses com gestionar-se, com fer una recerca, com seleccionar la informació més important, t'ensenya moltes coses, però clar, hi ha coses en contra, com invertir molt de temps en fer el treball.

8. Quins son els errors més comuns que fan els alumnes?

- No gestionar-se bé el temps, buscar informació en llocs on la informació no és adequada, i a l'hora de redactar el treball, doncs, apart de fer una recerca sobre el tema en si, també s'ha de fer una recerca i aprendre de com fer un treball d'investigació, com s'ha de redactar, com s'han de posar les pàgines, com s'ha de fer la hipòtesis, les conclusions...

9. Creus que els alumnes es prenen seriosament el treball?

- Si, la majoria sí. Hi ha una minoria que sí que ho veuen com una feina més, a més de que els costen molt i només fan el mínim per aprobar. Però hi ha altres alumnes que han escollit un tema relacionat amb el que volen estudiar en el seu futur i llavors els apasiona el seu tema, volen aprendre més i els serveix també per decidir si volen continuar els estudis relacionats amb això o no, llavors hi han dos tipus d'alumnes, però la majoria doncs sí que s'ho prenen seriosament per aquest motiu.

10. En tots els treballs que has vist, hi ha hagut alumnes que no tenien ni idea de quin tema escollir? Quants?

- Si, he vist alumnes que no sabien quin tema escollir, però sí que coneixien el àmbit, ja sigui de l'àmbit artístic, matemàtic, científic... això sí que ho tenen clar normalment. És un petit percentatge d'alumnes que no saben quin tema.

11. Què passaria si un alumne no troba un tema per fer el treball?

- Desde cada departament s'oferten una serie de temes. Per exemple, en el meu departament un tema que s'oferta es disseny experimental en grup, llavors aquest tema cada any l'ofertem i cada any tenim un grup d'alumnes que vol fer aquest treball relacionat amb el disseny d'experiments i l'experimentació. Llavors no hi ha problema en això, almenys en el nostre departament.

12. Què passaria si quan queda poc per terminar el treball, troba de cop i volta que el treball ja no es pot fer per x o per y?

- Si el motiu de que no pot acabar-ho és justificat, seria un cas excepcional. Després, si no hi ha un motiu justificable, llavors si el tutor considera que l'alumne ha treballat suficient com per arribar a una nota mínima, un tres, té l'opció de presentar el treball escrit, d'alguna manera, i poder tenir una primera nota per orientar-lo i tenir una nota del treball escrit i poder fer la presentació oral, segurament suspendria. Si no té un treball com per arribar a la mínima nota, doncs hi ha una segona convocatòria, i si en aquesta segona convocatòria para el mateix, doncs hauria de repetir el treball de recerca.

13. Què és el que més valores en un alumne, com a tutor o com a tribunal, a l'hora d'avaluar un alumne?

- Com a tutora, el que valoro en un alumne es que es planifiqui el treball, que quan li fas un feedback a l'alumne, li comentes els errors que ha tingut i a la següent sessió ja els ha corregit, ha planificat bé la feina, i es gestiona correctament el temps i es autònom. Gestió del temps i autonomia. Que pugui anar fent l'alumne, que no s'hagi d'anar indicant totalment el que ha de fer, perquè al final s'ha de valorar que sigui el propi alumne que és pugui gestionar.
- Com a part del tribunal, el que fem es valorar una exposició oral, llavors l'exposició oral es valora molt que faci una exposició ordenada, clara, que sobretot incideixi en els aspectes més importants i que sàpiga extreure la informació de resultats... en el nostre àmbit a mes a mes que sàpiga fer

estadístiques, i interpretar tota la informació que pugui venir donada en gràfics, en tables, i fer una conclusió objectiva i després una opinió sobre el treball.

(I personalment, com ho valores?)

- Com a tribunal tenim una rúbrica on hi han tots els aspectes i per exemple els aspectes que es valoren però que seria una mínima part doncs serien per exemple la salutació, l'aspecte formal etc, però té més importància el desenvolupament del treball que no més lo altre.

14. Què és el que no hauria de faltar a una part pràctica?

- Doncs, recollir dades, en el cas d'un treball com per exemple el teu, comparatiu, has de recollir tota una serie d'enquestes i d'aquí fer una estadística dels aspectes més importants, quin son els treballs més importants, quins son els menys, que sol valorar els tribunal, i llavors has de fer una comparació de tota una sèrie de dades per tant una estadística. Això seria important en un treball comparatiu.

En un treball bibliogràfic, suposo que valoraran sobretot quin tipus d'autors relacionats amb el tema s'han buscat, com s'ha contrastat aquesta informació.

En l'àmbit científic, doncs pàgines oficials d'on s'ha extret la informació i de quina manera s'ha fet el recull d'aquesta, i si s'ha adaptat i s'han fet estadístiques, gràfics, taules de dades, etc.

15. Quins són els límits imposats als alumnes a l'hora de triar tema? (el límit de tema)

- Hi ha temes que si es vol fer una part pràctica, és molt difícil. Si vol escollir, per exemple alguna cosa de l'univers, l'únic que podrà fer serà basar-se en una part bibliografica.

- 16. Què passaria si un alumne trobés tota la informació a internet, sense fer cap pregunta/enquesta a cap persona/entitat/empresa?**
- En principi sí que es podria fer una part pràctica. Si amb tota aquella informació es planteja una pregunta i pot fer la part pràctica, en principi, sí que es podria fer.
- 17. Es pot considerar un bon treball si ha fet una bona part teòrica i pràctica però les conclusions no són encertades?**
- Pot ser, pot passar, i pot ser un bon treball si està ben desenvolupat, pot ser. El que passa és que llavors deslleureix una mica el treball perquè has fet una bona feina d'hipotesis, de desenvolupament, però si després aquest treball, d'alguna manera no acabes de fer una conclusió de tota la feina que has fet, no has après de tota aquesta feina, i al final no aconsegueixes demostrar el que volies demostrar.

#2

1. Quina tipologia de pàgines web hauria de buscar l'alumne la seva informació (especialitzades, blogs, youtube, xarxes socials, universitats, estudis, revistes de divulgació, Wikipedia, etc..)?

- Depenent del tema; desde la meva rama, la científica, doncs pàgines web de revistes científiques, pàgines que siguin fiables...

(Youtube seria per agafar idees, però tampoc és que sigui la panacea.)

2. Quin tipus de pàgines hauria d'evitar buscar?

- Les típiques d'opinió personal; wikipedia; blogs, depenent del tipus de blogs, hi ha alguns que están bé, altres que no.

(Hi ha també pàgines que són copiades les unes de les altres. Si l'alumne és una miqueta àgil i busca sobre un tema i veu que dues pàgines posen el mateix amb les mateixes paraules, és que alguna cosa no rutlla, ha de ser molt selectiu.)

3.

3.1. Com hauria de redactar l'alumne el treball?

(Quin tipus de redacció hauria de fer servir l'alumne en el seu TR?)

- És un treball d'investigació, a si que ha de ser un treball formal. Al ser formal no ha de posar barbarismes, sempre ha de parlar en tercera persona. A més d'això, parlar amb educació i sempre fent referències.

3.2. Al final l'alumne ho fa tal com ho has descrit?

- No. Cadascú té el seu talent nat i cadascú fa el que pot. En aquest centre, jo crec que falta més disciplina pel que fa a la bona escriptura, ja sigui de faltes d'ortografia, ja sigui llegir-se bé el document de com s'ha de fer, que molta gent ni s'ho llegeix, i per tant crec que falta més disciplina a l'hora d'escriure bé un treball de recerca, sobretot a les referències.

4. La majoria d'alumnes agafen temes de TR que li venen grans (coneixements previs, dificultat en el desenvolupament de la temàtica, dificultat en la recerca d'informació, quantitat d'hores de treball, dificultat en l'obtenció de materials i/o eines)?

- O grans o massa petits. Hi ha alumnes que diuen: “Ah, faig això, que això ho domino, m'agrada molt i això és lo fàcil.” Després, hi ha altres alumnes que els hi agrada un tema que no tenen ni idea de per on agafar-ho i sí, els hi venen grans, perquè ha agafat un tema molt ampli, per exemple, “la visió humana”, perquè la visió humana és molt amplia, s'ha d'acotar.

(El problema que hi ha aquí i a tots llocs és que s'ha d'intentar acotar i especialitzar-se bé en el tema)

5. Quins treballs han anat millor, per norma general, els treballs on els alumnes pregunten al tutor i li demanaven ajuda, o els treballs on l'alumne ho feia tot sol?

- Desde la meua perspectiva personal, he tingut de tot. Alumnes que han sigut molt autònoms, és a dir, que casi no pregunten res, només m'hi van fent entregues quan li toca i jo vaig corregint; i alumnes que estan molt a sobre, i jo t'he de dir que els alumnes que estan molt a sobre i et fan cas, són els treballs millors.

(Per que clar, l'expert és el professor, és el tutor, bé, tampoc del tema, però a l'hora de redactar, d'indicar-li per on ha d'anar, doncs el professor sap més i l'alumne ha de seguir aquestes pautes, per tant el que més pregunta és el que li anirà millor, això està clar.)

6. Per què es fa el TR?

- Si no recordo malament, només es fa a Catalunya, el TR està dins del currículum de batxillerat, és prescriptiu, per tant, s'ha de fer si o si. Perquè crec que l'han posat fer aquest treball, bé, és com un petit TFG¹⁶, aquí

¹⁶ Treball de Final de Grau. És la culminació acadèmica del procés d'aprenentatge de quatre anys d'un estudiant de grau.

s'intenta simular una miqueta el mateix on l'alumne ha de plasmar tota la seva sabiduria que ha agafat durant tot el batxillerat en un tema concret d'investigació que se li dona lliure a ell, en la facultat està acotat al tema de la carrera, aquí més o menys és lliure. L'alumne ha de ser competent en tots els aspectes, competent lingüísticament; si fa la ciència científicament; si ha de fer enquestes o preguntes als professors, ha de ser competent social, i després l'exposició oral, ha de ser també competent digitalment i tenir recursos alhora de parlar.

(Jo penso que no és una mala idea que l'alumne hagi de tenir totes aquestes competències assolides i per tant, és bo fer-ho, sempre i quan les pautes estiguin ben clares)

7. Creus que aquest treball li serveix de veritat als alumnes?

- Depèn, depèn de la tipologia d'alumnat i depèn de la tipologia de tutor també, per exemple, jo sóc professor del departament de ciències i em donen un tema de filosofia, doncs no sóc un expert, sempre tindrè més recursos jo com a professor i a nivell maduratiu tindrè més recursos que el propi alumne i pertant sabré indicar-li, això està clar, però, bueno, hi ha de tot, hi ha alumnes que lo aprofiten moltíssim i que els interessa molt i sents tu com a professor que l'alumne ho està gaudint, per que al final s'ha de disfrutar treballant en tots els aspectes de la vida, i si l'alumne ho fa per fer, sense ganes, dient que *"jo, es que si no, no em trec batxillerat"*, doncs, és un problema.

8. Quins son els errors més comuns que fan els alumnes?

- Primer de tot, faltes d'ortografia, i no només faltes d'ortografia si no de capacitat d'escriure bé i la capacitat de narrar bé el que estàs tu investigant, això sobretot a nivell més visual.

Després, els errors més comuns, desde la meva perspectiva és no seguir el mètode científic, per exemple, el mètode científic és un cicle on l'alumne ha de fer hipòtesis, buscar informació, fer recerca, i tot això és un cercle que si

l'alumne no ho segueix, doncs acaba fent errades, i apart, el que t'he dit abans, agafa temes molt amplis i no sap acotar.

9. Creus que els alumnes es prenen seriosament el treball?

- Clar, això és igual que abans, depèn del tipus d'alumnat, per exemple, si el tema l'interessa i l'alumne és aplicat doncs sí que s'ho pren bé, això està clar. Al ser temes lliures, crec que l'alumne agafarà temes que l'interessin, i disfrutará i farà coses xules, però clar, tot depèn del tipus d'alumne.

10. En tots els treballs que has vist, hi ha hagut alumnes que no tenien ni idea de quin tema escollir? Quants?

- Clar, a mi m'ho donen donat ja, "t'ha tocat aquest alumne amb aquest tema", jo com a coordinador de batxillerat suposo que els alumnes han d'escollir. L'alumne ha d'escollir un tema de ciències, de lletres o a nivell social, i dintre de les ciències que em pertany, doncs hi han molts temes i l'alumne agafa el que més li agrada, si no està dintre de la llista aquest tema que ell vol, doncs ell ho proposa, però clar, hi han alumnes molt perduts i se l'ha d'indicar bé.

11. Què passaria si un alumne no troba un tema per fer el treball?

- Primer ha de tenir clar de quina rama vol fer el treball, després una vegada ja tens la rama escollida, doncs donar-lis molts temes, sempre tenint en compte els interessos dels alumnes.

12. Què passaria si quan queda poc per terminar el treball, troba de cop i volta que el treball ja no es pot fer per x o per y?

- Doncs mai se m'ha donat aquest cas, no sé, doncs intentaria ajudar-lo per a que ho enfoques des d'una altra perspectiva, clar, seria molta feina i si ha fet molta feina abans, doncs la perderia, pero potser podria agafar alguna cosa i enfocar-la d'una altra manera.

13. Què és el que més valores en un alumne, com a tutor o com a tribunal, a l'hora d'avaluar un alumne?

- Com a tutor el que més valoro és que l'alumne tingui interès. Que ho faci millor o pitjor, bé, per això estic per guiar-li i per dir-li "ey, per aquí vas mal, o per aquí vas bé, vigila la ortografia, però si l'alumne mostra interès i té continuïtat i "profe, com puc fer això?", això és el que més es valora, que un alumne tingui interès, pero no només en el TR, si no en totes les matèries, encara que un alumne suspengui per exemple, la física i la química, si jo veig que l'alumne té interès, jo l'ajudaré en tot i més, però si l'alumne passa, doncs no.
- Bé, com a part del tribunal ja es valoren uns altres aspectes, primer el treball sencer, ens ho llegim, avaluem com està escrit, ortografia, les parts del treball de recerca, i ja després la exposició oral, està clar, l'exposició oral és molt important perquè és on es denota l'expertesa de l'alumne i la estructura del treball a l'hora d'explicar el seu tema.

(I personalment, com ho valores?)

Personal? Doncs, que ens transmeti l'energia de que ell ho ha disfrutat i que ens transmeti que ell és l'expert, que ell sap més que jo.

14. Què és el que no hauria de faltar a una part pràctica?

- Bé, part pràctica, desde la meva perspectiva de l'àmbit científic, doncs una petita investigació. Per mi, investigar no és només anar a un laboratori i fer investigació, fer enquestes... per mi, fer enquestes no és investigar, està clar que és fer recerca perquè estàs comparant diferents opinions i després ets tu qui fa unes conclusions d'aquestes opinions, és una mica recerca, però la recerca pura i dura és o aconseguir un producte final, depenent del treball de recerca que facis doncs al final acabes fent un projecte final, una maqueta o el que sigui, o si tens l'opció d'anar a un laboratori a investigar o fer petites investigacions, doncs això no ha de faltar.

15. Quins són els límits imposats als alumnes a l'hora de triar tema? (el límit de tema)

- Bueno, primer que estigui dintre de l'ètica i la moral, que sigui un tema factible. Que em diguis de parlar dels ovnis, doncs si, pot ser un tema d'investigació molt chulo, però coses reals, encara que clar, si vols parlar de l'espai i tot això, això no és tangible. Temes que estiguin dintre de la lògica, hi ha milers. Parlar-me d'esperits, doncs penso que no seria un bon tema de recerca, perquè bueno, no puc comparar jo com a tutor, aquest tema se m'escaparia.

16. Què passaria si un alumne trobés tota la informació a internet, sense fer cap pregunta/enquesta a cap persona/entitat/empresa?

- Ha de fer-lo molt, molt, molt bé perquè, desde la meva perspectiva tingues només un 5, un treball de recerca ha de ser més global, no ha de ser només això.

17. Es pot considerar un bon treball si ha fet una bona part teòrica i pràctica però les conclusions no són encertades?

- Bueno, aquí hem tingut casos de parts pràctiques molt bones, però què es valora més, aquí que es valora? El treball de recerca que és, un treball, i un treball que és? Una redacció d'un tema. Sabeu que teniu que fer vintipicu pàgines mínim... això és el treball. Que aquest treball ha de venir acompanyat d'una part pràctica?, desde la meva perspectiva científica, per suposat. Les conclusions són indispensables, perquè és com el resum d'allò que has investigat. Hem dit que el mètode científic comença amb una introducció, una observació, has de crear la teva hipòtesis i després fer una recerca per refutar o afirmar aquesta hipòtesis i és en les conclusions on has de dir si la teva hipòtesis inicial era veritat o no.

#3

1. Quina tipologia de pàgines web hauria de buscar l'alumne la seva informació (especialitzades, blogs, youtube, xarxes socials, universitats, estudis, revistes de divulgació, Wikipedia, etc..)?

- Jo crec que hi han dos coses, webs que puguin ser informació més fàcil de trobar, és a dir, pots trobar articles de blogs, pots trobar wikipedia, pots trobar això, que està molt bé per fer-se una idea, però després hauries de confirmar aquestes dades en webs més formals. La base del treball és molt difícil de buscar i jo començaria a afirmar una idea amb coses més naturals com seria wikipedia o articles...

(Podries centrar-te una mica més en l'àmbit de les matemàtiques?)

Les matemàtiques, com que és un tema que no sol crear controversia la wikipedia és un bon lloc per on començar i ja després altres webs com *Wolfram*, però tot això està en anglès, la wikipedia en català no està malament, però en anglès hi ha bastant informació

2. Quin tipus de pàgines hauria d'evitar buscar?

- Més que evitar buscar, jo crec que hauria d'evitar utilitzar com a referències blogs personals, és a dir, està bé buscar-ho i llegir-to per fer-te una idea però no ho pots fer servir després com a referència, després has de dir, vale, aquesta idea que he extret d'aquí vaig a buscar fonts fiables. Jo no crec que hauries d'evitar buscar-la, si no que hauries de ser conscient de la fiabilitat que té i després dir, vale, ara vaig a buscar tot això que m'han dit que potser era tot mentira i era la opinió d'aquest noi o noia.

3.

3.1. Com hauria de redactar l'alumne el treball?

(Quin tipus de redacció hauria de fer servir l'alumne en el seu TR?)

- En els treball de recerca hauria de ser formal, en general, impersonal, és a dir, no dir "jo he fet..." si no "s'ha fet". Ha de ser un registre bastant formal.

3.2. Al final l'alumne ho fa tal com ho has descrit?

- Bueno, més o menys, jo he treballat en universitats i he vist coses més formals, però més o menys sí, i hi han que no. També, hi han coses que s'haurien d'evitar però que pasen, que és canviar de to entre seccions, és a dir, fer això impersonal en el marc teòric i després arribar a les conclusions i dir "he fet, he fet, he fet", perquè sembla que a les conclusions has de descriure lo teu, i sí que és lo teu, però segueix sent un treball formal.

4. La majoria d'alumnes agafen temes de TR que li venen grans (coneixements previs, dificultat en el desenvolupament de la temàtica, dificultat en la recerca d'informació, quantitat d'hores de treball, dificultat en l'obtenció de materials i/o eines)?

- Sí, jo crec que aquí hi ha un problema, i és que no sabem bé com escollir un tema, és a dir, agafis el tema que agafis sempre et quedarà gran, perquè si no saps res, els temes sempre et semblen més petits del que són, tu fas una pregunta i quan t'hi fixes la teva pregunta té variacions i variacions i variacions i l'has d'anar tancant, el problema és no saber tancar, quan comencis la primera pregunta, sempre et quedarà gran, estiguis fent un treball de recerca o estiguis fent recerca a nivell universitari o a nivell acadèmic. El primer que et plantejes, quan comencis a treballar, veuras que no tenies ni idea i que el que t'havies preguntat era impossible, però has de saber anar dirigint, és a dir, sí, solen agafar treballs grans, jo crec que treballs massa grans, el que va bé és aprendre a anar-los tancant, a dir "vale, doncs concretament el que vull és això, i d'això el que vull concretament és això" fins arribar a un tema que sigui factible,

5. Quins treballs han anat millor, per norma general, els treballs on els alumnes pregunten al tutor i li demanaven ajuda, o els treballs on l'alumne ho feia tot sol?

- Jo crec que en general funcionen millor els que hi ha molt feedback¹⁷ entre alumne i tutor, però clar, funciona si realment hi ha feedback, no del tipus de vaig al tutor i li venc la moto cada dos setmanes de “oh si, estic fent molt, estic fent això”, sinó feedback de debó, si hi ha una conversa real, que no te que ser el tutor controlant el que estàs fent, sino realment un intercanvi d'idees, que així és com pot funcionar millor.

6. Per què es fa el TR?

- Quan fas batxillerar, normalment, no sempre, pero una gran proporció de gent va a encarar l'accés a l'universitat, i aquestes carreres tenen un format de treball al que no s'està acostumat, normalment us fan fer treballs que es fan durant la ESO, que són treballs on la resposta es troba a internet, no és un treball d'investigar coses sino trobar les investigacions que ha fet algú i saber-les explicar, el qual és un tipus de treball molt interessant, però mai es fa un treball de recerca real i aquí el que es vol fer és una introducció a com es fa una recerca de debò, si et vols dedicar a això. Una gran quantitat de feina va en aquesta línia encara que no sigui propiament de recerca científica.

7. Creus que aquest treball li serveix de veritat als alumnes?

- Jo crec que hi ha alumnes que els serveix moltíssim, llavors hi ha alumnes que no, hi ha alumnes que el passen com poden, però crec que per aquells que els serveix, els serveix tant que val la pena fer-ho i el que s'ha de buscar és com fer que també serveixi a la gent que intenta passar-ho com una obligació sense més.

8. Quins son els errors més comuns que fan els alumnes?

¹⁷ Feedback: Palabra anglesa que significa retroalimentació. En aquest context s'utilitza per dir que alumne i tutor estan fent un intercanvi d'idees i els dos donen les seves opinions sobre el tema.

- Jo crec que un és el que he dit, tractar-ho com una cosa que s'ha de fer i que no m'interessa gaire, el que provoca que ho fassi tot al final fent una busqueda ràpida a internet i això en general és nota.

També buscar tema. És molt difícil buscar tema, i et pot passar això, que busqui un tema que t'interessi molt però que no tingui cap mena d'interès des del punt de vista de la recerca o et pot passar el contrari, que voleu un tema que agradi, al teu tutor, als teus professors, als teus d'això, i que sigui un tema que no t'interessi gens i no et motivi gens. Jo crec que el trobar el tema que estigui dintre de l'equilibri de *“sí, és un tema que realment em motiva molt, però hi ha una recerca que val la pena fer?”*, és una de les claus i una de les coses que val la pena buscar.

9. Creus que els alumnes es prenen seriosament el treball?

- Igual que abans, hi ha de tot, jo crec que hi han alumnes que s'ho prenen molt seriosament i surten coses molt interessants, no crec que sigui la majoria, crec que són prous com per justificar el treball, crec que també hi ha molts que se'l prenen seriosament, però com a treball de classe, és a dir, sí jo he de dedicar les meves hores perquè he de fer un treball però sense un interès personal en la recerca, crec que això també és un error, però bueno, i també hi ha la gent que no se'l prenen seriosament i llavors ho intenta fer tot a última hora i sol passar que això és complicat i no surt bé.

10. En tots els treballs que has vist, hi ha hagut alumnes que no tenien ni idea de quin tema escollir? Quants?

- Sí, sol passar, sol passar que hi han alumnes que no tenen ni idea o, sobretot que tenen una idea extremadament vaga, de *“vull fer un treball sobre manga”*, bueno. això és tot un món i hi han tesis doctorals sobre el tema, però un treball de recerca és vol una cosa molt més concreta, avians, moltes vegades sí que hi ha un tema o sigui, un àmbit, però això no és realment un tema de treball, i fer aquest pas d'una cosa a l'altra és el que moltes vegades crea conflictes.

11. Què passaria si un alumne no troba un tema per fer el treball?

- Home, jo crec que seria molt complicat. Si realment no troba un tema que surti d'ell i que l'hi interessi, també per això els departaments ofereixen temes, jo crec que si et mires els temes que ofereixen els departaments.

Jo crec que els professors és proposen temes i fins i tot crec que podria ser interessant anar a parlar amb un professor que t'interessi la feina que fa, o sigui, que t'interessi les seves classes i això i dir-li, "*m'agradaria fer un treball sobre...*" en el meu cas de matemàtiques, però pot ser de biologia o pot ser de català i parlar amb el professor, encara que no sigui el teu tutor, i que et proposi temes, perquè els professors també tenim idees que poden ser bones, per tant, realment dir, no en trobo cap, crec que és impossible, clar, arriba un moment que si realment no tens una motivació clara, et trobaràs un que et motivi, bueno, la idea és trobar un que et motivi prou, però no et trobaràs un que et motivi al 100%, com podria haver sortit de tu.

12. Què passaria si quan queda poc per terminar el treball, troba de cop i volta que el treball ja no es pot fer per x o per y?

- Jo crec que és complicat dir, quan falta poc, no puc terminar el treball. Primer, quan queda tan poc, no hauries d'estar en aquest punt, ja t'hauries d'haver adonat abans, segon, si et trobes en aquest punt, de vegades sobrevalorem la quantitat de recerca que s'ha de fer, si tu dius "*vale, no hi ha connexió*", doncs acaba el treball dient que no hi ha connexió, o no hi ha una connexió clara. Aspirem a que tota recerca tingui resultats positius, i això moltes vegades ens bloqueja, "*jo volia que em sortís això i no ha sortit*", bueno, no passa res, el teu treball pot dir, "no ha sortit", per tant, és tracta de saber-ho tancar bé i saber encarar una cosa que sent com un fracàs però que en realitat no ho és, vull dir, part de la recerca és "*jo creia que passaria això, i no passa això, no passa res, he descobert una cosa igualment*", per tant és tracta de saber-ho tancar més que de dir "*no es pot tancar*".

13. Què és el que més valores en un alumne, com a tutor o com a tribunal, a l'hora d'avaluar un alumne?

- Si sóc tutor de la part de seguiment, és que sigui ell proactiu, que sigui l'alumne qui em vingui a buscar, etc; jo puc anar oferint dades i anar dient, vale, doncs quedem d'aquí a dos setmanes, però realment quan veus que un alumne està motivat és quan t'enganya pel passadís i et diu *"hey, he buscat això i he fet això"*, o et diu *"podem parlar aquesta tarda"*, o t'envia un mail o el que sigui, però que surti d'ell fer això en lloc que tu l'hagis d'anar perseguint o sino que feu unes dates establertes i que ell només et vingui a explicar el que ha fet, sense haver intercanvis, si ell fa el treball sol i el vas corregint el que va fent, hi ha alumnes que els hi va molt bé, però home, com a tutor es una mica, bueno, vale, bé, felicitats, pero no té portat res com a tutor, que no passa res, alguns alumnes els hi surt molt bé però, si confies en el teu tutor i funcionas amb el teu tutor, li pots anar explicant les coses que vas fent i poden sortir coses molt més interessants.
- Com a tribunal, per una banda jo penso que s'ha de ser realista amb el treball que hi ha, però també amb les possibilitats que ha tingut el tutor en el sentit que, s'ha d'avaluar comptant que, si hem arribat fins aquí, si el tutor et diu, presenta-ho així, també tenint en compte quines possibilitats hi havia. Dintre d'això, el treball, una de les coses per mi que més valoraria és el que dèiem abans del tancament de *"bueno, jo volia fer una recerca i no m'ha sortit el que jo volia sino, he acceptat el que m'ha sortit i ja està, jo volia fer un estudi i he vist que no era així com jo creia"*, no passa res, conclusions? No era així com jo creia, perfecte, que sigui coherent, que no acabi dient *"jo volia fer un estudi, l'he fet, m'ha sortit una altra cosa, conclusions, una cosa no té res a veure amb l'altra"*, doncs això, per mi queda malament.

14. Què és el que no hauria de faltar a una part pràctica?

- En l'àmbit de les matemàtiques és com bastant particular i no es fan gaire treballs, vull dir, si es fa un purament de matemàtiques, que no n'he vist cap mai aquí, n'he vist a la facultat, però no aquí, si és fa un purament de

matemàtiques, el que no hauria de faltar és una demostració formal i un estudi realment de demostracions que aquí, en general en batxillerat no es fan, demostracions formalment del que és una demostració i això. En un àmbit general, i de les parts de les matemàtiques i de les parts de les matemàtiques i de les ciències, un treball amb estadística, un treball que fas servir matemàtiques i això, per mi, el que no pot faltar és formalisme estadístic, és a dir, moltes vegades veig treballs de qualsevol cosa que tenen una estadística que vol dir, tinc una enquesta i l'he fet l'enquesta a 100 persones i els resultats són aquests, però això de base no m'aporta dades.

(mirem el que hem fet a primer de batxillerat, mirem correlació entre la gent que opina això i les edats per exemple, si em preguntes una dada i després la pregunta, no em diguis, la resposta a aquesta pregunta té un vint percent d'això, bueno, comparam les edats i les respostes, comparam els que prefereixen això i els que prefereixen allò, no només fer preguntes i mirar la estadística, és a dir, formalisme des del punt de vista matemàtic encara que el treball no sigui de mates, en les coses de mates que hi han, formalisme, que trobo que falta molt, i que s'hauria de valorar més.)

15. Quins són els límits imposats als alumnes a l'hora de triar tema? (el límit de tema)

- Jo crec que s'hauria de poder parlar de qualsevol tema però hi han temes que seria tan complicat de parlar que jo no recomanaria, és a dir, jo no estaria oposar a que fessis un treball d'un tema aparentment complicat com pornografia, des del punt de vista del batxillerat artistic artistic, però és que és un tema complicat, és un tema que has de saber tractar molt bé perquè entri en un treball de recerca, a si que, dit informalment, diguem-ne que t'estàs emmarronant buscant un tema tan complicat, llavors, parlar, es pot parlar de tot? Si, però com més complicat sigui el tema, amb més compte has d'anar. Per tant, el límit no és tant que no es pugui parlar, sinó que amb quanta més cura hagis d'anar, més difícil t'estàs posant el treball

16. Què passaria si un alumne trobés tota la informació a internet, sense fer cap pregunta/enquesta a cap persona/entitat/empresa?

- Jo crec que no passaria res, depèn de quin sigui el tema del treball, és a dir, des del punt de vista científic i matemàtic això no acaba de ser recerca, és buscar la recerca que ha fet algun altre i explicar-la bé, que també és un tipus de treball molt interessant, però és un tipus de treball que no acaba de ser el que és busca, també dic, que des del punt de vista matemàtic doncs una entrevista, una empresa, no té res a veure, però, es podria trobar tot a internet? Si, però si el teu treball al final només ha estat copiar una cosa que has trobat en internet, llavors no has fet recerca, si has trobat moltes coses a internet, les has ajuntat i has fet tu una cosa amb les teves pròpies idees, per mi no seria molt complicat, no seria molt problemàtic, però també entenc que depèn de la branca i depèn del tema del treball, hi han temes de treball que no tenen sentit sense una enquesta i hi han temes de treball, al revés, que una enquesta no té sentit.

17. Es pot considerar un bon treball si ha fet una bona part teòrica i pràctica però les conclusions no són encertades?

- Home, jo crec que en certa manera, no, perquè és la part més important, però també és cert que seria molt injust penalitzar-lo molt en el sentit que, bueno, el que li falta és l'últim capítol, quan estem a 1 de Desembre, potser el teu tutor t'hauria de dir, *"home, canviem aquest capítol, la part pràctica ja la tens, la part teòrica ja la tens, pensa bé que vols dir amb això, pensa bé que n'extreus amb això"*, llavors, si realment l'alumne no ho vol canviar perquè el que vol dir és això, i això no quadra gens amb el que hem dit a la part pràctica i a la part teòrica, se'l pot penalitzar, però és com fer tot un examen i fallar en un problema, se'l pot penalitzar, sí, està malament, però és com fàcil de canviar, falta més la voluntat que no la tasca real.

#4

1. Quina tipologia de pàgines web hauria de buscar l'alumne la seva informació (especialitzades, blogs, youtube, xarxes socials, universitats, estudis, revistes de divulgació, Wikipedia, etc..)?

- La qüestió és, siguin pàgines web, siguin llibres, el que s'ha de buscar són fonts fiables, aleshores, a partir d'aquí, una font fiable són aquelles fonts que tenen un autor i sabem que aquell autor pot respondre a les dades que dona, és a dir, una pàgina d'una universitat, una pàgina d'una institució oficial, un institut d'estadística o coses per l'estil se suposa que són fonts fiables, ara, el blog de *Manolo*, el de la associació de pederastes de la zona, no. Sobretot jo en el que insisteixo és, quan tu mires la pàgina web, que, qui signa aquella informació, i després busquem si qui signa aquella informació és alguna persona de la qual ens em poguem refiar.

2. Quin tipus de pàgines hauria d'evitar buscar?

- Aquelles que la informació no està signada: *Yahoo respuestas*, pàgines que no hi ha una institució darrera; en l'àmbit de la psicologia, que és on més vegades m'he trobat jo pels treballs de l'optativa, hi han milions de pàgines, tothom s'atreveix a fer psicologia, a donar consells, doncs mires l'autor i mires quins estudis té, si té la carrera de psicologia serà fiable, si no ho diu, si en el seu currículum no hi ha cap titulació, allò poden ser opinions, que igual poden estar molt ben fundades, però són opinions.

3.

3.1. Com hauria de redactar l'alumne el treball?

(Quin tipus de redacció hauria de fer servir l'alumne en el seu TR?)

- (Bé)
- El registre ha de ser formal, perquè se suposa que estàs fent una recerca, el que passa és que després, depenent del tipus de treball, tu pots incorporar altres registres en funció del que vulguis expressar, és a dir, el que és

l'expressió de la recerca, el plantejament de la hipòtesis, l'extracció de dades, i l'extracció de conclusions ha de ser, diguem-ne un registre formal, ara, aquí tenim molts alumnes del artístic, que el seu treball pot incloure la creació d'un producte de caràcter artístic, lògicament, aquesta creació ja comporta un tipus de llenguatge que no és formal, que no ha de ser formal.

(Per exemple, jo en els últims treballs que he portat, feia, com que sempre hi ha una vessant ètica, feia que distingeixin conclusions de valoració personal, les conclusions han de ser formals, perquè s'han de referir a unes dades que s'han obtingut, la valoració personal ja és una qüestió de caràcter més objectiu i per tant aquell llenguatge pot ser més col·loquial.

3.2. Al final l'alumne ho fa tal com ho has descrit?

- Fan el que poden. No es pot pretendre que un alumne de 17 anys domini el registre formal científic, perquè no el coneix, i en els llibres de text, tampoc estan escrits amb aquest registre moltes vegades, moltes vegades es troben aquest tipus de registre quan llegeixen un informe, quan llegeixen un informe real, llavors s'adonen, però els alumnes fan el que poden.

4. La majoria d'alumnes agafen temes de TR que li venen grans (coneixements previs, dificultat en el desenvolupament de la temàtica, dificultat en la recerca d'informació, quantitat d'hores de treball, dificultat en l'obtenció de materials i/o eines)?

- Si. El tema és, jo crec que s'hauria de tenir en compte que el treball de recerca és una assignatura de batxillerat, per tant no podem aspirar a que sigui una recerca de caràcter científic, de forma estricta, i tampoc pot ser un treball de recorta i pega que m'ho faig en una setmana amb la viquipèdia i poca cosa més. Aleshores, si l'alumne ha d'extreure unes conclusions, normalment les ha d'extreure a partir d'un univers que pugui conèixer, i clar, l'univers que pot conèixer és molt restringit, és petit, perquè estàs fent el treball de recerca, i unes quantes assignatures més, no estàs fent només el treball de recerca, no és com el treball de final de grau que es fa en un

trimestre i ja tens molt poques matèries, no no, a segon de batxillerat s'están fent moltes matèries, aleshores, la majoria d'alumnes quan trien un treball de recerca, són molt ingenus, primer perquè no coneixen la dificultat d'extreure conclusions de forma rigorosa i segon perquè no se n'adonen de les dificultats que tenen per endavant, llavors clar, quan tu comences a aprofundir, veus que és ramifica el treball i que amb tot no pots, per tant t'has de cenyir molt i el primer pas que s'ha de fer és concretar al màxim el tema del treball

5. Quins treballs han anat millor, per norma general, els treballs on els alumnes pregunten al tutor i li demanaven ajuda, o els treballs on l'alumne ho feia tot sol?

- Depèn de l'alumne. Jo he tingut treballs d'excel·lents en el que jo intercanviava un correu al més amb l'alumne, perquè era una persona molt autònoma, perquè es buscava molt la vida, o bé perquè havia contactat amb alguna entitat fora de l'institut que l'orientava i l'ajudava a fer el treball, era una persona molt autònoma, no necessitava que li donessis indicacions. N'hi han d'altres que són més insegures i necessiten que li donis més indicacions, però això no vol dir, que el treball després no sigui de qualitat, si l'alumne treballa, el treball serà de qualitat.

6. Per què es fa el TR?

- Perquè ho diu la llei, ho diu la llei, diu que s'ha de fer, és una especificitat de la comunitat autònoma de Catalunya, aquí el treball de recerca es fa. Està a la llei d'educació que regeix l'educació a la resta d'Espanya, el que passa és que les lleis són molt generals i després cada comunitat que té les competències adequades, llavors els altres no ho consideren oportú.
(Jo n'estic content de treballar en una comunitat en el que es dona importància a la recerca)

7. Creus que aquest treball li serveix de veritat als alumnes?

- Si. Serveix per als alumnes que s'ho prenen seriosament i que mesuren bé les seves forces, els hi és molt útil, perquè tenen l'oportunitat d'aprofundir en un tema que curricularment a classe no aprofundirà, que són temes en el que ells poden tenir un interès fora del que és l'interès estrictament acadèmic, perquè és moltes vegades la primera vegada que surten del institut. Penso en un alumne que s'hagi anat al parc científic a fer el treball de recerca o al cram o al zoològic o a un lloc d'aquests, està guanyant un plus de contacte, persones, metodologia, etc. que d'un altra manera no les obtindria.
Ara, com que la majoria dels alumnes fan el treball tancats a casa connectats a pàgines web, no els hi serveix de res, però als alumnes que realment fan recerca, sí que els hi serveix.

8. Quins son els errors més comuns que fan els alumnes?

- Deixar-so pel final, no triar bé les fonts d'informació, no seguir la pauta amb la qual els professors avaluarem... Nosaltres tenim una graella, una rúbrica, on estan especificades tots els ítems¹⁸ i el valor de cada ítem en l'avaluació del treball escrit, això ho ha de tenir l'alumne des del primer dia, perquè ha de saber que l'avaluaran amb això, jo quan sento la queixa de "oh, és que tal alumne li han baixat la nota perquè no tenia bibliografia", bueno, disculpi, en aquella graella diu que s'ha de posar la bibliografia, en aquella graella diu que s'ha d'elaborar una hipòtesis i en aquella graella diu que s'han de elaborar unes conclusions, llavors, moltes vegades els alumnes fan el treball sense aquella guia, cosa per mi incomprendible, i potser no és tota la responsabilitat de l'alumne, però, l'error que és comès més habitualment és aquest.
Se citen malament les fonts, moltes vegades, i després l'exposició oral, jo crec que hi ha una tendència per part dels alumnes a voler aburrir al tribunal tornant-li a explicar el que el tribunal ja s'ha llegit. Jo penso que l'exposició oral hauria d'aportar alguna cosa nova, una perspectiva diferent, alguna cosa que il·lumini una part del treball d'una forma diferent.

¹⁸ Ítem: en aquest context, punts, apartats...

Però bàsicament, l'error que es comès habitualment és no voler fer recerca, sinó voler fer una recopilació d'informació, que són coses diferents, és a dir, quan tu fas recerca, per dir-ho d'alguna manera, has d'arribar a obtenir una informació que per tu és nova, un coneixement que per tu és nou, pot ser no ho és per l'univers, o per la comunitat científica, però per tu ha de ser un coneixement nou, i per tant no és un coneixement que no estigui ja plasmat en algun lloc, sinó que és un coneixement al que tu has arribat. Això és recerca, sinó, agafa quatre mandangas de quatre pàgines web, i fora.

9. Creus que els alumnes es prenen seriosament el treball?

- N'hi han que si i n'hi han que no. Jo penso que n'hi han molts alumnes que s'ho prenen seriosament, el que passa és que, és parteix d'una base que, i és que l'alumne quan comença a fer el treball té disset anys, està sortint de l'adolescència, és a dir, tampoc no es pot esperar una gran seriositat o una gran serenor o una gran maduresa, és a dir, l'alumne que està fent el treball de recerca i trenta-quatre mil coses més a la vegada, i no totes elles són útils, no? També surt de festa amb els amics, també té problemes de tipus personal que li poden afectar, etc, que són propis de l'edat, aleshores, jo penso que la majoria dels alumnes s'ho prenen tot lo seriosament que s'ho poden prendre, en funció de la maduresa de cada alumne. També n'hi ha un percentatge molt petit, que aquest són els que suspenen que no s'ho prenen en absolut seriosament, però tampoc es prenen seriosament el batxillerat.

(Jo penso que majoritàriament la gent s'ho pren seriosament, tot lo seriosament que s'ho poden prendre, que no és molt).

10. En tots els treballs que has vist, hi ha hagut alumnes que no tenien ni idea de quin tema escollir? Quants?

- Moltíssims, moltíssims alumnes, jo crec que la majoria d'alumnes no tenen clar el tema, la qual cosa també és normal, perquè moltes vegades els alumnes, els interessos personals que tenen, no tenen res a veure amb la recerca científica, cosa també que considero normal, o sigui, per a que un

alumne tingui clar el tema, no és només el fet de “*A mi m’interessa molt això*”, sino “*A mi m’interessa molt fer una recerca del tipus científic sobre aquell tema*”, això és molt difícil, és molt difícil, perquè a tu et pot interessar molt el ping pong, però perquè t’agrada jugar ping pong. Al tecnològic hi ha un cas flagrant, són tots els alumnes que volen fer un videojoc, perquè és que els hi agrada jugar videojocs, però realment els hi agrada fer la programació d’un videojoc? És molt diferent una cosa de l’altre. Aleshores clar, després és això, és a dir, almenys en els alumnes que jo m’hi trobo els interessos culturals que tenen són bastant escassos, aquest és el problema, i pocs referents culturals, aleshores no saben sobre que fer el treball, com és lògic. N’hi ha d’altres que sí, que ho tenen més o menys clar, però bueno. A l’inici del procés, penso que tothom va molt perdut.

11. Què passaria si un alumne no troba un tema per fer el treball?

- Bueno, per això tenim els temes que proposem els profes, n’hi ha un llistat de temes que no us mireu habitualment, que hem proposat els professors desde diferents departaments. De fet, el que passa si un alumne no troba tema, el problema que té aquest alumne és que, no té cap interès per cap tema, aleshores, té un problema amb el batxillerat, perquè fer batxillerat sense que t’interessi res del que estàs estudiant, jo puc entendre que una persona no li interessi la filosofia, hi ha gent rara que no li interessa la filosofia, però que no li interessi cap matèria, cap tema amb relació amb cap matèria de totes les que fa, en feu moltes, aleshores aquesta persona està mal col·locada fent batxillerat, no està al lloc que li toca.

12. Què passaria si quan queda poc per terminar el treball, troba de cop i volta que el treball ja no es pot fer per x o per y?

- El que ha de fer és, no canviar de tema, lògicament, sino acabar-lo amb el que tingui. Jo he vist alguns casos de persones que descobreixen que, ell s’havia plantejat fer un projecte determinat, i veuen que no tenen mitjans per fer-lo, no tenen mitjans o no tenen temps o no tenen persones que li ajudin a

fer-lo o el que sigui, aleshores, han d'admetre el seu fracàs e incloure'l dintre de les conclusions. El treball que vaig portar jo aquest últim curs, quan ja la noia havia plantejat la hipòtesis, etc, va trobar un informe que desmentia completament tot el que ella proposava, no va canviar de tema, va canviar l'orientació del treball, va veure que el que ella volia demostrar, resulta que hi ha un informe que demostra que és fals, per tant, que va fer, intentar averiguar perquè passava això.

13. Què és el que més valores en un alumne, com a tutor o com a tribunal, a l'hora d'avaluar un alumne?

- L'iniciativa, l'iniciativa de l'alumne, és a dir, que l'alumne tiri per si sol, que vingui ell amb propostes, i bueno, llavors el que jo he de fer és ajudar-lo a materialitzar aquelles propostes, però el que no valoro és l'alumne *"bueno, vull fer aquest tema i no se com fer-lo"* i espera que jo li expliqui com l'ha de fer. Evidentment el treball constant, la formalitat de quedar i que vingui puntual, el que, des d'un principi intenti fer-ho bé, allò de l'ortografia i tal, és a dir, sembla una tonteria, però, i si comences a escriure bé des del principi? Igual després has de corregir menys faltes d'ortografia. Però baja, sobretot jo el que valoro és la iniciativa.
- Com a part del tribunal, n'hi han uns items que s'han establerts i que s'han de valorar. A veure, una altra cosa és que a mi m'agradi un treball més o menys? A veure, a mi m'agrada que un treball sigui honrat bàsicament, o sigui, que si he obtingut poques dades, he obtingut poques dades, però que no m'intentin enganyar, que no ho intentin, i clar, jo valoro l'originalitat, el que passa és que lògicament, l'originalitat és un bé escàs, sobretot valoro l'originalitat en l'exposició oral, penso que la majoria de les exposicions orals són tremendament avorrides, jo ja m'he llegit el treball m'estàs explicant el mateix que ja m'he llegit, els mitjans que puguis utilitzar a l'hora d'expressar les coses això també és molt valorable.

14. Què és el que no hauria de faltar a una part pràctica?

- No hauria de faltar una relació entre aquesta part pràctica i la part teòrica, o sigui, moltes vegades una part pràctica és *“he recollit, he fet enquestes amb els formularis de google, he enviat enquestes a tota la comunitat...”*, bueno, ja no es pot des d'aquell fatídic dia, però ha de tenir una relació, és a dir, el tema és, la part pràctica per a que serveix, la part pràctica seria en el que en el mètode experimental és l'experimentació. Jo he recollit unes dades, jo tinc unes dades, m'he informat, he elaborat una hipòtesis que intenta explicar aquestes dades que jo he recollit, aleshores faig un experiment, part pràctica, per intentar refutar o demostrar aquella hipòtesis. Aquesta és la qüestió, llavors clar, el que no pot faltar en una part pràctica és que tingui relació, després, bueno, estaria bé una mica de rigor, estaria bé que si fas enquestes, pues, que aquelles enquestes estiguin ben fetes, però és molt ampli, perquè no és el mateix una part pràctica d'un treball del artístic que d'un treball humanístic que d'un treball de científic o del tecnològic, són àmbits molt diferents.

15. Quins són els límits imposats als alumnes a l'hora de triar tema? (el límit de tema)

- A veure, és que el límit és si el pot fer o no, sense posar en risc la seva vida. Fa uns anys un alumne va fer un tema sobre el parkour, i fent la part pràctica, va tenir un accident i va estar de baixa, clar, el tutor no sabia que feia això, ell pensava que anava a fer fotos a gent que feia parkour, però clar, aquest és un tema que s'hauria de prohibir.
Fa dos anys una alumna va fer un treball sobre la mafia, clar, si arriba a fer el treball de veritat se li hauria d'haver prohibit, perquè no pot ser que un alumne posi en risc la seva vida en un treball, el problema és que no va fer el treball de veritat, va buscar informació a internet i ja està.
I sobretot treball que no puguin portar al terreny del rigor, no es pot fer un treball de parapsicologia, no es pot fer un treball sobre els extraterrestres, no es pot fer un treball sobre la reencarnació de les ànimes, perquè no són prou rigorosos.

16. Què passaria si un alumne trobés tota la informació a internet, sense fer cap pregunta/enquesta a cap persona/entitat/empresa?

- Res. Si troba tota, absolutament tota la informació que buscava, el que ha de fer és treballar aquesta informació. L'últim treball que jo he portat va passar això, és a dir, ella volia fer un estudi comparatiu del sexisme a la publicitat entre Espanya i el Marroc i es va trobar que aquest estudi ja estava fet, i va trobar l'estudi, aleshores, que es el que va fer, va agafar i va buscar informació sobre les societats marroquines i espanyoles per poder fer la comparació per intentar explicar les dades d'aquell estudi, hi va buscar altres dades, però, persé, no és un problema que tu trobis tota la informació. El que passa és que no es tracta de limitar-se a exposar les dades, has d'extreure conclusions d'aquelles dades, i aquesta part l'has de fer tu.

17. Es pot considerar un bon treball si ha fet una bona part teòrica i pràctica però les conclusions no són encertades?

- No, si no extreu bé les conclusions no és un bon treball de recerca, i jo crec que l'extracció de conclusions és la part més complicada del treball, és la part que requereix més maduresa, i és la part que pitjor se sol fer. En part perquè els treball de recerca es fan de forma molt ingènua. Sí que és veritat que els científics descobreixen coses per casualitat, però la majoria dels científics tenen clar el que volen descobrir, el que fan és demostrar que allò existeix de veritat, llavors clar, els alumnes se solen afrontar de forma molt ingènua, allò de el mite del científic que es fica al laboratori i comença a barrejar coses a veure que passa, no, és que des de l'inici del treball ja hauries de tenir clara la conclusió, la conclusió que vols demostrar, i després hauràs de dir, he arribat o no he arribat a aquella conclusió, però no ingenuament.

#5

1. Quina tipologia de pàgines web hauria de buscar l'alumne la seva informació (especialitzades, blogs, youtube, xarxes socials, universitats, estudis, revistes de divulgació, Wikipedia, etc..)?

- Quan els meus alumnes van a buscar informació, solen buscar en pàgines de llengua, que es la meva materia, solen buscar en la RAE, a vegades busquen en Wikipedia, però nosaltres el que li diem es que mirin en pàgines de referencia, com enciclopèdies, que no es refiin de qualsevol pàgina que tingui la informació, que la contrastin.

2. Quin tipus de pàgines hauria d'evitar buscar?

- Jo intentaria que evitessin les que són més parcials, per exemple, Wikipedia a mi no m'agrada molt, perquè alhora de buscar informació, pot tenir error, perquè la fan els propis usuaris. Si tu busques una paraula en Wikipedia, et pot sortir amb error, però si la busques en la RAE, no tindrà error, perquè està, contrastada.

3.

3.1. Com hauria de redactar l'alumne el treball?

(Quin tipus de redacció hauria de fer servir l'alumne en el seu TR?)

- Un treball de recerca ha de ser formal, el llenguatge estàndard, però formal, perquè si va a ser presentat oralment, ha d'utilitzar les claus del llenguatge formal.

3.2. Al final l'alumne ho fa tal com ho has descrit?

- Bé, utilitzen llenguatge estàndard, intentant evitar utilitzar els vulgarismes i els col·loquialismes, però si, solen utilitzar un llenguatge estàndard tirant a formal. Els que jo he tingut almenys.

4. La majoria d'alumnes agafen temes de TR que li venen grans (coneixements previs, dificultat en el desenvolupament de la temàtica, dificultat en la recerca d'informació, quantitat d'hores de treball, dificultat en l'obtenció de materials i/o eines)?

- Agafen temes de TR que els ve de gust treballar i normalment tenen problemes per abarcar-ho, i per això està el tutor, per guiar-los i acotar. Però moltes vegades no saben ben bé què és un TR, no saben que han de tenir una hipòtesis, que has de corroborar-la, que has de donar una tesis, totes aquestes coses és informació que les ha de donar el tutor, i moltes vegades el tutor tampoc té clar això.

5. Quins treballs han anat millor, per norma general, els treballs on els alumnes pregunten al tutor i li demanaven ajuda, o els treballs on l'alumne ho feia tot sol?

- En els anys que he sigut tutora, he tingut treballs que han sigut molt dolents, i he hagut d'anar darrere dels meus alumnes, anar exigint: has de fer això, has de fer allò.

I el tema de les dates, és molt subjectiu, perquè nosaltres tenim unes dates on hem d'anar posant una nota, però no tots els treballs van al mateix ritme. Jo per exemple, el millor treball que vaig tenir, que va ser un 10, els primers 5, 6 mesos ella anava treballant a la seva bola, i al final, en les últimes setmanes va ser quan vam posar-ho tot en comú i va ser realment quan va avançar i quan li vam donar els detalls per fer un bon treball. Depèn, depèn de l'alumne, hi ha alumnes que necessiten molta guia, i n'hi ha d'altres que ho fan sols, i crec que també està bé que vagin sols.

6. Per què es fa el TR?

- Suposo que és una forma de preparar als alumnes a una nova classe de treball que es trobaran en la universitat. Catalunya crec que és l'única comunitat autònoma que ho té, perquè crec que en les demés l'han tret, i la veritat és que tot el món es queixa del treball de recerca, i sobretot els

alumnes que están fent segon de batxillerat, que els torna bojós el primer trimestre, en Nadal tots estan estressats per aquella tendència a deixar-ho pel final.

Però està bé, si en la meua època hagués existit, crec que ho hagués disfrutat i hauria començat a conèixer que és investigar, que això normalment ho fas quan arribes a la universitat

7. Creus que aquest treball li serveix de veritat als alumnes?

- Jo he trobat casos en els alumnes en que aquest treball ha sigut un abans i un després, altres que ho han passat sense pena ni glòria, però hi ha gent a la que li ha canviar el seu mode de pensar, de treballar, i l'ha orientat per a la seva posterior vida estudiantil. Jo m'he trobat amb els dos casos.

8. Quins son els errors més comuns que fan els alumnes?

- Partint de la base que no formulen una hipòtesis, no corroboren una hipòtesi. Normalment, venen i et diuen: "Vaig a fer un treball sobre la dislexia". I... què? No, has de dir, vaig a fer un treball sobre si la dislexia afecta a un alumne de segon de batxillerat o sobre si la dislexia fa que tinguis menys... no se, que has de plantejar-lo ja des del terme d'un investigador, des del principi; i si és en cas, per exemple d'alguns treballs que he fet jo, que són de l'àmbit artístic, bé, doncs la capacitat que té l'alumne de poder fer un treball artístic, o un producte tecnològic, o sigui, podrà ser capaç un alumne, amb aquests mètodes, d'arribar a això? Jo crec que el principal problema rau d'això. Si tu et plantes bé el treball de recerca des d'un principi, és com anar seguint els passos lògics, no és tan complicat. A mi el que no m'agraden són els treballs de recerca descriptius, és a dir, per exemple: "Japó", Japó, la història, l'art, el menjar, etc. Conclusió: Viva Japó. No. Jo crec que el problema moltes vegades parteix d'allà, i que molta culpa ho tenim també els professors, que des del principi no els sabem orientar bé.

9. Creus que els alumnes es prenen seriosament el treball?

- Crec que, en primer no tant, però en segon sí, normalment els alumnes comencen a prendes-ho més seriosament quan ja comença segon de batxillerat, després de venir de vacances, en setembre o en octubre, que queden un quants mesos i ja és tot com més accelerat. També s'ha de tenir en compte que molts professors canvien, tu pot tenir ara un tutor en primer i que aquest tutor marxi i tenir un altre diferent, i seria com tornar una altra vegada a començar.

10. En tots els treballs que has vist, hi ha hagut alumnes que no tenien ni idea de quin tema escollir? Quants?

- Jo no he viscut tant això. Normalment el coordinador em deia: "Té aquest alumne amb aquest tema". L'any anterior, que vaig ser tutora de primer de batxillerat, potser ho vaig viure una mica més, però normalment els alumnes ho tenen molt clar, després ho perfilen, però tenen molt clar per on volen anar. També els aconsellem que agafin alguna cosa que els agradi, perquè van a dedicar-li moltes hores.

11. Què passaria si un alumne no troba un tema per fer el treball?

- Nosaltres tenim en cada departament una sèrie de temes estandarditzats, que és l'oferta que dona cada departament cada any, però mai, en tots els anys que porto aquí, mai ningú ha agafat aquests temes. Després, són els propis interessos de l'alumne els que li fan triar un tema. Per exemple, els del artístic normalment agafen temes relacionats amb el còmic, amb Japó, l'art, etc. No crec que sigui molt complicat. Suposo que si arribes el moment en que un alumne no sapigues el tema, se l'assignarien.

12. Què passaria si quan queda poc per terminar el treball, troba de cop i volta que el treball ja no es pot fer per x o per y?

- A mi em va passar aquest cas. Jo tenia una alumna que estava fent un treball sobre la dislexia i havia d'entregar-ho un dilluns per la tarda i no ho va fer, i el treball estava ja fet e imprimit, i era per tornar-se una boja, li havíem dedicat

hores i hores i temps i esforç, i no ho va entregar, li va donar pànic escenic, no ho sé, i no ho va entregar. Qué vaig fer jo, em vaig cabrejar, perquè, també una de les coses importants en els treballs de recerca és que has de complir unes dates de termini, el ensenyar-vos que aquest dia es el Dead Line¹⁹, i has d'entregar això aquest dia a aquesta hora, és una cosa que anem fent des de tota l'ESO i no ho termineu d'entendre. El tenir unes dates límit en la vida us ho trobareu moltes vegades el de tenir un treball i haver de entregar-ho tal dia, és una responsabilitat, és una responsabilitat el entregar-ho aquell dia, no el dia següent o el que ve, no, aquell dia. Jo a aquella noia em vaig enfadar molt.

13. Què és el que més valores en un alumne, com a tutor o com a tribunal, a l'hora d'avaluar?

- Jo, més que el resultat final, si la persona s'esforça, i ho dona tot, per a mi, això és el que em satisfà, per mi és un bon treball, encara que no tingui molt bona nota. Però hi ha algunes altres persones que és com un tràmit, i a mi m'ha passat això, de tenir alumnes que podien treure un deu i no s'esforcen lo suficient i treuen un cinc, que tenen el potencial de treure un deu i no s'esforcen res i treuen una nota mediocre, això em fa ràbia.
- Com a part del tribunal, és important com et venen el treball. Jo he vist treballs molt dolents, molt dolents en el dossier, i després la persona ho ha sapigut treure endavant amb una mica de desimboltura i de saber el que deia. No esteu acostumats a fer monografies, a escriure, teniu molts problemes amb l'escriptura, amb la tipografia, amb les faltes, etc. No obstant, el fet de fer treballs de síntesi, fer treballs orals, que us preparin en 4t, i tot això fa que hi hagin molts treballs que millorin amb l'exposició oral.

14. Què és el que no hauria de faltar a una part pràctica?

- El que es sol fer, el testimoni de gent especialitzada, jo per exemple, el treball que estic fent amb la meva alumne, vol fer una revista de moda, doncs ha de

¹⁹ Data límit.

saber com fer una revista de moda, ha de parlar amb editors, parlar amb periodistes.... Fer una mica de treball de camp. Suposo que és el més important. En el cas d'una alumna que vaig tenir que va treure un deu, ho feia sobre les ONG i va ser un treball molt xulo perquè el treball que ella volia fer, no ho podia fer. Ella va venir i em va plantejar que volia anar a Grecia a treballar en una ONG de refugiats, però no tenia ni setze, no podia, per anar-hi havia de tenir més de divuit anys, havia de posar diners, havia de no se que. Doncs va fer el treball d'això, de tots el motius que li donaven de perquè no podia fer el que ella volia, trucava a les ONG, mirava la legislació, mirava tots els motius que li donaven; "si no puc fer això, doncs que puc fer?", va anar a una ONG d'aquí, va anar a una exposició... Va ser un treball molt xulo, però sobretot de coses fallides, i explicar també els teus errors és també una investigació, i això jo crec que va ser lo més interessant.

15. Quins són els límits imposats als alumnes a l'hora de triar tema? (el límit de tema)

- No ho sé jo, no ho sé. Ja et dic, igual és una mica confús perquè, el nostre departament té una sèrie de temes que ens van escollir fa uns quinze anys, perquè jo mai he escollit un tema dels que hi havien allà, ho escollirien fa molts anys i ningú mai els ha escollit, i estan allà fossilitzats; i després que també influeix que l'alumne tingui contacte amb tu, i et conegui i ell mateix et propongui. Jo l'any anterior als meus alumnes els deia això, si teniu un professor amb el que teniu una bona relació i sabeu la seva forma de treballar i tal, proposad, és a dir, negociad. Això és el que funciona. Jo no soc capaç de dir-li a un alumne, no això no o sobre aquest tema no. No sé si el coordinador de batxillerat ho fa. A lo millor ell sí que frena alguns treballs.

16. Què passaria si un alumne trobés tota la informació a internet, sense fer cap pregunta/enquesta a cap persona/entitat/empresa?

- Bé, el treball no tindria tanta qualitat. Igual, fins i tot se'l podria considerar un plagi, si ho troba tot al mateix lloc. Jo mai m'he trobat amb aquest problema,

però hi ha treballs de recerca que estan penjats a internet, i que, bé, es poden consultar, i que estan molt ben fets i que poden servir de guia. Jo crec que la investigació suposa un plus, apart de fer un treball, doncs un ha de buscar altres per informar-se i aprendre nous camins, apart dels típics que utilitzeu vosaltres en qualsevol treball de batxillerat, és a dir, això és més gran, necessites desplegar més elements. Jo crec que no seria un bon treball si només escollís webgrafia.

17. Es pot considerar un bon treball si ha fet una bona part teòrica i pràctica però les conclusions no són encertades?

- No. és lo més important. Jo crec que les conclusions és de fet, els sentit que té el TR. Tu estàs investigant, tens una hipòtesis i estàs fent tot lo necessari per comprovar si aquella hipòtesis se aconpleix o no, i això surt en la conclusió. Si un alumne no té la conclusió, el treball no serveix per res.

#6

1. Quina tipologia de pàgines web hauria de buscar l'alumne la seva informació (especialitzades, blogs, youtube, xarxes socials, universitats, estudis, revistes de divulgació, Wikipedia, etc..)?

- Sempre s'ha d'assegurar, depèn de la temàtica, però sempre s'ha d'assegurar que la informació sigui de pàgines que siguin revisades per institucions que sapiguem que són bones. Per exemple, Wikipedia no està malament per fer depèn de quin tipus de treball, però per a un treball de recerca, potser la informació que hi surt no és la més adient, perquè con la pot editar qualsevol persona. Llavors si has de buscar informació científica a pàgines científiques, reconegudes; si és de l'àmbit de la literatura també, a pàgines de l'àmbit de la literatura.

2. Quin tipus de pàgines hauria d'evitar buscar?

- Doncs per exemple aquestes. Totes les que siguin d'opinió, que no tingui a una persona al darrera que ho controli són pàgines que no s'han de buscar.

3.

3.1. Com hauria de redactar l'alumne el treball?

(Quin tipus de redacció hauria de fer servir l'alumne en el seu TR?)

- Clar, aquí depèn del tipus de treball que facis. Per exemple, si és un treball de recerca científic, òbviament les dades han d'estar presentades de manera científica, per ser el més concret possible. Si és més, per exemple, d'interpretació, com alguna cosa més personal, llavors sí que ha de ser una mica més personal. Per exemple, per a que ho entenguem, aquí l'any passat que van fer un treball de recerca que era "com fer una pel·lícula" o migmetratge, òbviament, com que era ha sigut una evolució personal, s'havia d'explicar de manera més personalitzada.

3.2. Al final l'alumne ho fa tal com ho has descrit?

- Costa, perquè com que no teniu pràctica d'escriure aquest tipus de treballs, perquè són treballs complicats, costa fer entendre que no pots fer una redacció i ja està, sino que has de molt bé quin registre estàs fent servir, perquè l'estàs fent servir i a qui va dirigit. Llavors això és un aprenentatge, de fet, fer el treball de recerca és això, que aprengueu, perquè a la facultat, depenent de la carrera que us toqui, haureu de fer treballs d'aquest tipus.
- 4. La majoria d'alumnes agafen temes de TR que li venen grans (coneixements previs, dificultat en el desenvolupament de la temàtica, dificultat en la recerca d'informació, quantitat d'hores de treball, dificultat en l'obtenció de materials i/o eines)?**
- A vegades si. Més que res, en problema que trobo jo en els treballs de recerca és que no concretem prou el tema que s'ha de fer. Volen/tenen un tema general però no acaben de concretar-lo. El problema dels temes generals és que tenen molta informació i donaria per treballs molt més extensos. Tenint en compte que el treball de recerca són unes vint-i-cinc pàgines, has de concretar molt, filar molt prim per allò que tu vols posar.
- 5. Quins treballs han anat millor, per norma general, els treballs on els alumnes pregunten al tutor i li demanaven ajuda, o els treballs on l'alumne ho feia tot sol?**
- Depèn de la persona. Hi ha gent que s'organitza super bé i llavors no li cal el recolzament del professorat, i hi ha d'altres que sí que els hi fa falta. Òbviament, quant més preguntes al tutor que et porta el treball de recerca, més t'assegures que allò que treguis, allò que treguis endavant sigui el més correcta possible. Si ho fas tu a la teva manera, potser hi ha errades que podries haver evitat si haguessis preguntat, però clar, també depèn molt de la persona, hi ha gent que ho fa tot super bé sol i no hi ha problema.
- 6. Per què es fa el TR?**

- En principi, primer perquè ho estableix el departament d'ensenyament, però darrera d'aquesta obligació de fer-lo, és precisament això, preparar-vos de cara a projectes que haureu de fer en la carrera. Per poder obtenir el grau haureu de fer un treball de final de carrera, llavors és un entrenament a allò que haureu de fer quan acabeu la facultat.

7. Creus que aquest treball li serveix de veritat als alumnes?

- És que depèn. Hi ha alumnes que no aprenen absolutament res perquè per molt que els hi diguis fan el que volen i d'altres alumnes que sí que aprenen perquè aprenen a tenir un cert ordre, un cert hàbit de recerca d'informació, i també, a l'hora de fer l'exposició oral també, agafant també una mica més de fluïdesa.

8. Quins son els errors més comuns que fan els alumnes?

- Des de no revisar les faltes d'ortografia, perquè de vegades estan plens, buscar en pàgines on no hauria de buscar, tot i que el tutor de recerca els hi digui que no haurien de buscar en aquelles pàgines, o per exemple, quan fan l'exposició oral estar molt nerviosos i no fer un bon contacte amb el professorat que està fent la tutorització, o sigui hi ha moltes errades però sobretot és això, de contingut, de no posar el que toca, de no seguir les instruccions del professorat, i faltes d'ortografia a dojo.

9. Creus que els alumnes es prenen seriosament el treball?

- Hi ha alguns que sí, hi ha alguns que no.

10. En tots els treballs que has vist, hi ha hagut alumnes que no tenien ni idea de quin tema escollir? Quants?

- Sí. És que és difícil, no és fàcil decidir quin treball vols fer, perquè pensa que són moltes hores de dedicació i el tema t'ha d'agradar, si no t'agrada mínimament el tema que has escollit, és difícil, llavors hi ha molta gent que té

dubtes. Dels treballs que jo m'he trobat, més o menys un vint per cent d'alumnes que tenien dubtes.

11. Què passaria si un alumne no troba un tema per fer el treball?

- Llavors ens toca a nosaltres com a tutors orientar-los de cara a quin tema podrien fer, llavors d'aquests doncs donar-els-hi, doncs "fem aquest que més o menys el pot agradar" i ja està, perquè és que si no, no avançariem per res, perdriem molt de temps.

12. Què passaria si quan queda poc per terminar el treball, troba de cop i volta que el treball ja no es pot fer per x o per y?

- Sempre quan es justifiqui, per exemple, perquè sigui un projecte que té moltes passes, i que les últimes passes no li doni temps a fer-les per manca de temps, perquè necessitaria més, no per una mala planificació, que és diferent, sempre que ho justifiqui dins del treball de recerca com una de les dificultats que s'ha trobat, i això estigui justificat, i estigui explicat i això faci constar, llavors no hi hauria problema. El problema que moltes vegades ens trobem és que falta un mes, que com han començat tard perquè a l'estiu no han aprofitat el temps per poder-lo fer, ens trobem que hi ha gent que li falta temps, però per manca de planificació, que és diferent.

13. Què és el que més valora en un alumne, com a tutor o com a tribunal, a l'hora d'avaluar un alumne?

- Normalment tinc en compte les fonts, les hores que hagi d'haver-hi darrera, perquè no és el mateix... és que es nota de seguida, un treball que no té cap ni peus ja saps que l'ha fet en quatre dies, en canvi un treball de recerca que s'han pres el temps per poder-ho fer... és que es nota, llavors això ho valora; valora també molt la presència que pugui tenir aquella persona d'exposar-lo, perquè una cosa és escriure'l, que escrit ho fem d'una manera i de l'altra és fer arribar el missatge quan estàs fent la exposició oral, que de

fet, per mi és la part més important perquè és la part que més haurem de fer servir.

- Precisament això. Doncs valorar que tinguin bona presència, que sàpiguen transmetre el missatge, que demostrin que tenen una mica de... bueno, que els hi agrada, que ho facin arribar, això és difícil eh, no és fàcil.

14. Què és el que no hauria de faltar a una part pràctica?

- És que depèn molt del treball de recerca, hi ha parts pràctiques en que amb una enquesta, i a partir de les idees de la enquesta ja pots extreure conclusions i hi ha d'altres que necessites més coses. Per exemple, me'n recordo que fa molts anys un treball de recerca d'una noia que va fer una mena de placa per escalfar l'aigua, una placa solar, i va fer tot el procés de construcció de la placa solar, clar, en allà li vaig valorar tot el procés, perquè era una burrada i veies tot el procés en les fotografies, llavors en ella valoraves més això, tot el procés, tot el procés d'aprenentatge que va tenir.

15. Quins són els límits imposats als alumnes a l'hora de triar tema? (el límit de tema)

- (Pregunta no feta a l'entrevistat, error de l'entrevistador)

16. Què passaria si un alumne trobés tota la informació a internet, sense fer cap pregunta/enquesta a cap persona/entitat/empresa?

- Clar, és que molt del tema que estiguis parlant, si és un tema molt nou, no estarà encara en llibres ni en revistes, estarà tota la informació a internet. Ara bé, basat tot, tot, tot en allò que pugui trobar en internet sense fer cap tipus de revisió d'allò que ha trobat, que aquelles conclusions que treu són les mateixes que podria treure una altra persona amb una enquesta o amb algun cap de treball, jo crec que és molt arriscat i anar molt a lo just a treure la nota. Sempre és més interessant que allò que tu has après, veure si coincideix amb el que fa l'altra gent.

17. Es pot considerar un bon treball si ha fet una bona part teòrica i pràctica però les conclusions no són encertades?

- És que les conclusions és el més difícil. A veure, normalment va lligat, si tens una part teòrica en condicions, una part pràctica en condicions, les conclusions normalment van lligades, per allò que... ja et condueix el treball per treure una bona conclusió. De totes maneres, per assegurar-te que aquella part estigui correcta, el treball del tutor és assegurar-se que això ho facin bé i que no ho facin a última hora sense pensar-lo, si no que necessites un temps per poder valorar-lo i extreure les conclusions. Sempre ho revisem, perquè és l'última part que s'ha de fer del treball de recerca, però clar, llavors dependrà molt de si la persona ha tingut prou temps per fer-ho o no. Si no han tingut temps per fer-ho, per mala planificació, doncs llavors seria problemàtic, perquè llavors què en treu de fer un treball de recerca si no?

#7

1. Quina tipologia de pàgines web hauria de buscar l'alumne la seva informació (especialitzades, blogs, youtube, xarxes socials, universitats, estudis, revistes de divulgació, Wikipedia, etc..)?

- Doncs la primera idea és que les pàgines web no haurien de ser el centre de la recerca, i les pàgines web tenen dos problemes, el primer és que totes copien de totes, i el segon és que moltes vegades no saps qui hi ha darrera d'una pàgina web. Si et centressis en investigació a partir de pàgines web d'institucions públiques o privades de prestigi, no hi hauria cap problema, però moltes vegades el que feu és descarregar informació de pàgines no identificades, que no se sap a més d'on treuen la informació. Osigui que el primer problema és que, no haurieu de basar els vostres treballs en les pàgines web, perquè es mentida que tot sigui a internet, en internet no hi ha tota la informació ni molt menys. Osigui que per començar, els treballs no s'haurien de fer amb pàgines web. En tot cas, hi ha una pàgina web que sí que proporciona informació sobre recerca de... per exemple hi ha la pàgina Dialnet que és de la universitat de la Rioja, que està molt bé perquè és un arxiu que t'inclou totes les publicacions que s'han fet en castellà i altres idiomes oficials a Espanya sobre tots els temes, i de vegades tenen fins i tot, no el títol dels llibres, articles, etc, si no fins i tot un enllaç per descarregar-te'ls. Dialnet, aquesta és boníssima. I després per a molts treballs de recerca les pàgines web del Periódico el País, que té una hemeroteca formidable i que et permet obtenir molta informació, i després les pàgines web de les biblioteques, però, en principi els treballs no s'haurien de fer utilitzant internet com a referència, el problema és que en els darrers anys, els treballs de recerca tenen com a única bibliografia pàgines web, pàgines web sense identificació clara. Abans els treballs es feien a partir de llibres, i tu podràs dir: "Uy, que antic que ets, treballs d'investigació a partir de llibres i articles de revistes especialitzats." home, si tu vols saber molt sobre un tema científic, te'n vas a revistes científiques, no te'n vas a una web. Tu fixa't, quan es fan les classificacions dels millors investigadors del món, se'ls classifica no

pel nombre d'entrades que hi ha en pàgines web, si no pel nombre d'entrades que hi ha en revistes científiques.

2. Quin tipus de pàgines hauria d'evitar buscar?

- És que el problema, jo ja tu dic, el problema és que, com que en el passat he investigat per a la tesis doctoral, el que trobes és que la informació està mil vegades repetida i tu pots trobar una informació sobre un tema que monopolitza internet i és mentida, llavors les úniques pàgines web que interessin són les pàgines de les universitats, de les ONGs, de les institucions internacionals vinculades a la ONU, les de les grans empreses i grans fundacions, són les úniques que interessin. Quines no interessin? Aquelles que no estan identificades, aquelles que són de particulars, jo sempre us poso d'exemple, has de fer un treball sobre els nazis i et descarregues informació d'una pàgina, i tu no saps si aquesta pàgina l'ha fet un neonazi, llavors quines no has de visitar, aquelles que no són fàcilment identificables com relacionades amb algú de prestigi.

3.

3.1. Com hauria de redactar l'alumne el treball?

(Quin tipus de redacció hauria de fer servir l'alumne en el seu TR?)

- A veure, s'ha de redactar amb un llenguatge, formal, científic; clar, no és el mateix si tu fas un treball... mira, fa un temps, una alumna meva va fer un treball sobre drogues, doncs va haver-hi una part que va ser formal i científica, on va analitzar, per exemple, els efectes fisiològics del consum de drogues, i ahí va utilitzar un llenguatge formal, però després quan va parlar del que és la vida quotidiana dels drogoaddictes, doncs va utilitzar un llenguatge més informal perquè va haver de fer un resum de les raons que impulsen a la gent a consumir drogues per primera vegada, continuar consumint, però ha de ser un llenguatge... no, no ha de ser un llenguatge vulgar, quan tu fas un treball has d'expressar-te sempre amb correcció, però

clar, hi haurà un registre diferent, ja et dic, quan parlis de qüestions estrictament científiques, de quan parlis de qüestions socials.

3.2. Al final l'alumne ho fa tal com ho has descrit?

- (Pregunta no feta a l'entrevistat, error de l'entrevistador)

4. La majoria d'alumnes agafen temes de TR que li venen grans (*coneixements previs, dificultat en el desenvolupament de la temàtica, dificultat en la recerca d'informació, quantitat d'hores de treball, dificultat en l'obtenció de materials i/o eines*)?

- Mira, jo sempre us dic el mateix, des de fa, cinc, sis, set anys, el principal problema que tenen els alumnes és que, no és que triïn bé o malament, si no que, no investiguen, sou la generació de les xarxes socials, del Facebook, de l'Instagram, jo no sé com dir-ho, però li dediqueu molt poc temps al treball d'investigació, o sigui el problema del treball d'investigació no està en el que tries si no després les ganes que li poses, i no és que triïn bé o malament el treball, si no que després no fan el mínim esforç per desenvolupar la tasca, i no es tracta de idealitzar el passat, no és això, jo no idealitzo als meus alumnes de fa deu anys, però jo, als alumnes de fa deu anys els veia amb més motivació que ara. Pot ser, cada vegada els alumnes trieu temes que us agraden més, fa anys la gent triava temes així... massa grandiloqüents, o en els departament de ara teniu més llibertat per triar els temes que voleu, ja us dic, el problema no és un excés d'ambició en la tria del treball, si no una falta absoluta de ganes de fer coses. No crec que siguin massa ambiciosos, qualsevol tema, tu pots treballar qualsevol tema a qualsevol nivell, tu pot triar un tema que després tornis a triar a la facultat i ho desenvolupis més, no és un problema d'excés d'ambició, no.

5. Quins treballs han anat millor, per norma general, els treballs on els alumnes pregunten al tutor i li demanaven ajuda, o els treballs on l'alumne ho feia tot sol?

- Saps el que passa, que jo intento reunir-me cada setmana o cada quinze dies amb els alumnes, és a dir, la meva idea és que jo he de revisar tot, i he d'orientar als alumnes, si no es revisa... el problema al final és que jo em dedico a corregir redacció, perquè com que no redacteu bé, perquè llegiu poc i escriviu menys, només escriviu emails, però jo crec que un alumne... jo no tinc més experiència que un control sistemàtic dels alumnes, però l'experiència de veure, com a membre del tribunal treballs on l'alumne ha disposat de molta llibertat, que s'ha reunit poc amb el tutor, el resultat és un desastre. No dic jo que no puguin haver alumnes molt responsables que tinguin molt clar l'objectiu i la forma de treball per a desenvolupar la tasca que ho puguin fer bé, però jo crec que és un desastre. És necessari un control sobre l'alumne, per moltes raons, perquè així l'alumne té molt clar que ha de fer una feina sistemàtica cada setmana, no ho abandona, no ho posposa per d'aquí a tres mesos; i després per proporcionar, això, estímuls, correccions, sempre que el tutor possi interès, si el tutor passa de tot, no et serveix de res, però en principi jo crec que és necessari que el professor és reuneixi molt i orienti a l'alumne.

6. Per què es fa el TR?

- Bueno, el treball de recerca, que ja saps que només es fa a Catalunya, és una idea en principi aparentment bona, és una decisió de la Generalitat per potenciar un ensenyament on l'alumne tingui més protagonisme, on l'alumne es prepari per als estudis posteriors a secundària, que l'alumne aprengui a investigar, o sigui, la idea és bona, el problema és que, ja et dic, els darrers anys la gent jove no té interès per aprendre, i no li interessa la investigació i el treball s'acaba convertint en un problema greu, perquè no podeu assumir la dificultat de segon de batxillerat i només us falta això el treball de recerca. Però, la idea en sí, la idea és bona, que un alumne aprengui a investigar, que aprengui a buscar fonts, aprengui a desenvolupar una hipòtesis, a intentar demostrar-la o refutar-la, això, la idea, la idea és interessant i, tenia més sentit fa vint anys que ara.

7. Creus que aquest treball li serveix de veritat als alumnes?

- Doncs jo crec que hi ha alumnes que aprenen molt, aprenen tant el que és en sí el repte d'investigar, sobretot quan fan un bon treball de camp, perquè, en un treball d'investigació, la part bibliogràfica de buscar en llibres, revistes especialitzades, o com feu vosaltres en webs està bé, però el que és més interessant és fer un bon treball de camp, ja sigui un treball de laboratori, ja sigui un treball d'entrevistes i enquestes... Hi ha alumnes que sí, que han après a investigar, o han desenvolupat coneixements sobre un tema que els interessava, o han après coses de la família quan el treball està vinculat a la família, hi ha gent que sí, que han après molt. En canvi hi ha d'altres que no, que no ho han aprofitat.

8. Quins son els errors més comuns que fan els alumnes?

- Bueno, és que errors n'hi ha molts. Un és que trien un tema però els costa molt després centrar-se, perquè trien temes molt amplis i els costa centrar-se, un altre és que els costa fer una hipòtesis, són conscients que aquest tema els interessa però no s'adonen que si aquell tema els interessa, és perquè ells ja tenen unes idees prèvies, unes hipòtesis, i això els costa de desenvolupar; i quan comença l'hora d'investigar, l'error fonamental és deixar-ho tot per a després de l'estiu, no llegir una bona bibliografia que et doni una bona base teòrica, trigar molt a començar la part pràctica, és a dir, si tu vols fer, per exemple entrevistes a gent experta en el tema doncs el primer que has de fer és, abans de fer les entrevistes, has de dominar una mica el tema i llegir sobre la qüestió, tot això es retarda molt, o sigui que hi ha un problema greu de falta de treball al començant que fa que els costi fer una bona part teòrica, com que no llegeixen molts llibres no fan una bona introducció del treball bibliogràfic, i el principal error és fer poc treball de camp, molt poc. Fa anys vam dir que els treballs haurien de ser, sobretot treballs no-bibliogràfics amb un bon treball de camp, i no fan, no fan un bon treball de camp, és a dir, que si heu de fer, per exemple, una antiga alumna

que havia de fer cinquanta entrevistes a cinquanta persones vinculada al tema que li pertanyia, en comptes de fer cinquanta, va fer cinc, i llavors, si tu fas cinquanta entrevistes tindràs informació significativa, si tu fas cinc entrevistes, faràs un treball anecdòtic. Errors n'hi ha molts. Després, un error també significatiu és que, en un treball és molt important la introducció on tu expliques perquè has triat el treball, que tractes de demostrar, que no saps; i ha de tenir unes bones conclusions, hi ha treballs que tenen unes conclusions de deu línies, això és un desastre, perquè tu a les conclusions has de saber sintetitzar, però de forma argumentada tot el que has après i si es confirmen o no les teves tesis inicials.

9. Creus que els alumnes es prenen seriosament el treball?

- Ja et dic que els problemes dels alumnes és que s'esforcen poc, i en segon de batxillerat s'angoixen. Llavors el que es produeix és una situació paradoxal, semblen preocupar-se molt, però no es preocupen molt i fan la feina, no s'ocupen, llavors el que fan és preocupar-se, perquè és una feina molt important, però no fan res, llavors és una situació contradictòria, et preocupes perquè precisament no fas el que has de fer. Es prenen seriosament el treball, doncs igual que es tomen seriosament els estudis, li donen molta importància teòrica, però no fan res. O sigui, preocupar-se seria organitzar-se el temps en el segon i tercer trimestre de primer i tenir molt avançat el treball per a que quan li diguis adeu al tutor al més de lluny, tinguis prou avançada la part teòrica i tinguis ja disponibilitat per fer la part del treball de camp. Jo crec que no se'l prenen seriosament, i de fet fixa't, per a que vegis que no és que jo idealitzi el passat, fa vint-i-cinc anys, ningú no suspenia el treball de recerca, fa vint-i-cinc anys tothom presentava el treball de recerca, ara cada vegada més, hi ha alumnes que no presenten el treball, hi ha alumnes que presenten un treball penós, o sigui, abans la gent seria més o menys brillant, però era més responsable. Ara no, fixa't que fins i tot fem una segona convocatòria, ens trobem amb el problema d'alumnes que poden aprovar-ho tot i els queda el treball de recerca, per tant, la resposta és,

en general no, però tota generalització és injusta perquè hi haurà gent que sí que s'ho pren seriosament, i de fet alguns alumnes aconseguen premis, però en general no.

10. En tots els treballs que has vist, hi ha hagut alumnes que no tenien ni idea de quin tema escollir? Quants?

- Que quan arriba l'hora de la tria, hi ha alumnes desorientats? (*Si, això*). Si, clar, i jo per exemple aquest any com a tutor, doncs he tingut converses amb els alumnes per orientar-los. Ja et dic els alumnes de segon estan molt preocupats, molt agobiats, molt angoixats pel treball de segon de batxillerat, els de primer quan els veuen angoixats diuen: "Jo que... quin dilema tinc davant" i li donen moltes voltes, jo crec que hauria de ser molt més fluït, molt més natural. Que temes t'interessen? Doncs a mi m'interessa aquest, aquest i aquest; qualsevol tema pot ser investigat, fa anys hi havia professors que descartaven temes, deien: "No, això és una xorrada", i jo crec que es pot fer un treball sobre qualsevol tema, qualsevol tema és interessant, per exemple, fer un treball sobre... els programes aquest basura de la televisió, aquest tema pot ser una basura, però el fet que la basura avui interessi és un tema transcendent, o sigui, els alumnes, sí que és cert que han de tenir dubtes, però que, sempre hi ha temes que els hauria d'agradar, i sempre haurien de tenir al final facilitat per trobar, i és veritat que els costa trobar el tema, i si els costa trobar el tema, imagina't trobar informació.

11. Què passaria si un alumne no troba un tema per fer el treball?

- Bueno, el fet és que al final sempre el troba. En general, la gent que té més dificultats és la gent que té menys ganes de treballar, o sigui que sempre hi ha algun tema que t'interessa, sempre, una altra cosa és aquest tema t'apassioni, i que estiguis disposat a investigar, i que t'estimuli, però, però no, sempre hi ha temes, els alumnes sempre troben temes.

12. Què passaria si quan queda poc per terminar el treball, troba de cop i volta que el treball ja no es pot fer per x o per y?

- Bueno, mira això, això ha passat, alumnes que trien un tema, que van fent la feina, més o menys, però que arriba un moment en que veuen que no els agrada, i jo sempre els hi dic: “Em sembla bé”, si el tema realment no t’acaba d’atrapar, canvia de tema, i jo això els dic als meus alumnes, és a dir, jo no m’enfadaré si tu canvies de tema, perquè has d’estar satisfet amb la tria feta i amb la feina feta, o sigui jo en particular com a tutor sempre els ho dic, sempre esteu a temps de canviar, de tema i de tutor, o sigui, si amb mí no estàs a gust o qualsevol cosa, canvia, i de fet és curiós perquè jo sempre ho dic i mai cap alumne no va dir... Però curiosament fa dos anys, i va haver un alumne, que va ser després premiat, que em va dir ja començat segon de batxillerat, em va dir: “No mira, que ho vull deixar i fer les pràctiques esportives”, aquestes que fan un grup d’alumnes, i tant el coordinador de batxillerat com jo li vam dir, no, tu fas una aposta per la facilitat, no és que no vulguis fer aquest treball, és que simplement optes pel gandulisme, i li va sortir bé el fet que no li deixéssim canviar de tema, perquè no era canviar de tema... un canvi de tema intel·ligent i responsable, si no una fugida, una fugida de la responsabilitat, però jo he tingut alumnes que han canviat de tema, i jo sóc partidari de que se’ls deixi canviar de tema encara que sigui un mes abans, si és una persona responsable podrà fer la feina en un mes. És millor presentar un treball que a tu t’agradi, un tema que a tu t’interessi i només tens un més per fer-ho que... Jo amb això... Hi haurà professors que et diguin que no, que no, que no es pot canviar de tema, però la normativa tradicional del centre deia que un alumne podia canviar de tema, clar que sí.

13. Què és el que més valores en un alumne, com a tutor o com a tribunal, a l’hora d’avaluar un alumne?

- A veure, el que valores és el resultat, o sigui, en investigació tu no pots valorar la bona fe, la bona voluntat, o sigui, un investigador d’una vacuna, mira avui en la Vanguardia parlen de que uns investigadors de La Vall

d'Hebron semblen que han trobat un medicament contra la metàstasi. En un treball s'ha de valorar el resultat, s'ha de valorar les conclusions; que evidentment no tots els alumnes són igual d'intel·ligents, i que cal tenir en compte si un alumne ha vingut a reunir-se amb tú cada setmana, cada quinze dies, si ha fet cas de les teves, recomanacions, si ha llegit el que tu demanaves que llegís, si ha fet les entrevistes, si ha anat a l'ajuntament, tot això s'ha de valorar, clar que sí, però s'ha de valorar el resultat. És que estem en batxillerat, no és que estem parlant d'alumnes de la ESO, es valora el resultat, es valora que tingui un treball ben fet amb unes bones conclusions invulades a la introducció, i tot coherent, i on l'alumne al final en els conclusions digui: "Mira jo tenia aquesta hipòtesi i la ratifico o la refuto per això, per això i per això", i tot ben argumentat, que tu vegis que el treball l'ha servit. O sigui,hi ha qui diu: "No, la resposta està en el camí, en com ho has fet", no no, en una investigació el que importa són els resultats.

- Com a membre del tribunal tú valores el treball escrit d'una banda, l'exposició d'una altra. El treball escrit te'l llegeixes sencer, com no pot ser d'una altra manera i veus la coherència de la introducció, veus la coherència del índex i del desenvolupament dels diversos apartats, i les conclusions, doncs valores el resultat, perquè jo com a membre d'un tribunal no puc valorar la fase de l'investigació, això ho valora el tutor, evidentment escoltaré tot el que em digui el tutor de si ha fet una bona tasca d'investigació, si ha seguit les seves indicacions, si ha fet un treball continuat, això jo ho puc valorar, però si el tutor em diu, que això passa de vegades, un tutor que està entusiasmat amb un treball y et diu: "Buah, ha fet una feina boníssima", i tu després llegeixes els resultat i dius: "Escolta, jo et respecto com a tutor, però això és una porqueria", i de fet hi ha tribunals en que hi ha moltes discrepàncies entre el que diu el tutor i el que diu els professors; clar, saps el que passa, de vegades els membres del tribunal, no són experts en el tema, o són molt exigents, perquè hi ha gent que és molt exigent amb el treball dels altres, amb el del seu alumne no tant, i de vegades hi ha discrepàncies injustes per als alumnes, però de vegades no, és que el profe te un síndrome de

Estocolmo, que veu una meravella on hi ha una porqueria, però jo com a membre del tribunal intento ser respectuós i tenir en compte el que diu el tutor, que té més informació que jo, però cal valorar els resultats.

14. Què és el que no hauria de faltar a una part pràctica?

- A veure, un treball pràctic sobre el batxillerat humanístic-social, més que anar a arxius a trobat informació immaculada, evidentment això no ho fa pràcticament ningú, el treball pràctic en molt cassos són entrevistes, llavors què és el que valores en el treball pràctic basat en entrevistes, no tant en enquestes, les enquestes són en la major part del cassos una xorrada, quan tu fas enquestes a alumnes de la ESO aquí a l'institut, contesten de qualsevol manera, contesten amb total desinterés, avui diuen una cosa i demà et contestarien una altra; l'important és fer entrevistes a gent experta, a gent vinculada al tema que tries, llavors el que s'ha de valorar és que hi hagi un bon qüestionari, o sigui, que tu hakis estat capaç d'anodar-te de quines són les preguntes clau sobre el tema, com pot treure-li informació a la persona a la que entrevistes; apart d'un bon qüestionari, un segon element clau de qualitat en una investigació és que tu sàpigues repreguntar a una persona, o sigui, tu estàs entrevistant a un especialista i que siguis capaç de sortir-te de guió de les preguntes afegint noves preguntes perquè tu t'adonis de que t'està donant una informació important que no surt del teu qüestionari, i després això, tenir la capacitat de fer moltes entrevistes, de no limitar-te a entrevistar a dues persones, o sigui, si tu fas un treball sobre drogues, doncs anar a mossos d'esquadra, anar a la policia, anar a l'ambulatori, anar a l'ajuntament, anar a les ONGs, i després entrevistar a les persones consumidores; o sigui, que en el treball de camp el que es valora és la capacitat de treball, quanta més informació generis, millor. després hi ha un altre treball de camp, que és el treball de camp sobre fonts familiars, el treball de camp sobre cartes familiars, ahí el que valores és ser capaç de ser sistemàtic a la hora de obtenir la informació, ja et dic, treball de camp sobre cartes que exigeix, fer un bon comentari de textos.

15. Quins són els límits imposats als alumnes a l'hora de triar tema? (el límit de tema)

- No, jo no poso límits, jo mai he posat límits. Una altra cosa és que tu em diguis: “vull fer un treball sobre la discriminació de la dona al llarg de la història” serà un treball exclusivament bibliogràfic, “la discriminació de la dona en general”, no, millor que et centris en alguna qüestió, tu pots fer una introducció sobre el fenomen del paternalisme, el patriarcat, tot el que tu vulguis, però després és millor que et centris en un lloc concret, en una àrea concreta; jo no poso límits, simplement el que dic és que un tema et pot interessar en general, jo que sé, el masclisme, bueno, centrat en el masclisme en la publicitat, centrat en el masclisme en el món del treball, centrat en el masclisme en l'educació, encara que vulguis fer una introducció general, jo limitacions les fas de caràcter temàtic, simplement per a que l'alumne no es perdi. Poso un exemple, hi ha alumnes que diuen: “vull fer un treball sobre els neonazis”, i dic, vale, “però vull fer una introducció sobre Hitler”, vale, i al final el treball ocupa cinquanta pàgines dedicades a Hitler i bueno, i quantes pàgines pensaràs dedicar als neonazis? Les limitacions que el tutor col·loca són per evitar que l'alumne es dispersi i se centri en un tema que pugui després ser abarcat, però més límit que aquest, el límit funcional per a que el treball pugui investigar-se bé.

16. Què passaria si un alumne trobés tota la informació a internet, sense fer cap pregunta/enquesta a cap persona/entitat/empresa?

- És que el que et dic és, primer, no tot és a internet, o sigui jo això t'ho dic en el àmbit de les ciències, de la història, de la geografia, de les ciències socials, no tot és a internet. Les millors investigacions no són a internet, per una qüestió de drets d'autor, per una qüestió de desconeixement dels que fan les pàgines web; jo parlo del meu àmbit, un alumne que faci el treball on la informació estigui extreta exclusivament de pàgines web serà un treball incomplet i un treball sectari, un treball desequilibrat, perquè no tota la bona

informació és a internet i a més un alumne no sabrà distingir el que són pàgines tòxiques amb pàgines normals.

17. Es pot considerar un bon treball si ha fet una bona part teòrica i pràctica però les conclusions no són encertades?

- És que si tu, tu imaginat, el treball de les drogues que vam estar parlant, l'alumne es llegeix molts llibres i aprèn molt sobre, jo que sé, els mecanismes que fan que una substància sigui adictiva fins a tots els estudis sociològics sobre com és la vida dels drogoaddictes, la seva rehabilitació, i després una part pràctica on tu vas acumulant molta informació sobre al vida dels... és que has de tenir unes bones conclusions, si no fas unes bones conclusions és que el treball ja de partida estava malament fet, perquè no tenia una bona introducció amb les causes per les que tu has triat el treball, el que ja saps que és la teva hipòtesis, el que vols ratificar, i les teves mancances, el que vols aprendre; si no hi ha una bona introducció, no hi haurà una bona conclusió, si no hi ha una bona introducció no hi haurà un bon treball. Un treball sense conclusions és un treball malament plantejat i ahí hi ha un error del tutor, perquè el tutor ha d'orientar a l'alumne per a que tingui molt clar que vol demostrar, i si no, el que hi ha és una acumulació anecdòtica, científica d'informació. Sobre això hi ha discussions, hi ha discussions en el claustre de professors, hi ha professors que diuen que un treball pot no tenir conclusions, i això no és veritat, en ciència això no és veritat, un treball ha de tenir conclusions; els investigadors de La Vall d'Hebron tenien molt clar el que buscaven, que volien demostrar, que hi ha cura per a determinades malalties cancerígenes, sempre hi ha unes conclusions, el que passa és que de vegades les conclusions estan amagades i l'alumne no és capaç de verbalitzar-les, però les conclusions, sí són.

#8

1. Quina tipologia de pàgines web hauria de buscar l'alumne la seva informació (especialitzades, blogs, youtube, xarxes socials, universitats, estudis, revistes de divulgació, Wikipedia, etc..)?

- Home, hauria de buscar, clar, una pàgina que sabés que fos fiable. Per exemple, pràcticament, tothom busca sempre informació en la Wikipèdia i sabem que és una pàgina que tothom pot editar la informació. Per tant, hauria de buscar la informació en una pàgina que fos fiable. Sí? Que darrera tingués una entitat, una fundació o una empresa que fos fiable.

2. Quin tipus de pàgines hauria d'evitar buscar?

- Doncs com la que t'he dit: Wikipèdia, El Rincón del Vago, etc. Sí? Perquè són pàgines que no tenen cap base i poden ser modificades per qualsevol sense cap rigor informatiu.

3.

3.1. Com hauria de redactar l'alumne el treball?

(Quin tipus de redacció hauria de fer servir l'alumne en el seu TR?)

- Hauria de ser un registre estàndard. No gaire formal perquè si no seria massa 'rimbombant' però sí un registre estàndard. Més que no pas el registre seria la manera d'expressar-se que fos entenedor. I moltes vegades també es veu que a un alumne li agrada o no li agrada el treball segons la seva manera d'expressar-se. Sí? Moltes vegades se sap si coneix o no de què està parlant amb la manera que fa servir les paraules. A vegades es fa servir un registre molt, molt formal quan no es domina el tema i es vol donar al text una aparença de dominar el tema quan en veritat no és així. Per tant, hauria de fer servir un registre estàndard i el que és important també no és com dir, no com ho dic sinó dominar el tema.

3.2. Al final l'alumne ho fa tal com ho has descrit?

- Sí, normalment sí. El que passa és que, clar, els treballs de recerca són treballs que estan molt revisats, sí? Per tant, l'alumne pot tenir una pluja d'idees però no pot escriure el treball tal com raja sinó que el treball de recerca ha de ser, ha de tenir una redacció molt acurada, tot i que el registre ha de ser estàndard. Sí? Fer servir el registre estàndard i no gaire formal no vol dir que no sigui un text molt treballat.
- 4. La majoria d'alumnes agafen temes de TR que li venen grans (coneixements previs, dificultat en el desenvolupament de la temàtica, dificultat en la recerca d'informació, quantitat d'hores de treball, dificultat en l'obtenció de materials i/o eines)?**
- Sí, normalment, els alumnes trien temes molt generals, no sé, doncs, perquè m'agradaria parlar del racisme, o m'agradaria del cinema de terror, o m'agradaria parlar d'un tema que és molt general. Però, clar, són temes que són tant generals que quan comences a investigar s'ha d'acotar perquè si no no fa res en el treball. Llavors, el que és molt important és acotar el tema, no intentar tenir molta pretensió en parlar d'un tema molt general perquè el treball queda en un no res. Llavors, el que és molt important, no sé, a mi m'agrada el cinema de terror, clar, la història del cinema de terror és molt àmplia. Hi ha molts subgèneres, per exemple, tot això s'ha d'acotar. O a mi m'agradaria investigar sobre el racisme, 'bueno', però el racisme i concretar aquest tema. Sí? Perquè, normalment, el que fan és m'agrada aquest tema, vull parlar d'aquest tema però el tema que trien, normalment, és molt ampli. Llavors, s'ha d'acotar. És parlar del tema, però una secció en concret d'aquest tema tan general. Però, normalment, es tendeix a agafar un tema tan ampli que no es domina tant el que es vol parlar. Llavors, és, jo vull parlar d'això i com que no tenen prou coneixements, que per això es tracta el treball de recerca, com que no es tenen prou coneixements del tema, sinó que el tema m'agrada, per això es tendeix a triar un tema tan ampli. I és, a partir de la investigació, que t'has d'adonar que no pots parlar d'aquest tema tan general i que has d'acotar.

5. Quins treballs han anat millor, per norma general, els treballs on els alumnes pregunten al tutor i li demanaven ajuda, o els treballs on l'alumne ho feia tot sol?

- Home, que l'alumne parli només quan sap que té la data límit per lliurar feina no és bo. Perquè vol dir que ha fet la feina en l'últim moment. El treball de recerca no és només una data límit sinó que la marquem nosaltres per portar un seguiment, sinó que l'alumne és el que ha de fer, evidentment, quan és època d'exàmens doncs ha de parar la investigació però un treball d'investigació no es pot dur a terme en l'últim moment quan sé que m'han de posar una nota. Un treball d'investigació és anar investigant, preguntant i anant tenint entrevistes amb el tutor, si vaig pel bon camí, si no, això com ho veus, això ho puc canviar i el mateix alumne és qui s'hauria de fer les preguntes, a partir de la seva investigació. Perquè moltes vegades el treball de recerca comença amb un tema i arran de la investigació de l'alumne comença a investigar i, a vegades, canvia completament. És una parcel·la del tema o, a vegades, es desvia. Mira, mitjançant la meua investigació he trobat un altre camí. I és per tal que l'alumne ha de fer les preguntes i és mitjançant la seva investigació que ha de reconduir el seu treball de recerca. A vegades això és molt difícil, sí? I és el tutor qui t'ajuda a encaminar el teu treball de recerca. No s'ha d'esperar a una data límit per donar feina al tutor. Perquè si no l'ha donat feina fins la data límit no t'ha pogut tutoritzar, no t'ha pogut guiar. I això demostra que el propi alumne s'ha pogut autoguiar. No ha après res perquè, a vegades, un treball d'investigació també és provar i descartar. Llavors, eh, jo entenc que l'alumne no ha pogut fer aquest pas d'investigar i descartar, o investigar i comprovar i constatar. Si t'esperes a la data límit és faig una feina i ja està. A vegades quan recules has de tornar enrere i has de tornar a refer. Si t'esperes a la data límit aquest refer, quan has d'entregar la feina, no t'ha donat temps de refer res.

6. Per què es fa el TR?

- Bueno, sé que es fa perquè és impositiu pel sistema educatiu de la Generalitat i que es fa només aquí a Catalunya. En principi, suposo, que l'objectiu de fer aquest treball és l'alumne triï un tema que li agradi o que desenvoluparà en estudis universitaris posteriors. Però també t'he de dir que poques vegades l'alumne tria un tema que li ajudarà en la seva carrera universitària. Per tant, sí que es fa perquè és una feina imposada. Dubto molt que si els alumnes els donessin a triar triarien fer un treball de recerca a segon de batxillerat. Justament, quan és l'any que van més angoixats pel tema notes, pel tema pressió de les PAU, etc. Dubto que algun alumne triés encantat de fer un treball d'aquesta magnitud perquè és un treball d'una magnitud i un pes important.

7. Creus que aquest treball li serveix de veritat als alumnes?

- T'ho he comentat abans. Hi ha pocs alumnes que després facin servir, eh, el treball de recerca posteriorment. També t'he de dir que alguns treballs de recerca, sí? Que de veritat és un treball de recerca, no sé, per exemple hi ha treballs de recerca d'aquí, de Cornellà, que després poden ajudar a altres entitats, per exemple. Investigació molt local però que poden quedar com a registre de fonts d'investigació també. Però que el seu treball ajudi a un alumne potser en el creixement personal a l'hora de fer-lo. Si és un alumne implicat perquè potser descobreix recursos que abans de fer el treball de recerca desconeixia però afirmar que un treball de recerca, que totes les recerques ajuden als alumnes, no.

8. Quins son els errors més comuns que fan els alumnes?

- Els errors més comuns són que trien un tema molt global que, després, s'ha de perfilar bé, s'ha d'acotar. Després, la majoria d'alumnes pensen que el treball de recerca el fa el tutor. Jo em desentenc, quan és un tema que trien ells, que els ha d'apasionar. El tutor està per guiar-los. Jo vull parlar d'això, jo vull investigar això però no sé per on començar. Doncs parlant amb l'alumne et pot guiar, no? I el que és molt important, avegades, l'alumne tria un tema

que no li agrada. O sigui, has de fer un treball durant un any de la teva vida i que t'ocuparà temps. Que tindràs exàmens i tindràs pressió. És evident que la passió quan busques informació d'un tema si t'agrada és una i la no passió si no t'agrada és una altra. I a l'hora de fer l'exposició oral igual. Es nota molt si un tema t'agrada o t'agrada. Que t'apassioni el tema, que estigui d'acord amb els teus interessos és fonamental per fer el treball de recerca. Si tu tries un tema que no t'agrada poc en podràs treure. I, després, moltes errades comunes és que els alumnes pensen que fer el treball és començo a redactar i això és el meu treball de recerca. Un treball de recerca és el que t'he dit abans. És, jo començo a investigar, m'equivoco, o no m'agrada on he arribat i torno enrere. Per això és un treball molt elaborat. Moltes vegades jo començo amb una idea fixa i el camí em porta per un altre lloc. I això és investigació. Hi ha gent que, per això, és molt quadrada i diu, no, redacto això, i no, redacto això, s'ha de revisar... vull dir que és un treball molt elaborat i els alumnes, en general, no pensen que és així. Pensen que, 'bueno', jo dono aquesta feina sense revisar al tutor el dia del termini i he complert. I no és així, és un altre error molt comú, una altra errada comuna en els alumnes. Jo dono la feina el dia del termini, em posen nota i ja està. No és així.

9. Creus que els alumnes es prenen seriosament el treball?

- Alguns sí. D'altres no. Alguns alumnes s'ho prenen seriosament i d'altres no. 'Bueno', de fet, previ al treball de recerca, a l'any anterior, has hagut d'anar a veure exposicions d'altres companys i has hagut de fer una fitxa i has hagut de fer una feina. I alumnes que ho veuen a llarg 'plaç' això de presentar el TR, però, clar, això és una altra nota. Hi ha alumnes que ho presenten i alumnes que no. I alumnes que s'ho prenen seriosament i tu quan els dius és fonamental que treballés durant l'estiu perquè aniràs molt 'agobiat' i 'contra' més aviat et treguis la feina, millor. Hi ha alumnes que ho fan i d'altres que no. Esperen a l'últim moment i van trampejant. Que és com tot, hi ha alumnes que s'ho prenen seriosament i altres que no.

10. En tots els treballs que has vist, hi ha hagut alumnes que no tenien ni idea de quin tema escollir? Quants?

- Sí. Sí perquè, clar, tothom sap que ha de fer un treball de recerca, però, a vegades, penses que allò que et demanen no ho podràs fer i no saps de què parlar. Llavors, parles amb l'alumne a veure quins són els seus interessos. Normalment, a nosaltres ens arriben alumnes perquè, més o menys, ja tenen triat un tema. Però aquest tema, com ja t'he dit, pot canviar perquè tries un tema per dir un tema, però després, parlant amb l'alumne i coneixent els seus interessos, doncs mira, pots aconsellar-lo. Mira, no t'agradaria més parlar d'aquest tema? O d'aquest altre que, potser, t'agradaria més? Sí, a vegades es trien temes sense... El percentatge no t'ho podria dir però, jo, per exemple, no sé. La meva experiència, per exemple, jo aquest és el cinquè curs que porto aquí i només em va acabar l'alumne de l'any passat. O sigui, d'aquest curs. Presentar i acabar el treball. Perquè la resta d'anys van abandonar i un any em van posar tres alumnes per tutoritzar i els tres ho van abandonar. Per tant, sí.

11. Què passaria si un alumne no troba un tema per fer el treball?

- Home jo crec que tothom té un tema. Tothom té alguna cosa que li apasiona. Tothom... doncs si és videojocs, o... el tema no es jutja. A vegades també és el que pensen els alumnes. No, si parlo de videojocs que és el que m'agrada, per exemple, es veurà que és un tema trivial. 'Bueno', és trivial si parles només del Fortnite. Si hi ha un treball d'investigació darrera i pots aportar, pots comparar, o pots... Si hi ha un treball és un tema perfectament respectable. I tothom pot parlar d'algun tema. Tothom li agrada alguna cosa. Per tant, sempre hi ha algun tema. Sempre.

12. Què passaria si quan queda poc per terminar el treball, troba de cop i volta que el treball ja no es pot fer per x o per y?

- 'Bueno', primer hauria de parlar amb l'alumne perquè si l'ha portat tot a terme, l'ha portat bé i queda un mes, normalment, no passa. Sí? Passa quan, per exemple, no has fet res durant el curs. Llavors, queda un mes i abandona perquè no has fet res. Però un alumne que portat tot el curs treballant, doncs, jo crec que s'ha de parlar amb l'alumne perquè hi ha alguna cosa més darrera. No és només pel TR. És perquè hi ha alguna cosa més al darrera. O sigui, després d'haver treballat tot un curs, i queda un mes, i ho portes tot bé, si aquest últim mes és només per canviar ortografia, acabar de perfilar molt bé el teu treball i ja està. Quan queda un mes el treball ja ha d'estar fet. Per tant, és molt estrany que un alumne abandoni quan queda un mes. Si abandona, normalment, és perquè no ha fet res i ja desisteix. Ja s'adona que queda un mes i, en un mes, no pot fer tot el treball. Però que un alumne porti fent tot el treball, quedi un mes, i digui que no continua és, o perquè deixa els estudis, llavors sí que et plantejes... perquè el tema el pot apasionar i pot fer el treball però la resta no li va bé i decideix abandonar perquè si no és una mica estrany. Canviar de tema en aquest punt és una mica complicat. Que l'alumne canviï de tema quan queden dos mesos vol dir, o que no ha fet res, perquè, clar, en teoria tu has de fer el gruix del treball durant l'estiu. I després les entrevistes que quedin, o abans. Però, clar, vol dir que no ha fet res. I que la teva investigació, 'bueno', potser que et porti a canviar, 'pues sí'. Si pot fer-ho en el termini, si durant tot el temps ha anat treballant i a la seva investigació és això d'investigar, m'ha donat error, torno enrere i m'ha portat al camí de triar un altre tema és factible. El treball és de l'alumne. Si el pot acabar en dos mesos i pot fer tota la feina, per què no?

13. Què és el que més valores en un alumne, com a tutor o com a tribunal, a l'hora d'avaluar un alumne?

- Home, el que més valoro és que sigui constant en la feina. Perquè un treball d'investigació, és el que et deia, és continuïtat. És molt estrany que et vingui la inspiració divina en l'últim moment. Per tant, un treball de recerca és esforç, és treball, és treball continu. I això, jo, personalment, és el que valoro més. Que, després, la teva investigació et porta per un tema que no haves

pensat, millor. Però el que és més important és la constància. Sí que és veritat que hi ha algunes que, en l'últim moment, s'espavilen més que d'altres, però no podem deixar que hi hagi marge d'error en l'últim moment. A l'exposició oral, com a part del tribunal, el que valoro més és que l'alumne estigui segur de si mateix. Que expliqui el tema amb passió perquè el tema el tria l'alumne, per tant ha de dominar de què parla. Ha de dominar el tema i ha de parlar amb passió del tema. A més, no cal que s'esforci perquè surt natural. Quan t'agrada un tema no és el mateix que quan no t'agrada el tema. I és la teva investigació. Per tant, has d'estar molt segur perquè la investigació, en teoria, l'has fet tu. Llavors, el que valoro més és que un alumne estigui segur de si mateix. Que faci una bona exposició oral. Que si el tribunal li pregunta domini el tema. Perquè, a vegades, ha passat al treball, que et poden ajudar i, potser et fan una pregunta i no ho domines. Per tant, és molt important que si el tribunal et fa una pregunta tu dominis el tema. Que, quan fas la presentació i projectes la presentació, no hi hagi faltes d'ortografia. Perquè és una presentació que no la fas en el moment, sinó que la portes de casa. Per tant, això sí que no hauria de tenir cap errada ortogràfica. I que l'alumne, doncs estigui segur i calmat perquè, al cap i a la fi, és un tema que és seu i el tema l'ha fet ell. Perquè la recerca l'has fet tu. Això és el que valoro més. Doncs que si li fas, o fas, una intervenció, doncs que l'alumne estigui atent i que sàpiga contestar les teves preguntes. Perquè és una pauta del seu treball de recerca

14. Què és el que no hauria de faltar a una part pràctica?

- Sobretot la implicació de l'alumne. Allò que és original de l'alumne. Que no ho pugui trobar en un altre lloc. Sí? Per exemple, l'any passat vaig tutoritzar una noia que es va centrar en un personatge del cinema de terror i la part pràctica, dius clar, a més és un treball comparatiu. Què faig de part pràctica? I va fer com un curt de 5 minuts. Els actors eren la seva família, l'havia fet ella, recreant una escena molt, molt famosa d'una pel·lícula. Clar, el que s'ha de veure en la part pràctica ets tu, sí. Com veus tu el tema i aportar el que tu

penses que pots aportar a aquella pràctica. Una pràctica que es vegi que és teva i que és original teva.

15. Quins són els límits imposats als alumnes a l'hora de triar tema? (el límit de tema)

- No pot parlar d'un tema que vulgui. Ha de parlar d'un tema que l'apassioni i li agradi. Amb el qual se senti còmode parlant perquè, a vegades, hi ha temes que no tothom se sent còmode parlant. Per tant, has de parlar d'un tema que dominis. Sí? Que t'interessi com a persona. Parlar per parlar no serveix de res, investigar per investigar tampoc. Per això dic, el tema l'ha de triar l'alumne i ha de ser un tema que l'apassioni. Referent als límits del tema, si està tractat amb respecte, jo crec que sí. No sé, posa'm algun exemple. De sexualitat, alcoholisme, ... (l'entrevistador li diu aquells que són tabú). Potser perquè són tabú són molts temes objecte d'estudi. Per què són tabús alguns temes? Jo crec que sí. Sempre i quan es tracti amb respecte, sí.

16. Què passaria si un alumne trobés tota la informació a internet, sense fer cap pregunta/enquesta a cap persona/entitat/empresa?

- Llavors no és un treball d'investigació, investigació. A veure, has buscat les fonts per l'internet però, a vegades, la investigació també és anar a una entitat, sí? I fer una entrevista a una persona que ha estat molt important per al tema que has triat. I això no ho trobes per l'internet. Sí que pots trobar una entrevista però l'has de fer una entrevista encarada al teu treball de recerca. Tu pots trobar una entrevista de la presidenta de l'associació de dones de Cornellà. Una entrevista. Però l'alumne ha de fer la seva entrevista. Sí? I ha de fer les preguntes que cregui convenientes pel seu treball de recerca. No una entrevista que li hagin fet per un altre motiu. Per tant, treball de recerca no acaba de ser. En el treball de recerca s'ha de veure la implicació de l'alumne. L'alumne ha de fer seu el treball d'investigació perquè si no és copiar i enganxar d'internet. I això no és un treball de recerca.

17. Es pot considerar un bon treball si ha fet una bona part teòrica i pràctica però les conclusions no són encertades?

- Clar, però és que les conclusions... tots els alumnes parteixen d'un inici, o una hipòtesi, o voler comparar, sí? Per, després, arribar a unes conclusions. La teva investigació t'ha de servir per alguna cosa. Sí? Llavors, mitjançant el teu treball de recerca, mitjançant tot el procés l'alumne ha d'arribar a unes conclusions. Tothom arriba a unes conclusions. És estrany no treure unes bones conclusions, això vol dir que el treball de recerca no està ben fet. És com quan fas una analítica, no? Jo vull buscar si aquest pacient té hepatitis. Parteixes d'aquesta premissa. Fas l'analítica de sang i al final has de veure si té hepatitis o no. La conclusió és aquesta. O no en té, però mitjançant la meva investigació m'he adonat que pateix altres malalties. Sí? Si tu fas l'analítica sense partir del què vols trobar mitjançant l'analítica, fas l'analítica i no treus cap conclusió. El treball de recerca, per què ha servit? Tu fas l'anàlisi de sang, treus els resultats i no els interpretes, per què serveix l'analítica? El treball de recerca és igual. Jo vull investigar això. El procediment és aquest. Jo he fet això. He constatat que i, per tant, la meva conclusió és aquesta. Si no per què fas el treball de recerca?